דבר

יום חמישי, ג' בתמוז תשמ"ו, 10 ביולי 1986 ● גליון 18855

היום 12 עמודים ● המחיר 73 אג', באילת 63 אג'.

ההסתדרות הכללית
של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון
בל כמלסון ז"ל
מאחד עם לפרוזב

היום בדבר

- אשליית הגאולה, סוף הסדרה – טדי פרויס
- הן שבתו נגדנו – חגי אשד
- אנשי המחתרת ו„הגורמים המוסמכים" – אבנר תבורי
- צי הסוחר במים עכורים – יוסף מיכלסקי
- להגיד „לא" לבנקאי – אהרון גבע
- עכשיו, כל הארץ, כוכבים ולילות

מזג האויר

(עץ)- תחזית להיום: יום ויבש בפנים הארץ, חם ולח בחופי הצוף. ירושלים 16°-28 רמת הגולן 17°-30 צפת 17°-28 טבריה 22°-36 עפולה 32°-32 השומרון 20°-31 תל־אביב 21°-30 נמל תעופה לוד 21°-32 יריחו 22°-38 עזה 22°-29 באר־שבע 18°-35 אילת 25°-41.

שביתת האחיות לקראת סיום הבוקר, אמש חתמו הצדדים על מסמך לחידוש העבודה

ההסכם הושג ביום ה־18 לשביתה בתווך מזכ"ל ההסתדרות קיסר

מאת דנקה הרניש,
כתבת „דבר"

ראשי ההסתדרות ומשרד הבריאות מניחים ששביתת האחיות והאחים בבתי החולים תסתיים היום לאחר סיכום סופי של הכסים למשא ומתן בפגישת בוקר של כל הצדדים המשתתפים בהסכמה.

אמש, בתום היום ה־18 לשביתת האחיות, האחים בבתי־החולים וחתמו בגיבוי, יחד עם מזכ"ל ההסתדרות ורב"ר הגוף לאיגוד מקצועי, על מסמך ששמש בסיס למשא ומתן עם המעסיקים, אם יהיה מקובל על משרדי הארצר והבריאות. האחיות והאחים יחזרו לעבודה מלאה וסדירה בבתי־החולים עם קביעת מועד פתיחה למשא ומתן.

בעת מסירת הידיעה שרם קיבלו שרי הארצר והבריאות את תוכן הסיכום, שנחתם בלשכתו של מזכ"ל ההסתדרות, אבל ישראל קיסר וחיים הברפלד היו אופטימיים ביחס לסיכוי שהיום תשוב העבודה בבתי החולים למתכונת רגילה.

במסמך נאמר: „האחיות והאחים תובעים לפתוח באופן מידי במשא ומתן ענייני ורצוף על תביעות האחים והאחיות בנושא תנאי העבודה היחודיים הקשורים לאחיב ולאחיות בבתי־החולים ובצורך למשוך אחיות לעבודה בבתי־חולים". המסמך מזכיר את החלטת הממשלה, שקבעה שבמשא ומתן הנפרד עם האחיות והאחים של בתי־החולים לא יוצלו נושאי שכר אלא הביעות היחודיות. על בסיס זה מסכימים הצדדים להכנס מיד למשא ומתן ענייני ורצוף ועשה מאמץ לסיימו תוך ששה שבועות.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר, שבמסגרת שינוי במבנה ההסתדרות האחיות כפי שאושר באחרונה על־ידי הועדה המרכזת של ההסתדרות, יוקמו חטיבות נפרדות ואחת מהן חטיבת האחיות והאחים של בתי־החולים. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הודיע, כי ביום א' הקרוב יתכנס המרכז של ההסתדרות האחיות לבחור נציגות למשא ומתן של אחיות בתי־החולים. היום יכריב הברפלד צוות עד הוק שינהל את המשא ומתן עד כינוס מרכז.

בשיחה ל„דבר" אמרה בלה סופרין, מראשי חטיבת האחיות והאחים של בתי־החולים: „זאת היתה שביתה קשה ומסאיבה מאוד לדבים מאוד לחולים ולמשפחותיהם, לרופאים וגם לנו. יצאנו למאבק למען מניע טהור, לפתרון למצוקת הסיעוד, כי בסמוך ובריאות הם בסיס המדינה, אבל מערכת היחסים בבארץ בנויה כך, שכלי כוח לא משיגים דבר. אנחנו מודעות לכך שצפוי לנו משא ומתן קשה עם הארצר, אבל אנחנו מקוות שהפעם הביעה הכאיבה של סיעוד תבוא על פתרונה. אוי ואבוי אם המשא ומתן לא יהיה עניני וקצר".

בריאיה –
„אינה קיימת"

בתשובה לשאלת סופר „דבר" אמרה סופרין, כי היא מאמינה שהסתדרות האחיות, עם שינוי המבנה הנוכחי שלה, „תיתן פתרון לבעיות חטיבת האחיות של בתי־החולים". סופרין ציינה, כי „חטיבת אחיות בתי־החולים אינה מבדה במזכירות הסתדרות האחיות כדה"ח פרן, בשבילנו היא אינה קיימת". לדבריה החטיבה תפעל לקידום בחיות חדשות בהסתדרות האחיות לאחר שיוסדרו הבעיות הבעיות של אחיות בתי־החולים.

מזכיר עוד שלמום בלילה את המסמך עליו חתמו אמש הנציגים: בלה סופרין מטרכז הרפואי „טיבא" בתל השומר, אילנה כהן מ„אסף הרופא", אלברטו אמרגו מהמרכז הרפואי „בילינסון" ורנת פלפול מ„קפלן". לחתימת המסמך קדמו ויכוחים נוספים בין נציגות האחיות וראשי ההסתדרות שנמשכו משעת הצהרים עד שעה 11 בלילה עם הפסקה של כשלוש שעות להתיעצות פנימית בסמה השביתה. הויכוח נסב על הבעיה הפנימית הארגונית בהסתדרות האחיות.

הודעת משרד
הבריאות לבדים

דובר משרד הבריאות מסר כי קבלת הודעה רישמית בכלי התיקשורת על סיום שביתת האחיות חוזתן לעבודה מלאה בבתי־החולים מתבקשים החולים הנזקקים לחרד מיון להצטייד בהפנייה מרופא.

חולים אשר הוזמנו לאישפוז מתוכנן במהלך ימי השביתה ולא נתקבלו לאישפוז, מתבקשים להמתין לקבלת הודעה בכתב על מועד אישפוזם החדש. ההודעות לחולים ישלחו בתוך שבוע ממועד סיום השביתה.

חולים אשר הוזמנו למרפאות החוץ של בתי־החולים במהלך ימי השביתה, לא יפנו לבתי־החולים ועל־יהם להמתין לקבת הזמנה לבתיהם.

כל הצדדים הללו מסרתם למנוע הצפ חודי הבתן ומרפאות החוץ של בתי־חולים ולאפשר חזרה מסודרת לתיפקוד נאות של מערכת הבריאות.

צעירי מפ"ם הביאו לממשלה, המתלבטת בענין ועדת החקירה, מזון שפנים

צילום: רחמים ישראלי

חריש ממליץ על הקמת ועדת חקירה ממלכתית בפרשת השב"כ

שר המשפטים הודיע כי יתנגד להמלצת היועץ

מאת מרבה צימוקי,
כתבת „דבר" בירושלים

בניגוד לדעת שר המשפטים יצחק מודעי ממליץ היועץ המשפטי למשלה יוסף חריש על הקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקירת פרשת השב"כ, שתחקור לדבריו „עשאים מתנדים". שר המשפטים יצחק מודעי אמר אתמול כי אינו מקבל המלצה זו.

במכתב ששיגר אתמול לראש הממשלה שמעון פרס מביע חריש את עמדתו לקראת הכנת תצהיר הממשלה לבג"צ אשר יוגש בשבוע הבא. חריש כותב במכתבו "חלה אם תוקם ועדת חקירה דין הא שחקירת תלונות העותרים בבג"צ תקיים כהילכתה", מקור משפטי בכיר אמר אתמול כי בכך מביע חריש דעה כי עדיפה חקירה ממלכתית על פני חקירה משטרתית בגלל חששות של שמירת סודיות. במשך מכתבו מציין חריש כי המלצתו זו היא לדבריו „עקיבית" כפי שהיתה בישיבת הקבינט עבד ההחלטה על תגינת אנשי השב"כ.

נודע כי חריש כותב לפרס כי לא היה סעם לחקירת משטרה אחרי התגינות אולם מאחר ותלונות שנימסרו על ידי גורמים שונים למשטרה בפרשת הבג"צ אחרי תקופת ועדת חקירה דין הא שחקירת תלונות העותרים בבג"צ תקיים כהילכתה", מקור משפטי בכיר אמר אתמול כי בכך מביע חריש דעה כי עדיפה חקירה ממלכתית על פני חקירה משטרתית בגלל חששות של שמירת סודיות. במשך מכתבו מציין חריש כי המלצתו זו היא „עיקבית" כפי שהיתה בישיבת הקבינט עבד ההחלטה על תגינת אנשי השב"כ.

בהופעה במישדר „מוקד" בטלוויזיה אמר מודעי כי אינו מאמין שחריש יתפטר אם המלצתו לא תתקבל. השרים אמנון רובינשטיין ומשה שחל הודיעו אתמול לראש הממשלה שמעון פרס כי הם תובעים לראות את תצהיר הממשלה לבג"צ בנושא חקירה בפרשת השב"כ, סרם הגשתו לבג"צ. רובינשטיין ושחל טוענים כי מאחר והתצהיר אמור לשקף את עמדתה של הממשלה כולה הם מבקשים לבדוק שאכן עמדת הממשלה על כל נוניה תשתקף בתצהיר.

פרשת פצצות המצרר: השגריר רוזן ימחה היום בפני ארה"ב על התנהגותם של גורמים בממשל ויתבע התנצלות

ישראל סבורה שכל תשעת הישראלים שהוזמנו להעיד נהנים מחסינות דיפלומטית

מאת מלי הינגר,
יחסי מלכון ואמיר אדר,
כתבי „דבר" ובכבי קדיים

שר הבטחון יצחק רבין שולל מכל וכל אפשרות שקלמונות ארה"ב יחקרו עובדים של משרד הבטחון המוצבים בשגרות הרכש בבריה"ב. בתשובה לשאלה אמר אתמול שר הבטחון „לא יעלה על הדעת דבר כזה".

שר הבטחון שוחח־יחס לחשרות האמריקאים בדבר הצאה לא חוקית של מדע אמריקאי לייצור פגזי מצרר על־ידי ישראל, כינה את שרשרת ההאשמות בחודשים האחרונים בדבר מכירות נשק לאיראן, שהן חלק מנסיון אפשרי של גורמים מסויימים בארה"ב לערער את היחסים עם ישראל, „סיפורי אגדות". לדברי שר הבטחון יתכן שיש גורמים בארה"ב המבקשים לחבל בשיתוף הפעולה עם ישראל, שהוא ערך בעל ענין לשני הצדדים. לדבריו מי שמבקש לשבש את זה „מבקש למצוא יש מאין סיפורים שיובלו ביחסים ולחצו על הקשרים אמריקאיות שלא לשתף פעולה עם ישראל".

לגופו של ענין הבהיר אתמול שר הבטחון, בדברו בפני כינוס „אסטראטגיה והגנה במזרח התיכון" שנערך בשיתוף מכון למחקר המדיניות במזרח־התיכון ותא הכתבים הצבאיים, כי לתרבה מדינות בעולם יש פצצות כמו אלה שמייצרת ישראל, „לא פסנה אמריקאי". הטעים הבר. הוסיף כי ישראל פיתחה בעבבה את מצבות הכיצרד לארמילריה שלה, החל ב־1982 הן כבר היו בני־ברים וב־1984 שמשו לצה"ל בבטחות.

השגריר מאיר רוזן יפגש היום עם סגן שר החוץ האמריקאי מיקל ארמקוסט ויסבור לו את עמדת ישראל בפרשת המצרר. נראה כי רוזן יטחה בפני ארמקוסט על התנהגותם של גורמים בממשל, שלא עמדו בהתחייבותם לשמור על סודיות הפרשה כל עוד מבורות ישראל את פרטיה.

אמש אמר רוזן לרשת סי.אן.אן. כי ישראל תובעת מהממשל להתנצל. רוזן גם יטמוך לארמקוסט כי ישראל סבורה שעל כל תשעת הישראלים שהוזמנו להעיד בפרשה חלה חסינות דיפלומטית, אך סרם ברור אם ישראל תסרב לחלוטין לשתף פעולה בחקירה.

ראש הממשלה שמעון פרס, הביע את תקוותו כי האשכות ישראל האחרונות בארה"ב, בקשר להבדות טכנולוגיה של פצצות מיצרר לא יפגעו ביחסים הטובים בין שתי המדינות. הוא אמר זאת בשיחתו אתמול בירושלים עם הסנאטור האמריקאי גרי הארט.

שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג נועד שלשום בלילה עם

(המשך בעמ' 12)

תכנית סיוע למושבים במצוקה

סוכמה בפגישה עם רוה"מ

עד ביצועה יקבלו מקדמה בסך 25 מיליון דולאר

מאת אריה אדר,
כתבי „דבר"

המושבים שבמצוקה יקבלו בבר בימים הקרובים מקדמה של 25 מיליון דולר על חשבון תכנית ההבראה, שעליה סמכו אתמול אצל ראש־הממשלה שמעון פרס. ראש־הממשלה ותאה בתכנית דרך להצלת תנועות המושבים בדלה מהתמוטטות גמורה.

בדיון אתמול הובהר, כי הבעיה הכספית של המושבים מסתכמת ב־320 מיליון דולר. אבנם עיקר הבעיה נוגעת למושבים, שנוסדו אחר הקמת המדינה, אולם הם עלולים לסחוף איתם גם את המבוססים בגלל הערבויות הדדיות הקיימות.

על־פי הסיכומים, שהושגו אתמול, וזכות בסכום כולל של 150 מיליון דולר יפרשו לטחה ארוך בריבית קבועה בת 14 אחוז; הממשלה תתרום עוד 25 מיליון דולר, נוסף על 20 המיליון שכבר נתנה; הסוכנות תתן למושבים 60 מיליון דולר; הבנקים יחידד מעמסם הריבית 40 מיליון דולר וחברי המושבים עצמם ישאו ב־25 מיליון דולר מכספם ללא כל תמורה מצד הארצר.

איטוד התכנית מותנית בבדיקה שתיערך תוך חודש בראשות מטרד־הארצר ובהשתתפות מטרד־הקלאות, וכן נציגי הסוכנות הבנקים. אולם המיקרמה של 25 מיליון דולר תינתן מיד, כדי שלא ישתבשו ההכנות לעונה החקלאית הקרובה. תפקידו של הצוות הבודק יהיה לוודא, שאכן מדובר בתכנית הבראה, ולא בהנשמה מלאכותית לתקופה קצרה.

עד מחתנה איטוד התכנית, בכך, סנציגות של המושבים תחתום עליה. „אם צריך לתת תשובה, צריך לעבוד יחד באימוץ", אמר פרס לאנשי המושבים, שהשטו לשתוק. „המדינה אינה אוסף של גבים".

הדיון אתמול היה הרביעי בסדרה וראש־הממשלה דרש להגיע בו לסיכום. לצורך זה מנע בתקפות העלאת האשמות לגבי העבר. בדיון השתתפו שרי האוצר והחקלאות משה ניסים ואריק נחמקין והטר יגאל הורביץ וכן גזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי, ראש מחלקת ההתיישבות ניסים זווילי, יושב־ראש הנהלת של בנק לאומי ושל בנק הפועלים, מרכזי איגודן ועמדים סיון, וראשי תנועת המושבים.

גורבאצ'וב מציע ועידה של חברות מועהב"ט לדון במזה"ת

העלה את הרעיון בשיחה עם מיטראן בברה"מ

מוסקווה, (ע"ד וע"צ) – מנהיג ברה"מ מיכאל גורבאצ'וב הציע אתמול לנשיא צרפת פרנסואה מיטראן, כי חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון יקימו ועידה על המזרח התיכון.

גורבאצ'וב העלה את הרעיון בשיחה של שעתיים וחצי בה נדונו גם נושאי הפיקוח על הנשק, והיחסים בין מזרח למערב, מסר דובר משרד החוץ הסוביאטי, גנאדי גראסימוב, לכתבים.

„הצענו כי נתחיל לעשות הכנות לועידה בינלאומית על בסיס כינוס של חמש המדינות שהן חברות קבועות במועצת הבטחון", אמר. גורבאצ'וב ומיטראן שוחחו על האפשרות של כינוס ועידה, אך אמרה, כי בדובר „בשלב של גישושים בלבד".

מוסקווה דורשת זה זמן רב ועידה בינלאומית על המזרח התיכון, בשיתוף כל הצדדים הנוגעים בדבר, מולל אש"ף ובה"ב. גראסימוב אמר, כי הצעה זו בעינה עומדת, אולם חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון – ארה"ב, בה"ל, סין, צרפת ובריטניה – יכולות להיפגש גם הן, כדי לקדם פתרון לסכסוך במזה"ת. הצעה עולה בקנה אחד עם מאבצה לבסיס לאיטוני קוסטנאוטיס בקרבת מוסקווה.

הזובות של מיטראן אישרה, כי גורבאצ'וב ומיטראן שוחחו על האפשרות של כינוס ועידה, אך אמרה, כי בדובר „בשלב של גישושים בלבד".

מוסקווה דורשת זה זמן רב ועידה בינלאומית על המזרח התיכון, בשיתוף כל הצדדים הנוגעים בדבר, מולל אש"ף ובה"ב. גראסימוב אמר, כי הצעה זו בעינה עומדת, אולם חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון – ארה"ב, בה"ל, סין, צרפת ובריטניה – יכולות להיפגש גם הן, כדי לקדם פתרון לסכסוך במזה"ת. הצעה עולה בקנה אחד עם מאבצה

ג'יעברי הסיר מועמדותו לראשות ע. חברון

מאת רני הבינשטיין
מפר דבר

מחמד ראשד אל־ג'עברי הודיע אתמול כי הוא מסיר את מועמדותו לקבלת המינוי של ראש עיריית חברון. צאר כי גם שני המועמדים האחרים ברמאללה ואל־בירה יסרו הדעות המזה.

אל־ג'עברי הסיר את מועמדותו תוך־הביטוי שקיבל ממשלת ירדן לקבלת המינוי תוך הדיעות שגם הממשל הישראלי תומך בו. נראה כי נסיונו באה על רקע ההדרדרות ביחסי ירדן־אש"ף החשיבות שתומכי אש"ף בשטחים יגמו לפגוע ככל מי שיבלוט כמבצע דברה של ירדן בשטחים.

אתמול נמשכו מגעים והתיעצויות בין ראשי הציבור העדבי בשכחים נוכח התפתחויות האחרונות בדבת־עמון. ראשי אל־שוחא ראש העיריה המזרח של עזה יצא לדבת עמון ועתוני מזרח ירושלים הטשיבו להביע צער האגה לעתיד היחסים בין אש"ף לירדן.

רופא מישראל יצא לבדוק שחקן הונגרי

(ע)- רופא ישראלי יצא אתמול לאוסטריה כדי לבדוק את השחקן ההונגרי גיזה מולנר מגרי, שנפצע אשתקד בהתקפת המחבלים בנמל התעופה בודינה, כשהיה בדרכו לטרבת הטפעת בישראל.

השחקן נפצע קשה ולקה בשיתוק בחלק גופו התחתון. מאז הוא מאושפז באוסטריה.

הרופא הישראלי הוא פרופ' יחד פלומן, ממלא מקום מנהל המחלקה האורתופדית בבית־החולים הדסה עין כרם.

פרופ' פלומן יצא ביחסת האגודה לפיתוח קשרים בין ישראל והונגריה, שראתה בבדיקת הפצוע עליידי מומחה ישראלי מתחה המגיסאריות ובטרי לסולידריות עם נפגעי התקפה הטרוריסטית.

רחוב על שמו של הצנחן צבי בן־יעקב

מאת אריאלה ראובני,
מפתת „דבר"

עידית חיפה כבדה אתמול את זכרו של הצנחן צבי בן־יעקב, מקבוץ החותרים, בטריאת הרחב על שמו על הכרמל.

בן־יעקב יצא ב־1944 עם 32 צנחנים בשליחות הישוב והפלמ"ח לסלובקיה הכבושה. שבעה צנחנים, בהם בן־יעקב, נפלו בידי הנאצים ולא חזרו משלחתם.

בטקס הנצחה השתתפו אלמנתו, ובתו, ראש עידית חיפה, אריה גוראל, חברי החותרים וחברי מזכירות הסליחים הצנחנים. קורס לדמותו ולפעלו של בן־יעקב הקלו דאב אוטיין, חבר החותרים ואריה לופי, נציג מזכירות הסליחים הצנחנים.

קצין בכיר: אין סכנה בועדת חקירה

מאת מלי הינגר

השבוע, כשטוב נראה היה שוועדת חקירה קמה תקוב, הלבתי אצל מפקד בכיר בבה"ל לשמוע מבר־מטמה אובייקטיבי על הקשר שבין ועדות חקירה להשיפת מרחה. אין קשר הא המטמא העיקרי של הבריקה הזאת.

שאלתי אותו: נראה לך כי בהקמתה של ועדת חקירה לענין קו 300 יש משום סיכון בשהון המדינה וסודותיה?

הקצין הבכיר: בהחה אין.

שאלתי: האם הקמת ועדת חקירה שתפשפש בקרבי התחליכים לא תגרום לדליפה של אינפורמציה חטויה לבבור?

הקצין הבכיר: קשקוש. ועדת חקירה לא יכולה לגרום נזק לבטחון עם היא מתחיבת לשמור סוד. כבר היו דברים מעולם.

שאלתי אותו: הרי כבר עכשיו, מכל הפרסומים בענין, הוסב נזק בטחוני לדעת הדרג המדיני.

הקצין הבכיר: לענות דעתי לא יגרמו נזקים וגם לא גרמו עד עכשיו כל נזקים לבטחון מהפרשה הזאת.

שאלתי: האם פגיעה מורלית באנשים שמתפקדים במערכת הנחשפת איננה פגיעה בבטחון?

הקצין הבכיר: אני מתקשה לראות קשר יציר הדוק בין השנים.

לא תופסק בנית האונ' המורמונית יוטלו הגבלות על תכנית הלימודים

רק סטודנטים אמריקאים יורשו ללמוד, יוגבלו לימודי דת

מאת יחד מלמן
הכתבר המדיני של „דבר"

שר החינוך ד"ר יוסף בורג מבהר כי לא ניתן בבר לעצור את מרייקנו האוניברסיטה המורמונית בירושלים.

ד"ר בורג, המכהן כיו"ר ועדת השרים לנושא האוניברסיטה המורמונית אמר את הדברים בפגישה עם מנהיגי „הרשיבה יוניברסיטי" המבקרים בימים אלה בארץ, לרגל יובל ה־100 להקמת האוניברסיטה. ד"ר בורג הוסיף כי הפסקת הבנייה כיום לאחר שנתיים היתה עולה כ־9 מליון דולר, שאינם בנמצא. בנקום זאת יש לעשות הכל כדי להגביל את המורמונים ככל שניתן: רק סטודנטים אמריקאים יוכשר להשתתף בפעילות השונות ולא יתאפשרו הרצאות פתוחות לציבור הרחב.

שר הפנים הרב יצחק פרץ העומד בראש המתנגדים להקמת האוניברסיטה המורמונית אמר בתגובה לדברי בורג כי הוא מצטער לשמוע התבטאות כה אומללה מפי שר דת: דוזקא מאחר מסתכן בדעה סיכי להחלטה על הפסקת הבנייה.

שר המשפטים יצחק מודעי מציע כי המורמונים יוחרו על לימודי דת שלהם במרכז החולך ובבה על הר הצופים בירושלים. מודעי הפלה את הצעתו בישיבת ועדת השרים המיוחדת המטפלת בנושא, ודבריו עוררו זעם רב אצל שר התקשורת אמנון רבינשטיין, המסבר כי יש בכך סטום כניעה ללחץ הדתיים הקיצוניים.

הועדה הבנה זה חודשים אחדים בעתידו של הכרכז אינה מצליחה להגיע לכלל סיכום. והכרעתה נדחתה שוב לישיבה בשבוע הבא.

הליכוד מאפשר לחבריו חופש הצבעה בממשלה בענין פיטורי רפאל רקנאטי

צעירי מפלגת העבודה יפגינו ● ליבאי: אין טיפול במסקנות בייסקי

מאת עליה זלן,
כתבת „דבר" לענייני כלכלה

שרי הליכוד החליטו אתמול בישיבתם השבועית בי בהצבעה בישיבת הממשלה על ההמלצה להשעות את מנכ"ל בנק דיסקונט רפאל רקנאטי יחד מנהלנית מכל שר יצביע על פי מצפונו.

אחד משרי הליכוד אמר אמש ל„דבר", כי התרשם שרוב שרי הליכוד יצביעו נגד ההשעיה. עמדות יש לבין כי בין הליכוד אתמול נעדרו השרים שרון, שריר ופת, שכבר הביעו עמדתם בפומבי נגד השעיית רקנאטי.

ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה יערוך מול משרד ראש הממשלה הפגנה ביום א' הקרוב בעת ישיבת הממשלה בענין השעיית רפאל רקנאטי.

יו"ר הארגון אופיר פינס, שלח מכתב תמיכה לנגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברודנו על עמדתו הבלתי מתפשרת – הארגון אומר: במדינת ישראל שולט שלטון הכסף אשר שם ללעג ולקלס את שלטון החוק. התפתלות הממשלה מוכיחה רק עד כמה נתעוררו נורמות המוסר של הדרג הפוליטי.

יו"ר הועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת פרופ' דוד ליבאי מתח ביקורת על חוסר הטיפול של הממשלה במסקנות דו"ח ועדת בייסקי.

„הממשלה נבנעה עד עכשיו מלדון בדו"ח, היא בינתה ועדת שרים, שלמיטב ידיעתי לא התכנסה, והפועל היחיד מכך הוא, שהיא הגיחה הצידה את הדו"ח של ועדה זו, ואינה מגלה בו עניין", אמר.

„אני חושב, שיש לכך השלכות חמורות מאוד, משום שאינני יודע מי יסכים לשבן בועדת חקירה, להשקיע בעבודה קשה כזו ולשאת באחריות שכזו, כאשר יתברר, שתוצאת הדיונים היא התעלמות מוחלטת מעצם קיומו של הדו"ח והשתמטות בישום המסקנות שנקבעות ממנו", אמר.

הליכי חקיקת החוק שיאפשר פיטורי רקנאטי יגשמו ביום ג' עד 4 חודשים להערכת חברי הכנסת בועדה לביקורת המדינה. הועדה קראה אתמול לממשלה לאמץ את ההחלטה נגיד בנק ישראל להשעיית רקנאטי וחיזקה את יד הפרופ' ברודנו.

ח"כ רן תיכון (ליכוד) אמר אתמול לסופרנו. כי יש ליישם את המלצות בייסקי ולהביא להתפטרות רקנאטי.

לדעת חה"כ רן מרידור ניתן להביא להתפטרות רקנאטי באמצעות תביעה על עבירה פלילית. שלאחר בירורה בבית המשפט תהיה ההתפטרות מובנת מאליה. ח"כ מרידור יתנגד לחקיקה רטרואקטיבית באם תובא כזו להכרעת הכנסת.

קומנדו סורי ויחידות מודיעין נערכים להצבת חיילים בקו האוואלי בדרום לבנון

כך דיווחו תחנות השידור של הנוצרים בלבנון

מאת רן אבידן
מפר „דבר" לענייני ערבים

יחידות הקומנדו המודיעין של הצבא הסורי שנערכה לאחרונה במערב בירות מתכוננת להציב מקרב חיילים סורים בקו האוואלי בדרום לבנון – כך דיווחו אתמול תחנות השידור של הנוצרים בלבנון.

על פי גידסה זו סיירו כבר קציני מודיעין סורים בכביש בירות – האוואלי החליטו להקים על כביש זה שכונה עמדות קבועות בין השאר: בגשר דאמור, בצומת סעאדאת ובגיי־הזל. כמרכז החלק שהסח הסורי יפעיל סיורים ממנעים לאורך הכביש המחבר בין בירות לגשר האוואלי. יצוין שלידיעות אלה אין אישור ממקורות אחרים. יתכן שהן ידיעות מגמתיות המסקפות את עניינם של הנוצרים לעורר את דוגמה של ישראל על הערכות הכוח הסורי בבירות, שחלק מהתנהגה הנוצרית מחאג ממנה.

אם אכן יוקמו כוחות צבא סורים עד לקו האוואלי יספיע הדבר לדעה על מצבה של רצועת הבטחון הישראלית בדרום לבנון. סכן הדבר יאפשר לסורים לקיים מגע הדוק יותר עם קבוצות הכוח הלבנוניות הפלשתיניות שתרבו על דגלם, בדומה לגשיא אסד, לקעקע את רצועת הבטחון.

בינתים פיזמה אתמול הבנה המוסלמית של מערב בירות הדעה משותפת שבה היא מסכמת את הערכות חילי הקומנדו הסורים במערב בירות. ישנם מסקיפים הסוגנים שהיערכות החיילים הסורים בבירות נועדה לסיע בידי הנסיא אסד להבא לסיתרחדם של בני עדובה הזרים המחזקים בידי הארגון הסיעי הקיצוני וחזבאללה.

בהקשר זה דיווח אתמול העתון „ארנהאר" כי יתכן סעוד הסכנה שסוחרר על ידי ארגון חיזבאללה הדיפלומאט. הבדפתי מרסל קרסו שנחסף במערב בירות בסרק אשתקד.

גורבאצ'וב מציע ועידה של חברות מועהב"ט לדון במזה"ת

העלה את הרעיון בשיחה עם מיטראן בברה"מ

מוסקווה, (ע"ד וע"צ) – מנהיג ברה"מ מיכאל גורבאצ'וב הציע אתמול לנשיא צרפת פרנסואה מיטראן, כי חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון יקימו ועידה על המזרח התיכון.

גורבאצ'וב העלה את הרעיון בשיחה של שעתיים וחצי בה נדונו גם נושאי הפיקוח על הנשק, והיחסים בין מזרח למערב, מסר דובר משרד החוץ הסוביאטי, גנאדי גראסימוב, לכתבים.

„הצענו כי נתחיל לעשות הכנות לועידה בינלאומית על בסיס כינוס של חמש המדינות שהן חברות קבועות במועצת הבטחון", אמר. גורבאצ'וב ומיטראן שוחחו על האפשרות של כינוס ועידה, אך אמרה, כי בדובר „בשלב של גישושים בלבד".

מוסקווה דורשת זה זמן רב ועידה בינלאומית על המזרח התיכון, בשיתוף כל הצדדים הנוגעים בדבר, מולל אש"ף ובה"ב. גראסימוב אמר, כי הצעה זו בעינה עומדת, אולם חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון – ארה"ב, בה"ל, סין, צרפת ובריטניה – יכולות להיפגש גם הן, כדי לקדם פתרון לסכסוך במזה"ת. הצעה עולה בקנה אחד עם מאבצה

עליות מחירים

מאת שלמה קרמר
מפתר „דבר"

משרד התמ"ת אישר מחדש את עליות המחירים הבאות: מחיר המרגרינה עולה בין 7 ל־10 אחוז.

מחיר הגרבונים יעלה ב־19 אחוז.

מחיר תספורת גברים יעלה כ־15 אחוז. מחיר תספורת נשים יעלה ב־10 אחוז.

מחיר שימורי מלפפונים יעלה ב־25-30 אחוז. מחיר הסוכר יוד ב־7 אחוז והמחיר המירבי לק"ג סוכר לבן יהיה 0.58 שקל.

נקבע מחיר מירבי ליינות בהמשך להוצאתם בפיקוח על המחירים לפיכך יין שולחני „כרמל הוק" מחירו המירבי לבקבוק – 2.15 שקל, ויין מתוק הזהב „יקן טשק", יהיה מחירו 2 שקל.

על המיצרים הללו במחירים הודיע אתמול משרד התעשיה והמסחר. להערכת כלכלני המשרד, העלאת המחירים תביא לעליית המדד בפחות מעשירית האחוז. המיצרים במחירים נעשו במסגרת המדיניות שנועדה להתאים מחירים לסיגוים במחירים הבינ"ל במחירי תשומת הצוד.

אוסטרליה ניצחה 91:98

נבחרת ישראל בכדורסל הפסידה אמש הדמנות מצוינת להכניס את עליתה לשלב השני במשחקי גביע העולם, לאחר שנצחה במאבק חריף ומרתק ע"י אוסטרליה בתוצאה 98:91.

האוסטרלים שלפני המשחק כולם הספידו אותם, הציגו משחק נמרץ וחסר פשרות. בשורותיהם בלט הצעיר אנצ'ין גיין בן ה־20 שקלע 37 נקודות.

בדקות הסיום איבדו שחקני הנבחרת 3 כדורים שנוצלו ע"י האוסטרלים עד־תום.

הוסר עוד מחסום בדרך לתחנות טלביזיה בכבלים

ועדת הכלכלה אישרה הצעת חוק של ח"כ שטרית

מאת שלמה קרמר
מפתר „דבר"

ועדת הכלכלה של הכנסת אישרה היום הצעה חוק של חה"כ מאיר שטרית להקמת תחנות טלביזיה בכבלים.

הצעת החוק מקובלת גם על הממשלה שר התקשורת אמנון רובינשטיין תמך בהצעת החוק התואמת את רוח הצעתו להקמת ערוץ שני בטלביזיה, תחנות טלביזיה בכבלים ותחנות רדיו מקומיות.

ועדת הכלכלה החליטה שבהמשך הראשונות להפעלת התחנות בכבלים, יאסר הפרסום חאת על מנת למנוע פגיעה בעתונות המקומית ובערוץ השני.

הרעיון הוא לממן תחנות בכבלים על ידי גביית דמי מנוי.

הצעה המופר של הצעת החוק ישלח בשבוע הבא והחלטה על מתן עדיפות ביישום החוק לעידוד פיתוח שלוח תחנות כבלים קיימת ותקינה.

פי הערכות הצעת החוק תעבור בכנסת לאור התמיכה הרחבה בה.

השרים נסים וקצב מציעים לצמצם מס מקביל למעבידים

במסגרת צמצום עלויות העבודה למעבידים ב־5%

מאת שלמה קרמר,
מפתר „דבר"

שר האוצר משה נסים ושר העבודה והרווחה משה קצב מסכמי ביניהם כי הממשלה תעדיף לצמצם המס המקביל המוטל על המעביד במסגרת החלטה לצמצם עלויות העבודה למעבידים ב־5 אחוזים. באותה מסגרת מציעים השרים לצמצם את שיעור המס המקביל החל על המעביד ב־4.95 אחוזים מהשכר ל־1.65 אחוז.

על מנת להשלים את ההפחתה ל־5 אחוזים בהתאם להחלטת הממשלה להפחתת עלויות, מציעים השרים לבטל היטל ודנוך על העובד בשיעור של 1.45 אחוז, ולבטל היטל הג"א על העובד בשיעור של 0.1 אחוז, ולבטל היטל הדנוך על המעביד בשיעור של 0.15 אחוז.

סופר „דבר" מוסיף כי נוסף האפשרות שההסתדרות תתנגד העבודה בחלופה אחרת, בדלקמן: יבוטל היטל הדנוך (1.45 אחוז) על המעביד וכן על העובד (0.15 אחוז) יבוטל היטל הג"א על העובד (0.1 אחוז), יופחת המס המקביל (1.91 אחוז), יופחתו דמי הבטוח בענפים השונים (1.4 אחוז).

רופא מישראל יצא לבדוק שחקן הונגרי

(ע)- רופא ישראלי יצא אתמול לאוסטריה כדי לבדוק את השחקן ההונגרי גיזה מולנר מגרי, שנפצע אשתקד בהתקפת המחבלים בנמל התעופה בודינה, כשהיה בדרכו לטרבת הטפעת בישראל.

השחקן נפצע קשה ולקה בשיתוק בחלק גופו התחתון. מאז הוא מאושפז באוסטריה.

הרופא הישראלי הוא פרופ' יחד פלומן, ממלא מקום מנהל המחלקה האורתופדית בבית־החולים הדסה עין כרם.

פרופ' פלומן יצא ביחסת האגודה לפיתוח קשרים בין ישראל והונגריה, שראתה בבדיקת הפצוע עליידי מומחה ישראלי מתחה המגיסאריות ובטרי לסולידריות עם נפגעי התקפה הטרוריסטית.

רחוב על שמו של הצנחן צבי בן־יעקב

מאת אריאלה ראובני,
מפתת „דבר"

עידית חיפה כבדה אתמול את זכרו של הצנחן צבי בן־יעקב, מקבוץ החותרים, בטריאת הרחב על שמו על הכרמל.

בן־יעקב יצא ב־1944 עם 32 צנחנים בשליחות הישוב והפלמ"ח לסלובקיה הכבושה. שבעה צנחנים, בהם בן־יעקב, נפלו בידי הנאצים ולא חזרו משלחתם.

בטקס הנצחה השתתפו אלמנתו, ובתו, ראש עידית חיפה, אריה גוראל, חברי החותרים וחברי מזכירות הסליחים הצנחנים. קורס לדמותו ולפעלו של בן־יעקב הקלו דאב אוטיין, חבר החותרים ואריה לופי, נציג מזכירות הסליחים הצנחנים.

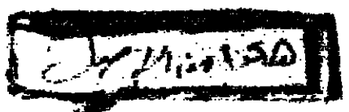

ג'ורג' שולץ: חוסיין עשה מאמץ נועז יאסר ערפאת ואש"ף הם טרוריסטים

הדברים נאמרו ביום עיון מטעם הסטייט דיפרטמנט על הלחימה בטרור

מאת אמיר אורן,
כתב „דבר" בארה"ב

וושינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – שר החוץ בארה"ב שולץ ביקש אתמול את יאסר ערפאת ואת אש"ף „מחדשים", אך ניסן את האמריקאית־ישראלית לסנגוי יהדן עיסם אשתקר מהברית הערבית בגלל מסיבתו של העם הפלסטיני.

את דבריו אמר שולץ ביום עיון מטעם הסטייט דיפרטמנט על הלחימה בטרור. לדבריו „סכנת לומר שטרוריסטים רוצחת חוסכי „אכילה לאורז" פועלים לקידום עניין צודק – ודי גם לטעתם רצו לשתרר מהכלא (הישראלי) את חבריהם, שביניהם רוצחי ילדה. בי שרוצה לסייע לשלום במזה"ת או לפעול את הבעיה הפלשתינית ויש לשאול לצד בי ניצבים. בעצם, הטרוריסטים שרצו אדם יקר כזעפר אל־מאסרי. שלבעו הסלום והעניין הפלסטיני הסכים לקבל עליו אחריות כראש עיריית שכם. ורצה קדם את הנרס ואת הנוהו ובהזו. לא את הסלום".

בתשובה לשאלה אם ישימה הגדרת שולץ את הטרור לטרוריזם של ערפאת ואכ"ף, ואם כך מדוע הניחה ארה"ב לתהליך השלום לסבל בן עזובה בידיהם, הסיב שולץ בנימה בתנצלנית. „ההגדרה ישימה לגי שעסק בטרור. בתחנת עניין צודק – ודי גם לטעתם רצו לשתרר מהכלא (הישראלי) את חבריהם, שביניהם רוצחי ילדה. בי שרוצה לסייע לשלום במזה"ת או המתיקרא אש"ף, שזכה לגאמנות פלסטינים רבים ולהכרת מדינות ערב כבגינו הלגיטימי של הנס הפלסטיני במו"מ כי אנו ישראל חשבנו, בין השאר, שראוי להגיע למו"מ בין יהדן לישראל על שלום, שיהיה ישר, אך שיכולל בעיקר הכרה בזכותם הלגיטימית של הפלסטינים, כמוסכם על הכל וכמעט מוסכמי קסם ייחיד, לפיהם אין מו"מ על נוסא זה בלי ייצוג פלסטיני. חוסיין עשה כאבץ נוסף. ברור שבתוך אש"ף רצו רבים שכאבץ זה יצליח וכאחרים, אשר ניצחו לבסוף, רצו בבשלנו. חבל שחוסיין נכשל, אך בכך הובלם בעיקר, שערשאת ואש"ף לא הכריעו למאמץ הסביר האמיץ של חוסיין לשלום.

בתשובה לשאלה נוספת אמר שולץ, כי הסמל אינו מחפש „קיר־בשקל" או איזון בין באמצעי להדברת הטרור לבין אלו לחגיגה לשלום. „אינו מסכים שמאבק בלשון מצדיק טרור, ואנו פועלים להדבירו. בשום שהוא פגע בדלאומי ואינו נוגע באזור מסוים. בנוסא הנפרד אך החשוב של שלום המזה"ת נעשה הכל לקידומו. בהשתתפות פלסטינים. אסור לבטרם להסכם השלום עם ישראל חשיבות מרבית, וארה"ב מסיבה לסייע לסתיון לספר את העוסר והאיכות שבו, אך אין זה סייד לשלומה בטרור".

שולץ הסיב לעיתונאים מישראל ומצרים ליום העיון לא הזמנו עיתונאים פלסטינים.

פצצה התפוצצה בבנין מטה היחידה ללוחמה בפשע של משטרת פריס

קצין בכיר נהרג, 15 שוטרים נפצעו, שלושה מהם קשה

מאת גרשון קיק,
כתב „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – קצין משטרה צרפתי בכיר ביחידה ללוחמה בפשע נהרג אתמול אחר הצהריים ו־15 שוטרים נפצעו, שלושה מהם קשה, מהתפוצצות פצצה שהונחה בשירותים של מטה היחידה, בקומה הרביעית של בניין מטה המשטרה במרכז פאריס.

הפיגוע בלב ליבה של הבירה, שבא. להוכיח את חוסר יכולתה להתמודד עם כרור של בנים, אירע מספר ימים לאחר שטוטר הרג בדם קר לאחר מירדף ברחוב צעיר סנבלב מבכוניתו כפחד ביקורת המשטרה. משום שנתקף בחלה, כי לא היה בידיו רשיון נהיגה. פרשה הדיגת הגדר עדדה סערה פוליטית וציבורית, הבכרים ראו בה תוצאה של מדיניות „יד קשה" ו„כתן נב" המשטרה, בה נתקם הבכלה הדרש.

ראש המשלה צרפת ז'אק שיראק, כהגיע למקום המשטרה שנפגע קשה זמן קצר לאחר הפיגוע, אמר, כי „פרובוקציה זו בראה עד כמה יש לבבר את הסיכון המתמיד שהמשטרה נחלת על עצמה". סמנו של ארגון הטרור הטבאני „פעולה ישירה" עלה כאחראי אפשרי לפיגוע.

פיגוע זה במטה המשטרה על גדות הסיינה הוא ללא תקדים בצרפת. המטען שהתפוצץ היה גדול בייחוד – עשרה קילוגרם. מתקני המטה, על שטח של שלוש מאות מטרים רבועים, נהרסו כמעט כליל. על־פי אובדן אחרון יש הרוג ועשרים ושניים פצועים, מהם שלושה קשה. חוגי משטרה הערימו, כי מדובר בתגובה על רקע רצח הצעיר ברחוב מנרחוב בפאריס ובפרובוקציה פוליטית עם העברת חוק חדש על־ידי שר הפנים שארל פסקואה להגברת סמכויות המשטרה.

מתהדק המצור על צידון

כאת דן אבריל
כתבת „דבר" לענייני ערבים

ספינות של חיל הים הישראלי הדקו בימים האחרונים את המצור על נמל צידון בדרום לבנון – כך מסרו אתמול תחנות הטיידור הלבנוניות.

משקיפים לבנונים טענו שצעד זה נובע מחשש של ישראל שזרם הנשק המוסלים לצידון יגבר עתה, בעקבות החלטת ממשלת ירדן לסגור את המפקדות של ארגון ה„פתח" ברבת עמון. בהקשר זה דיווח רדיו ביירות כי ספינות של חיל הים מנעו אתמול משתי אוניות מסע גדולות לפרוק את מטענם בנמל צידון. מוסיפה טענו, בנהיג התנועה הנאצריסטית בצידון, טען כיתנים שלפני מחות מחדש עצר כוח של חיל הים הישראלי ארבעה מחבלים פלסטינאים שהגיעו לקידמת חופי צידון מקפרסין.

ערעור על איסור פרסום שמות חשודים

(עשיית). – השר יעקב בזר הגיש אתמול ערעור לממשלה על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה בדבר המקל למניעת פרסום שמות חשודים.

השר צור מתנגד בתקיפות לכל חקיקה סעיניה ארפרסום שמות חשודים והא דורש כי הענין יוכא לדיון בכליאת הממשלה ביום א' הקרוב. שר הקליטה סבור, כי חקיקה כזו הפגע בכעבר הנתנות והשופט הפרסום וכי היא כביגה לבערו את התנהגה הפוליטית בבי סבביה על הכיתיה.

לדבריו חוק כזה מעניק עדיפות ברורה לשרים ולחברי כנסת מכום שחוק החסינות מגן עליהם כמילא מפני מעצר ולכן חקירה משטרתית שהם קשורים בה לא תובל לבוא לידיעת הציבור.

פרץ מציע: חסינות לרבנים כמו לח"כים

מאת יעל אדרבני,
כתבת „דבר" לענייני ערבים

שר הפנים יצחק פרץ שוקל בימי הממשלה הבאה לפרץ תיקון חסינות לרבני ערים על מנת שיוכלו למלא את תפקידם בארץ.

השר פרץ אמר אתמול כי הצעת החסינות לרבני הערים עלתה בעקבות מעצרו של הרב סלומון מפתחתקה. לדברי פרץ הבאמר על תנאי שנגזר על סלומון הוא בחינת קטסטרופה בלתי הגיונית.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם לפרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המערכת - „דבר" בערב
נרפס בדפוס „דבר" בערב
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199.
מ.ד. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים ישירים
281860, 298032
סניפים:
ת"א: בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' המלך גורג 16
בית מאיר קומה 3
טל. 222451, 222353, 241306
המינהלה: רח' הלל 16,
טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111 מ.ד. 33104

ירידה ניכרת במכירות הנשק של צרפת לארצות המזה"ת

1984 היתה שנת שיא במכירות נשק צרפתי

מאת גרשון קיק,
כתב „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – כחר הנשק של צרפת עם המזרח התיכון ירד בשנה החולפת באחרון ניכר, הוגדם מרינים ומהמזרחים בפאריס הבינו את כיפוקם על בר.

על־פי נתונים שסמר בטוד ההגנה הצרפתי כמכרה צרפת בשנת 1985 נשק בשווי של 44.5 מיליארד פרנק, 63 אחוזים מכלל זה נשק ימי. זהו ירידה ניכרת לעומת שנת 1984, שהיתה שנת שיא של מכירות נשק צרפתי – 61.8 מיליארד פרנק. עם זאת יוחד כיעור המעידות למזרח התיכון ל־39 אחוזים לעומת 76 אחוזים שנה קודם לכן. כיעור ייצוא הנשק לאירופה ולצפון אמריקה עלה מ־10 ל־42 אחוזים, בעיקר בגלל אספקת המערכת האלקטרונית „ריכה" לארצות־הברית. מומחים צרפתים ציינו, כי ירידת התלות במזרח התיכון חיובית על רקע ירידת הנזילות – אפשרות מרינות האזור לשלם עם ירידת מחיר הנפט.

ארגון „סיעת הצבא האדום" הרג מנהל בכיר ב„סימנס"

מטען חומר נפץ ריסק את המכונית המשוריינת בה נסע

המכונית הטרוסקת לאחר הפיצוץ — צילום: אי.פי.

מינכן, (ייר, א.ם, ייצ). – מנהל בכיר בתעשיות האלקטרוניקה המערב גרמנית „סימנס" ונהגו נהרגו אתמול בהתפוצץ המכונית המשוריינת בה נסעו.

בקורות טטרתיים בטרו, כי מטען חומר נפץ רב עוצמה נקשר לעץ והופעל באמצעות שלטרחוק. בפיצוץ נהרג קארל הינץ בקוסקי. נהגו. שסמו לא נמסר, מת לאחר מכן אף הוא מפציעיו.

ארגון הטרור המערב־גרמני „סיעת הצבא האדום" נטל על עצמו את האחריות לפיגוע. דובר משרד התביעה הפדראלי אמר, כי בזירת הפיגוע נתגלתה מודעה כתובה, בה נאמר כי הרצח בוצע על־ידי „הקומנדו על שם מארה קאגול" של „סיעת הצבא האדום".

דובר חברת „סימנס", דרנר אוטל, הכחיש שמועות לפיהן עסק בקוסקי, בן 56, בחקר עבור תוכנית „בלהמת הכוכבים" של משרד ההגנה האמריקאי. לדברי אוטל נטל בקוסקי חלק ביחוד עם פקידים אחרים של „סימנס", כמו גם פקידי חברות שכנולוגיה אחרות, בשיחות עם נציגי ממשלת בון בדבר השתתפות ביוזמת ההגנה האסטרטגית.

תכשיר סינטטי חדש מקטין את השפעת הקרינה הגרעינית

מספק הגנה לדופן החיצוני של תא הגוף החי

מוסקבה (רויטר). – מדענים סובייטים פיתחו תכשיר סינטטי חדש המקטין את השפעתה של קרינה גרעינית בספקו הגנה לדופן החצוני של תאי גוף חי, מסרה אמש טוכנות „טאס".

לדברי הטוכנות מפתיח הסם החדש, „ריבונול", את השפעת הקרינה בכליש.בדיעה צוטטו דברי הפרופסור יקנה בוקובה מן האקדמיה הסובייטית למדעים, אשר אמרה, כי „ריבונול" מכיל „ביוסוקסידנטים" המחוללים את הפעולה המגוננת. אותו חומר אף מונע, לדבריה מוטציות בתאים ואת מותם של אלה בטופו של דבר. לדברי בוקובה משמש ה„ריבונול" גם כתרופה נגד סרטן (הוא גם מגדיל את כושר העבודה), משפר את הראיה ואף מאריך את תחלת הזדקנות בעיניה מטוסיבת", הוא הוסיפה.

בדיעה לא נאמר אם נעשה שימוש בתכשיר החדש בטיפול בקורבנות אסון ב„רבוביל". לדברי מומחה אמריקאי, הטיפול מחלק מקורבנות האסון נחשפו כ־100,000 איש לקרינה כתוצאה מן האסון.

„ההבירס" תפעל לשחרורם של ראשי איגודי העובדים השחורים

נעתרה לתביעת 3,000 הכורים השחורים השובתים

יוהנסבורג, (רויטר). – חברת הענק לייהלומים „דה־בירס" לקחה אתמול על עצמה לפעול לשחרורם של ראשי איגודי עובדים המוחזקים במעצר מנהלי על־ידי שלטונות דרום־אפריקה מתוקף צווי הזדהב.

בכך נעתרה חברת הענק לתביעתם של 3,000 כורים השחורים בטרה להביא לסיומה של שביתה שנמשכה ששה ימים עד אתמול.

„מכרות החברה בקימברלי־ובפרנן שבו אתמול לעבודה תקינה לאחר שניתנו ערובות על־ידי הנהלת החברה, כי תשלח נציגות מטעמה כדי לדון עם השלטונות במצבם הנוכחי והעתידי של הפעלים המוחזקים במעצר", נאמר בהודעה מטעם „דה בירס".

אתמול התבטאה לראשונה מנהיגת איגוד העובדים של העובדים הלבנים של דרום־אפריקה כנגד „פעולותיהם הסרירותיות של השלטונות כלפי איגודי עובדים דרום־אפריקאים רבים". בהבכר הודעתה של המרעצה הופנתה קריאה לממשלה לשחרר כל מנהיגי איגודי העובדים.

אתמול נעצר מנהיג איגוד עובדים נוסף עם שובו לדרום־אפריקה בתום שהות של שישה שבועות בארה"ב, שבמהלכם ניהל מסע הסברה נגד האפרתהייד. דבר מעצרו נמסר עלידי עדי ראיה המשרדים לאיגוד העובדים. לדברי דובר איגוד עובדי הנפט, הכימיה והאנרגיה הגרעינית נעצר מטאבה, בן 31, דקות אחדות לאחר שנחת מטוסו שהביאו מלונדון אתמול בבוקר. „מטאבה נלקח מהמטוס, וזמן מה לאחר מכן הופיע פקיד ממשלתי ואמר לי־30 איש שהמתינו לבואו של מטאבה, כי הוא נעצר בעקבות צו החזרה, אמר.

בין מקבלי פניו של מטאבה בשדה התעופה היה גם הנפטה לענייני עבודה בשגרירות אירלנד בדרום־אפריקה, ניקולאס סטיילאני. מטאבה הה עד לסכנה כי יעצר ביד עם שובו לדרום־אפריקה, ובימים האחרונים סב ואבר בלונדון ובירדיוק, כי הוא בקשה שלחון בין לאומי יסיחה את מעצרו. במהלך ביקורו בארה"ב קיים מטאבה ויכוח עם שגריר דרום־אפריקה בארה"ב, אשר סטן בתוקף, כי הוא לא יעצר אם לא עשה כל דבר רע.

פרשת פצצות המצרר

(סוף מעמ' 1)

ראש הממשלה ומסר לו על החלטת משרד המשפטים להעמיד לדין כמה ישראלים עובדי משלחת הבטחון בניו־יורק, החשודים בקשר להברחת חומר לארץ. על אף שאין הם נהנים מחסינות דיפלומטית ושלטונות החוק בארה"ב יכולים לעצרם, הציע השגריר פיקרינג כי ישראל תאפשר לנציגים אמריקאיים לחקור אותם בתמורה לשמירת הפרשה בסוד. ואולם שעות ספורות לאחר הפגישה דלפה הפרשה לכלי התקשורת בארה"ב.

פקידים ישראלים ניהלו אתמול התייעצויות בשאלת מידת שיתוף הפעולה בחקירה, בין השאר משום אי בהירות בסוגיית חסינותם הדיפלומטית של השמונה או של מקצתם. מקור במימסל, הבקיא בפרטי הפרשה, אמר אמש בתקיפות, כי אין יסוד לדומם שנעבר בישראל, כאילו נטפלים גורמים במשרד המשפטים לישראל. „אין זה נכון שמשרד המשפטים מתמקד בישראל או מייחס לה תשומת לב מופרזת", אמר המקור. „אין כאן תובנית אב גדולה, למרות שלאחרונה נחשפו בתביעות כמה פרשיות. בחקירה הנוכחית הזלים משרד־המשפטים להיכנע מכל תגובה או רמז הנפתע לגלות שהפרשה דלפה משירותי המכס. יתכן שמישהו שם השתוקק להופיע בטלוויזיה. אבל במשרד המשפטים התשוקה היתה הפוכה – להיכנע מכל פירסום".

בתשובה לשאלה באיזו עבירה נחשדים עובדי הנע"ש והמפעלים האמריקאים שבהם נערכו שלשום חיפושים או שמנהליהם זומנו לגבית עדותם, אמר דובר של משרד המשפטים, כי סרם ברור באילו עבירות „אם בכלל" כרוכר. ראשית, אמר הדובר, פסריק קדשן, מבעוד לילה, כי עליו להתייצב (שלשום) לסיחה עם עוזר שר המדע ריצ'ארד מרפי. הסיחה הסתיימה בשעת אחר צהרים לפי שעון ישראל, ובמקביל לה דיווחה שגרירות ארה"ב בתל־אביב לראש הממשלה ולשר המשפטים על החקירה. אף שכבראה מוסכם גם על החוקרים, כי בפועל לא בוצע כל ייצוא לישראל, כין שהוגשה ונעצרה בקשה לרשיון ייצוא וכין שלא, נערכת החקירה בהנחה שהעבירות הן על חוק בקרת ייצוא הנשק.

נציגות הנע"ש היא מחלקה במשלחת משרד הבטחון בניו־יורק (מש"ק), בין עמדי המשלחת עשרות פקידי המשרד, קציני צה"ל ושבדי יחידות סמך ודוגמת הע"ש, במעמד של סגני קונסול, למעט ראש המשלחת אברהם בן־יוסף, שהוא בעל מעמד דיפלומטי של ציר. בנוסף לשליחים מועסקים במש"ק ישראלים השוהים בניו־יורק, לרוב למטרות לימודים ובמעמד של „עובד מקומי ישראלי". בבנין השגרירות בוואשינגטון משרד הע"ש הוא דייר משנה בלבד, אך בגיבות רפא"ל נהגית ממעמד דיפלומטי.

סבך זה גרם אתמול לספק בדבר יכולתה של ישראל למנוע מאנשי הע"ש לכבר את צוי הזהבה שנעפקו להם, לגביית עדותם. השגריר מאיר רזן נועד בניו־יורק עם בן־יוסף לליבון הכבר הפרשה. מאז נתבמר אשתקר הסכימה ישראל לתשאול פקידים שנשאו דרכונים דיפלומטיים, אחד מהם קצין הבטחון של השגרירות, שתושאל בפרשת פולאד. הודעה ישראלית על סידור לשתף פעולה בחקירה הנוכחית, נגבול על הדלפתה, עשויה לסייע בהשגת כללי תישאול נוחים. אך תחשיד את ישראל בנסיון להסתיר מעורבות הסותרת את הבטחותיה.

המערכת הישראלית הגיבה הפעם בריזות יחסית על הפרשה, בכלל זה דיון שוב ממנה בלשכת שר הבטחון, שבסיומו פורסמה ההכחשה הנמרצת. עם זאת היתה התגובה איטית מכדי להספיק ולהצמיד את ההכחשה לפרסום הראשון בארה"ב, בידיעה הפותחת של מהדורת חדשות „ס.ב.אס" אור לאתמול. לדון נסטר מבעוד לילה, כי עליו להתייצב (שלשום) לסיחה עם עוזר שר המדע ריצ'ארד מרפי. הסיחה הסתיימה בשעת אחר צהרים לפי שעון ישראל, ובמקביל לה דיווחה שגרירות ארה"ב בתל־אביב לראש הממשלה ולשר הבטחון על החקירה.

פצצה בשגרירות ברה"מ בלימה, פרו

שמירה חמושה על שגרירות ברה"מ בפרו, אחרי שפצצה התפוצצה בבנין השגרירות. ההתקפה בוצעה על ידי ארגון מאואיסטי. שוטר ואזרח נפצעו במהלך ההתקפה כאשר פצצה התפוצצה בידי אחד התוקפים.

אבשר להתעלף מהחום הזה!

גל החום שהציף את ניו ג'רסי, חימם את האויר עד כדי 38. האנשים ברחו לבתים ולמשרדים ממוזגי האויר. סנאים, בפארקים, „התעלפו" ברוב חום על ענף מוצל של עץ. צילום א.מ.

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים
לפי
חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה),
התשמ"ו–1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו־1985 [1], אנו קובעים כי מותר להעלות את מחירים של שירותי המספרה הבאים, מעל מחירים הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הקבוע לצידם:

שירותי מספרה לגברים – 15 אחוזים;
שירותי מספרה לנשים – 10 אחוזים.

תחילתו של היתר זה ביום ג' בתמוז התשמ"ו (10 יולי 1986)

אריאל שרון
שר התעשיה והמסחר

משה נסים
שר האוצר

התשמ"ו
1986

1 ס"ח התשכ"ז עמ' 2.

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחיר
לפי
חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה),
התשמ"ו – 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו־1985 [1], אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של מלפפונים משומרים המפורטים להלן, המסווגים בפרטים 20.01.9900, 20.02.9900 לתוספת הראשונה של צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו־1985 [2], מעל מחירים הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הקבוע לצידם בהתאם:

מלפפונים משומרים באריזות במשקל נטו עד 2 ק"ג – 25 אחוזים;
מלפפונים משומרים באריזות במשקל נטו מעל 2 ק"ג – 30 אחוזים.

היתר זה לא יחול על מלפפונים שנקבע להם מחיר מרבי במכירתם לצרכן.
תחילתו של היתר זה ביום ג' בתמוז התשמ"ו (10 יולי 1986).

אריאל שרון
שר התעשיה והמסחר

משה נסים
שר האוצר

התשמ"ו
1986

1. ס"ח התשכ"ז, עמ' 2
2. ק"ת – שיעורי מק"ח 597, התשכ"ז, עמ' 35.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

הניה רם (גולדברג)

ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי ג' בתמוז תשמ"ו (10.7.86) אחה"צ בהר הנחמות גבעת שאול „ירושלים".

מועד סופי של שעת ההלוויה בטלפון 02־638907.

יושבים „שבעה" בבית המנוחה, כ"ט בנובמבר 28 ירושלים.

מראבלים:
בעלה: שמעון רם
בנה וכלתה: צובי ושירית רם
בנה וכלתה: יוסי ודורית רם
נכדיה: עמרי, עדי ויובל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו

פנחס ניר

ההלוויה היום, יום חמישי ג' בתמוז תשמ"ו 10.7.86 בשעה 16.30 בבית העלמין בנצן.

המשפחה
ובית נצן

חוק הבטחון והבניה תשכ"ה – 1965
הודעה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
כידוע
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים לזאת בי הוגשה להודעה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב – יפו בקשה ליתן אשור להקלה לשינוי נספח הבינוי לתכנית מס' 1976 (חלקות בגוש 7014 בטבעה) על־ידי שינוי באופן העמדה הכבנה המיוחד לתחנת סרגסמרמצרה של חב' החשמל, שינוי הגבול בין המגרש הגיל לבין תחנת סאיבה „בטה", ביטול קיר הפסלה המתוכנן החלפתו בגדר, ושינוי הבינוי למגרש.

לבי סיום התנגדות להוצאת ההיתר הגיל במקום זה רשאי להגיש להודעה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בסר' בדגודיון 68, את התנגדותו המנומקת ולצין סעמתו המדויקת.

ההנגדות תתקבלנה בכסף 14 יום מתאריך פרסום מהדעה זו ותטאנה לדיון בפני הודעה הגיל.

י. כספי
מנ ראש הודעה
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

תאריך 9.7.86

מדינת ישראל
צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים
(הוראת שעה), (הפחתת מחיר),
התשמ"ו—1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(3) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשכ"ו־1985 [1] ובהתאם לסעיף 15(א)(1) לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשכ"ה – 1985 [2], אנו מצווים לאמור:

הודעת מחיר — 1. מחירו של סוכר המסוג בפרטים 17.02,17.01 לתוספת הראשונה של צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על סוכרן, התשכ"ו–1985 [3], יופחת בשיעור 7 אחוזים ממחירו הקובע.

סייג לתחולה — 2. הוראות צו זה לא יחולו על סוכר שנקבע לו מחיר מרבי במכירתו לצרכן.

תחילה — 3. תחילתו של צו זה ביום ג' בתמוז התשמ"ו (10 יולי 1986)

אריאל שרון
שר התעשיה והמסחר

משה נסים
שר האוצר

התשמ"ו 1986

1. ס"ח התשמ"ו, עמ' 2
2. ס"ח התשמ"ה, עמ' 204
3. ק"ת – שיעורי מק"ח 597, התשמ"ו, עמ' 35

חוק הבטחון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שומרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתחרות

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי בפורום הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית בפורמת 7/03/192 – מרכז כפר בבעים, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי תכנית ר/301/2 בהתאם לבצע הקים ולעדרים המפורטים מתכנית.
ב. קביעת רשת דרכים וסיומם.
ג. קביעת יעודי קרקע כתחום התכנית.
ד. קביעת הוראות בניה באזורים המיועדים לבניה.
ה. קביעת שטחים ציבוריים פתוחים.
ו. שינוי יעוד מאזור לתכנון ניחור לבנורים, בשטח מסחרי ציבור לבנורים ולדרך, ומבנורים לשב"ם ודרך.
ואלה הם השטחים המכוסים בתכנית:
שטח התכנית: כ־404 דונם.
מרכז כפר – מבועים
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ולא תהלום בימים ובשעות המתאימים לאמרים פתוחים לקהל.
כל המעוניין, מקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, יראה עצמו נפגע על־ידי הודעה זו ברשומות לגיש הגנרות לשינוי בשטרי הוועדה בתום פרסומה של הגנרות תוגש בכתב בפירוט והנמקות ליחידי תצהיר המאמת את הנמקות אלה סמכמכת התנגדות.

שלום רניגו
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון
ולבניה מחוז הדרום

בהיעדרם

כשבעה שבועות אחרי ועידת היסוד המועדת, והלא־גמורה בעצם, של המפלגה החדשה „המרכז הליברלי" מתכנסת היום במועצה הארצית שלה. לכאורה, לא צפויים בה עימותים בין־אישיים, שכן המחלוקות ישבו כבר באמצעות „הוועדה לשלום בית", שנועדה לפצות את קבוצת יצחק יצחקי בייצוג נריב יותר במוסדות ולפייס על ידי כך את יצחק ברמן, שחש אחרוית למתן ייצוג הולם לקבוצה זו. חיזוק לאפשרות שהדיון היום יתנהל על מי מנוחות אפשר לשאוב מהעדרם מן הארץ של יצחק יצחקי ויצחק ברמן, שייעודו כמנהן מהישיבה ואולי יחושו בעתיד שהחמיצו שעה של קדחת־דת.

על סדר יומה של המועצה – הגדלת מספר חבריה מ־375 חברים ל־500, כפי שנקבע בוועידה, אך לשם כך, קובע תקנון המפלגה, דרוש רוב של 75% מבין ה־375, ובימים האחרונים טרחו ראשי המרכז הליברלי, אריה דולצין ושלמה (צ'יץ') להם לעודד חברים לבוא לישיבה היום.

עליזה הלר

מפריס פרסים

ראש עיריית תל־אביב שלמה (צ'יץ) להם ערך השבוע קבלת פנים לאחדים חתנים של פרס ישראל תשמ"ה שהם תושבי תל־אביב: ישעיהו אברך (בתמונה), גרשון זל, בתיה לישנסקי ושלום רוזנבלה. שני החתנים של פרס המפעל"ת, אברך ורוזנבלה, היו „ואומי פרס" גם לפני 10 שנים בקבלת פרס סוקולוב. הפעם כתב אברך פתק לרוזנבלה בזו הלשון: „הבה נברוך את עטנו שמפריס לנו פרסים. נתפלל רק שלי עולם לא יתן בנו את סימן הכשרות השני..." (המרומז ימצא את פתרונו בספר ויקרא י"א, 4)

יורש חדש

נשיאה הישיש של סוריניה, חביב בורגיבה (בתמונה) מינה משלשום ראש ממשלתו מחמד מזאלי ומינה במקומו כראש ממשלה את שר הכלכלה ראשיד פאר. בכך הגיעה לקצה הקריירה הפוליטית של מזאלי שנחשב בשש השנים האחרונות ליד ימינו של בורגיבה וליורשו הפוטנציאלי. ראש הממשלה החדש ספאר (52) מילא בעבר שורה ארוכה של תפקידים מיניסטריאליים. הוא כלכלן ומקורב לנשיא הישיש, הדואה בו בן מאומץ. אביו של ספאר היה חברו לנשק של בורגיבה בתקופת המלחמה מה נגד הצרפתים ובה הוא מצא את מותו. על־פי החוקה, נחשב עתה ספאר ליורשו של בורגיבה בשלטון, בתנאי שהפרלמנט יאשר זאת ושתשיא הישיש לא „שלוף" בערוב ימיו מועמד אחר לרשת אותו.

רן אביזן

יש קלטת

רן אדליסט עשה זאת שוב. הראיון שלו עם שר החוץ יצחק שמיר ב„מוניטין" עדיין לא ראה אור, אך הדברים שפרסמו השבוע מתוכו – על סמך הודעה לעתונות של הרדיון – עשו רעש. לשכתו של שמיר האשימה אותו בסילוף עובדות והפרת הבטחות ביחס לאי הפרסום, וזה הקפיץ את אדליסט. הוא מבקש להבהיר כי הטקסט שלו אמין, מפני שפיענח מקלטת, והחלקלה נעשתה על דעת שמיר. עוד אומר אדליסט שלא התחייב לגבי תאריך מסויים לפרסום. השר והדברו אמרו שאין שמיר רוצה לעסוק בפומבי בפרשת השב"כ – אך הוא עשה זאת בראיון עם שלמה נקימקן.

גיוון

למרות הקשרים המסורתיים בין המפלגה הסוציאל־דמוקרטית המערב־גרמנית לבין „העבודה" מקפידים באורונה רוב האורחים הסוציאליסטים מגרמניה שלא לפסוח בעת ביקוריהם אצלנו גם על [illegible] מחנה השמאל. כך, למשל, נכללו בתכנית ביקורו של [illegible] העיקריים בסיעת הספ"ד בשאלת מדיניות החוץ והבטחון שהתמהה בשנים האחרונות בעיקר בתחום יחסי גרמניה־ארה"ב, לא רק טיזחה עם מזכ"ל העבודה ח"כ עוזי ברעם וראש המחלקה לקשרי חוץ ישראל גת אלא גם עם מזכ"ל מפ"ם ח"כ אליעזר גרנות ועם וילי גמבי ונציגים אחרים של המרכז לשלום במזרח התיכון. ווגס, שבתור יו"ר היוזוס בשנות ה־70 נודע לא אחת בגישתו הביקורתית למדיניות ישראל, הגיע אתמול (יום ד') ויתקבל גם על־ידי ראש הממשלה שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין.

ש. שלמה

בגדי הדיקטטור

ראש הממשלה שמעון פרס (בתמונה) ביקש אתמול לסיים את דבריו במליאת הכנסת בקודטוב של חומר. הוא סיפר כי לפני שנים מספר הגיע לישראל דיקטטור דרום־אמריקאי ולאחר שביקר בארץ הביע משאלה לחמין עבורו מדים מבנסי זהב, חולצה לבנה וכובע עם נוצות. שאלו [illegible] מייעד בגדים אלה? והוא ענה: למטרה הזו־אין.

דברים אלה של פרס גרמו לח"כ ורדיגר מ„מרשת" לחזר על הצעתו לסדר היום.

מזבה ציפוקי

לשיר באמבט

זמרת הסיפון המהוללה בריגיט ניילסן, הדריעה אמש על פרישתה מעולם האופרה. „אני חושבת שהגיע הזמן שקולי ישמש אותי לשירה באמבטיה" אמרה הזמרת.

ניילסן (68) אמרה שהחלטתה לא באה לה בקלות. אבל היות ולאחרונה חשה עצבנות רבה על הבמה, החליטה שמוסב מוקדם מעט מאשר מאוחר מדי. היא הופיעה בתפקידים גדולים בכל בתי האופרה בעולם. את עיקר תהילתה רכשה בביצוע האופרה של וגנר בבירויט. ואף זכתה בהקרא „מלכת בירויט". (ר)

פעילות רוחנית

כלת פרס נובל לשלום, האם טרזה, (בתמונה) הצליחה לשכנע את נשיא קובה, פידל קאסטרו, להקים מיסדון באי הקומוניסטי קובה. האם טרזה הדגה הארשיות הדתית רמת־הדרג הראשונה המבקרת בקובה מאז פרוץ המהפכה בשנת 1959. יש לשער שהצלחה זו קשורה בעיקר ברצונו של קאסטרו לשפר את יחסיו עם הוותיקן. היות ואין יותר בעיות שוני בקובה, לפי דברי קאסטרו, יתמקד המיסדון בעיקר, בפעילות רוחנית אמרה האם טרזה (ר).

העבר שנשכח

ההנזה של עדי הלפרין מיסיב עמו יותר מעברו. הלפרין משמש כאיש יחסי־הציבור של מטה המאבק של האחיות ומצליח להתמיד בתפקידו. נראה שלא רבים זוכרים שב־1983 מינה אותו שלמה להם למנהל מסע הבחירות שלו לראשות עירית ת"א והביא להפסקת עבודתו בתוך כמה ימים בעקבות התבטאות גלוזה, שעלולה היתה להכתים את דימויו של המתמודד על התפקיד הציבורי הנכבד.

להקה תימנית בלבוש מסורתי מופיעה ב„פסטיבל טבריה" שנפתח השבוע

חמש הצעות לסדר היום בנושא השב"כ:

פרס: הממשלה נהגה ע"פ חוק ורק על־פיו ועדה להפקת לקחים מהפרשה כבר מונתה

מאת מרכז צימוקי
מפרשת „לבי" בכנסת

ראש הממשלה שמעון פרס חזר אתמול בכנסת על עמדתו שאין בנוסח חקירה בפרשת ראש השב"כ. „הממשלה נהגה על פי החוק ורק על פיו". אמר בהסיבו על חמש הצעות לסדר היום בנושא השב"כ.

כן הזכיר פרס כי יש שתי אפשרויות להקרה: חקירה משפטית או חקירה מסמרתית. והוסיף כי באופן רשמי הממשלה אינה יכולה להפסיק חקירה מסמרתית אך היא וכאית להחלים על הקמת ועדת חקירה ממלבתית שתשהה את החקירה המסמרתית. ראש הממשלה הודיע לכנסת כי מינה כבר ועדה שתנסה להפיק לקחים בקשר לפרשה.

דברי מציעי הצעות לסדר היום, הח"כים יוסי שריד (ר"צ), אליעזר גרנות (מפ"ם), יוסי אמיר ("תחיה"), עוזי לנדאו (ליכוד) ואברהם הדיגר („בורקה") עוררו לביתים סערת רוחות באולם. פרס אמר כי לפני שבוע כבר ענה על הצעות לסדר בענין זה, והוסיף כי אינו רואה טעם לחזור על אותם דברים.

בתפלבמו עם ח"כ שריד אמר לו פרס: „אני מודיע שאותה הכי חכם, שופט עליון הכל יודע, זה ענין פשוט? לך יש אחריות עם כל הוכבה הזו?"

בכך הסיב פרס לח"כ שריד שאמר כי פרס בינה קצתו לשפט עליון בכך שהעריך את גדרה ראש השב"כ על פני גדרת סגנו ראובן חזק. פרס אמר: „מבחינתי היו שלוחה הליכים בשפכיים שלא אני קבעתי, אנשים יצאו זכאים. אני לא שופט, לכן לא הערבתי. אני אחראי על הכב"כ וכחוות' להכריע למי להאמין בענין אדמיניסטרטיבי האבנת' לראש השב"כ".

הוא התווכח גם עם ח"כ שריד שאמר כי „בקור מוסכן" אמר לו שפרופ' ובריר הביע בפני פרס את רצונו להמשיך ולכפל בפרשת ראש השב"כ עד תום. „אתה מתתר באחור 'מקור מוסכן'", אמר פרס, והוסיף: „אני דיברתי עם זמיר. ביקשתי מבנו להאחר אך הוא רצה להאחר עד שימסור את התיק לחקירת מסמרת. הוא לא אמר לי שהוא מוכן להסאר עם תום החקירה, לא הודיעו שום יועץ משפטי".

לאליעזר גרנות ממפ"ם, שריבר על הכתבות המטלתיות ליועץ המשפטי למשלה אמר ראש הכבשלה כי אף אחד לא מציע לברוח בחשוק. „אני בוחרא לא".

הוא רמז בדברי על בקורת שיש לו כלפי דרך הטיקור של כלי התקשורת בפרשת השב"כ, אך הוסיף בטמץ בעם: „יש לי דעה בענין אך כמוכן הענינית הפשית".

לח"כ חיים רמון, שביקש להגביר את הפיקוח הפרלמנטרי על הכיריות' ההשאיר אמר פרס: „אפשר לבקש פיקוח על הכל. דעל מה שיש פיקוח הכל בסדרי? על הבנקים לא היה פיקוח? יש פיקוח על הבים, הבטחת ריקים. יש פיקוח על האוצר הקפה ריקה. אתה הוסב שאם היו כלוכה שרים וארבעה מהבלים באוטובוס הכל היה בסדר? ראיתי עשרה שרים במעלות ראיתי כמה קשה להחליט".

בהסיבו לח"כ עוזי לנדאו, שהשווה בין פרשת קורח לבין השמאל הדני המקדעו את הטלטון הדבוקרטי במדינה, אמר פרס: „פתאום קם אדם ומבנה עצמו יורשו של משה – זו יומרנות לבנות אחרים כבני קורח – זה פיח מדי".

לח"כ ורדיגר, שאמר כי סקרי דעת הקהל בוחרים כי אין הציבור מעונין בפרשת השב"כ ענה פרס, כי יש דברים שסקרי דעת הקהל אינם מספקים. „אני בשוכבע שהממשלה תעמוד לימין החוק ותנהג על־פיו".

הצלתם – הדרשתם כליל

ח"כ יוסי שריד אמר לפרס: „הצלתם את השב"כ מחקירה והרסתם את השב"כ כליל. כאשר אין חקירה, הכל בסתבך ומסתאב וכולם נפגעים". הוא בנה את ההרסות: צמרת השב"כ נפרתה, כל צמרת השב"כ הופללה, הצמרת כולה הוכפשה, נשברה כל נורמה של אמינות ומהימנות, נוצר משבר עמוק של אי אמון בין הדרג המדיני והמבצע. שריד סען עוד כי נהרס גם מוסר הדעץ המשפטי למשלה, והוסיף: „אתם משאירים אחריכם רק הריסות. אתם חייבים להחליט על חקירה מוסמכת".

ח"כ חיים רמון (מערך) שריבר על הצורך בהגברת הפיקוח על השירותים החשאיים אמר כי לו היה פיקוח הדוק יותר יתכן שפרשיות רבות היו נמנעות.

דבריו של ח"כ אליעזר גרנות (מפ"ם) עוררו סערות רוחות בספסלי הליכוד, בעיקר כשציטט קטעים מתוך ראיון שנתן יצחק שמיר ל„מוניטין". „אם יש לי טענה אחת זה לראש הממשלה שהוא נתן סיוע אנפי לכל הדבר הזה שמתחולל כאן".

גרנות אמר כי אין שבוע שבו הממשלה אינה „מהכה לגודל" ובמקרה זה להחלטת בג"ץ. „בבחיר של בית־המשפט במקומו מונח, אך ממשלה צריכה להחליט ולא בית־משפט. הוא גינה את הממשלה על כך שהיא מבזה את היועץ המשפטי למשלה, המבקש לחזור על בקשתו להקים ועדת חקירה מסמרת. גרנות קרא לפרס ולמערך שלא להסכים עם השרים ללכת לחקירה מסמרתית, ולקבוע חקירה מספטית.

דבריו של ח"כ לנדאו, שהשווה את קורח ובאצאיו לסמאל באו"ר, המעורר את חקירת השב"כ, גרמו לסערת רוחות באולם, שאך בקושי שככו.

ד"ר הישיבה אהרון נחמיאס: „זה לא פלבנגרי לוחר זאת".

ח"כ שריד: „זה דומה לאלה שאומרים 'אכל שהנאצים לא חסלו אתכם'".

בביעות ואליטות

ח"כ לנדאו אמר כי היה קדנסנזוס בעבר איך לספל בשיירותים החשאיים. אך היום יש קבוצה בישראל שזה לא מקובל עליה והיא גורדת את המדינה למחול סרים המאיים על תפקיד השב"כ. „אחראי לזה השמאל. לשמאל יש משפטנים". אמר הסביר כי השמאל יצא בעבר נגד כל מי שאמר מלה נגד הדעץ המשפטי למשלה אך עתה – הכל מותר. „זו תרומתו של השמאל לבביעות ולאליטות המילולית. יש להם אנשי רוח ופרופסורים. יש שימוש ציני ואין להתעלם מהמחשבה שהם מתנהגים כאילו אינם שייכים לכאן".

ח"כ יובל נאמן („תחיה"), שהתייחס לחלקם של כלי התקשורת בפרשת השב"כ אמר כי הם שוטפים לציבור את המוח וזאת לעומת הסקרים המורים כי רוב העם אינו מעונין בפרשה. הוא הציע לפרס ללמוד ממשראן ולהחליף את ראשי רשות השידור.

ח"כ אברהם ורדיגר אמר כי השמאל שולט בכלי התקשורת. „לו היינו עורכים משאל־עם היה מתברר כי רוב של העם העסוק בחיי יום יום הוא נגד הפרשה, נגד גילויי פרשיות, הסתה אנטי לאומית, אנטי דתית המנוהלת על־ידי קומץ אנשים שמלאכת הדרס הצמיר מצת חלקם".

פגיעה בתעשיות
מערכת הבטחון

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול בכנסת כי יש פגיעה קשה בתעשיות הקשורות בתקציב הבטחון, ואת בנוסף לפגיעה בבטחון מתצאה מקיצוצים בתקציב.

בתשובה להצעה לסדר יום של ח"כ אורה נמיר (מערך) בנושא זה, אמר נמיר: „אנחנו חולכים לתשפה קשה. ציבוצים נוספים ופיטורים נוספים ודרדה ביצוא הבטחוני".

לדבריו, בשנים האחרונות קוצץ תקציב הבטחון ברמה של 700 מיליון דולר ברמה שנתית, הגיע לכדי 2,5 מיליארד דולר ב־1986. „חלקו של תקציב הבטחון בתקציב המדינה הוא הנמוך ביותר מאז 1968". רבין סיים את דבריו באומרו „כל עוד אלו יהיו הנתונים לא יועילו דיונים ודיבורים, ותמשך הפגיעה בבטחון ובצה"ל, בתעשיות הבטחוניות במוסדות המחקר והפיתוח הבטחוני ולכן אין פתרונות קלים".

מרוח ומיהאים

שר הבטחון יצחק רבין הודיע אתמול בכנסת כי יעקב היימן וכל אלה שנאשמו במשפט אהרון הטרוד היהודי לא יוצבו לשירות מילואים לפני שיעברו את הנוהל המתחייב מחוק הסיפוח הצבאי. „בשלב זה ההוראה היא שכל מפקד או כי שהיתה לו דרגת פיקוד מבין אנשי הארגון לא יוצב לשרות מילואים עד שינקטו הליכים על פי החוק ועד שיקיים אצלי דיון באשר לשרתיות שיש לנקט כלפיהם".

רבין השיב בכך לשאילתה של ח"כ עודיה עלי (ליכוד).

חוק שירות לאומי

בתשובה להצעה לסדר יום של ח"כ נאלה כהן („תחיה") על הצורך להפעיל את חוק השירות הלאומי לכנות ולפעול נגד סרבני גיוס לצה"ל מהישובים הלא־ציוניים, אמר רבין כי הוא אינו רואה כל סיבה לבטל את ההסדר הקיים מימים ימימה, לדבריו, ההסדר קיים, ואף אושר על־ידי בית־המשפט העליון. הוא הסכים להעביר את הנושא לועדת חוץ ובטחון.

ח"כ מנחם פורוש (אגו"י) דרש להסיר את ההצעה, ותקף את ח"כ כהן על מה שכינה „לאומיותה": „בימים אלו כשמנסים להשקיט את הרוחות ביחסי דתיים חילוניים מלבה כהן את הרוחות. תפסיקו לדבר על ישיבות ציוניות ולא ציוניות, ציון לפי התורה – זה בסדר, אם ציון היא מעורטלת אני מכריז שאני לא ציוני".

שביתת האחיות

שר הבריאות מרדכי גור אמר כי עד כה אין מדובר על פיקוח נפש בשביתת האחיות. בהשיבו לשבע הצעות לסדר יום בנושא המצב במערכת הבריאות אמר גור כי מדובר על „שביתה קשה שגורמת סבל ולעיתים סבל בלתי מוצדק".

הוא שלל את אלה המערערים על זכות השביתה במגזרים מסויימים. „אני לא מסכים לגיטה שיש מגזרים במסגרת חיים דמוקרטיים שיש לשלול מהם זכות שביתה. אך מרגע שנשמעה המילה נטישה זו לא שביתה". יחד עם זאת הוסיף כי לא הוגה נטישה בפועל, ולא היה מקרה חדום שלא נמצאו עבורו אחיות או שלא טופל בו הנוקק.

השר גור הטעים כי הממשלה לא תתן יד לפריצת הסכמי השכר ועדעוד יציבות המשק.

בגרות בבוקר

משרד החינוך והתרבות ישתדל לראוג שבעתיד יזקיימו כל בחינות הבגרות בשעות הבוקר ולא אחר־הצהריים. זאת הודיע שר החינוך והתרבות יצחק נבון בתשובה לשאילתה של ח"כ מיכה רייסר. רייסר שאל מדוע התקיימו בחינות הבגרות בספרות בראשית יני בשעה 15.00 ולא בבוקר כמקובל.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קרית מבמון
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תוכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמקרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבעה, הופקד, ביחד עם המסמכים המצורפים אליה, שינוי תוכנית מפורטת הנקראת:

„תוכנית מס' מב/ 67 – שינוי שטח למבני מגורי בקרית מבעה", המהווה שינוי לתוכנית הבאה:

מב/ 13 – רחובות גולומב, מרכזי, בנצלסון ושדות.
ג/ 84 – תוכנית בית שערים.
ג/ 417 – אזור עתיקות בית שערים.

השטחים הכלולים בשינוי התוכנית: גוש 11394 – חלקות: 295 – 293, 299, 305, 318, 336.
חלקי חלקות: 311 – 309.

הקרקע הכלולה בשינוי התוכנית נמצאת דרומית לרחוב בצנלסון, מערבית לבית ספר תיכון שבפינת רחובות בצנלסון ושדות.

עיקרי הוראות התוכנית:

1. שינוי יעוד שטח ציבורי פתוח לשטח מבני מגורים.
2. שינוי יעוד שטח מבני מגורים לשטח ציבורי פתוח ולדרך.
3. הגדת דרך.
4. איחוד וחלוקה כחדש בהסכמת הבעלים.
5. קביעת השימושים המותרים והוראות בניה.

כל מעונין בשינוי התוכנית רשאי לעיין בו, ללא הסלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הנראה עצמו נפגע משינוי התוכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התוכנית בשורדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית מבעה, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

מיום תשמ"ד
יוני 1986

„העיתון „אל־מיטק" פנה לאגודת העיתונאים

(ע). – עורך העתון „אל מיטק" המופיע במזרח ירושלים, מחמוד אל־חסיב, פנה ביזומתו אל אגודת העיתונאים בירושלים בבקשה שתסייע לו במאבקו נגד הכוונה לסגור את עיתונו.

מכתב הודיע מנהל מחוז ירושלים במשרד הפנים, כי הוא שוקל לסגור את העיתון בעיקבות ידיעות שהגיעו אליו מגורמים מוסמכים, שהעיתון ממומן ע"י החזית העממית של ג'ורג' חבש.

אל־חסיב נפגש עם הנהלת האגודה והבהיר, כי עתונו אינו קורא להחרבת ישראל, אין לו קשר ומגע עם אירגון עויין לישראל והוא הביע את צערו על שעד עתה לא היו קשרים הקצועיים בין העיתונאים במזרח ירושלים לאגודת העיתונאים בירושלים.

הוא הוסיף, כי לדעתו אגודת העיתונאים במזרח ירושלים תהיה מוכנה להתקשר לאגודת העיתונאים בבירה בענין זה. הוא הדגיש, כי עתונו ממומן ממקורות משפחתיים ותפוצתו היא כ־5000 עותקים.

יו"ר אגודת העיתונאים בבירה, איתן אלמוג, אמר כי הנושא יועלה בישיבת ועד האגודה ביום ו' ובישיבת הנהלת האיגוד הארצי של עתונאי ישראל ביום ג' הבא.

עליה בפעילות של בתי דין צבאיים

מאת מלי לינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

דו"ח הפעילות של בתי־הדין הצבאיים לשנת 86, 85 מגלה כי חלה עליה של 6.6 אחוז במספר פסקי־הדין לעומת השנה הקודמת. בשנת העבודה האת שנגמרה באפריל ניתנו 3961 פסקי־דין שמהם 62 אחוז היו בענייני עריקות ו־8.7 אחוזים עבירות סמים. 9 אחוזים מסך פסקי־הדין נדונו בערכאות ערעור ועונשם של 140 אנשים שוה 3.6 אחוז מפסקי־הדין, הוקל על־ידי הרשות המאשרת, 130 חוגרים ו־10 קצינים.

עונשם של שניים הוקל על ידי הרמטכ"ל שגם הוא רשות מאשרת, כמו אלופי פיקודים וראש אכ"א.

הופיעה אנציקלופדיה לתולדות ארץ־ישראל

מאת כופר „דבר"

לאחר שש שנות עבודה, במפעל בו נטלו חלק 50 חוקרים, הופיעה ה„אנציקלופדיה לתולדות ארץ־ישראל", בהוצאות מודן והוהוצאה לאור של משרד הבטחון, בעריכת יואל רפל ופרופ' אוריאל רפפורט.

שלושת כרכי האנציקלופדיה כוללים את תולדות הארץ מהפריהיסטוריה ועד מלחמת העולם הראשונה. יש בה אלף ערכים הכוללים את הנושאים העיקריים בהיסטוריה של א"י. במסיבת עתונאים שנערכה אתמול לרגל הופעת האנציקלופדיה נמסר כי היא מכילה רשימה של אלף ערכים על מוקדים בתולדות הארץ, ומפתחות מפורסים המקילים את השימוש בספר. הערך „מקורות־לידיעת הארץ" מכיל פירוט של 250 ספרי לע"ז על הארץ.

האנציקלופדיה עשויה ב„שיטת אוקספורד", של ערכים גדולים, המאפשרים גם להצביע על תהליכים ומקומו של הנושא בתוך מכלול נושאים ותקופות.

עורכי האנציקלופדיה מסרו כי הורחבה היריעה, מעבר להיקף המקובל, בערכים הקשורים לתקופת שלטון האיסלאם, כי המידע על תקופה זו מעט יחסית. באנציקלופדיה צילומים רבים, מהם בצבע. מחיר הסידרה 98 ש"ח.

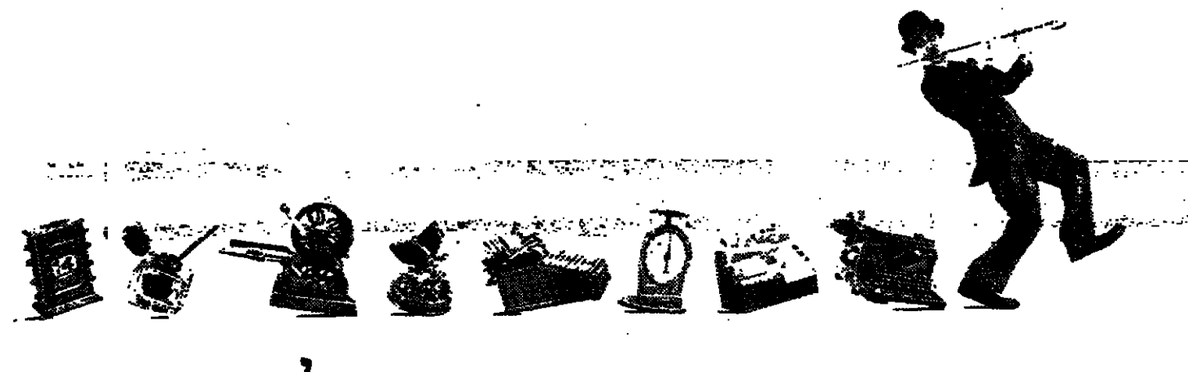

האישי הרב-שימושי שלנו
או בקיצור:
מחשבמדפיסשולחטלקסמשרטטמתייקמזכירמשגר

אם חשבת שאתה קונה מחשב אישי רגיל יש לנו הפתעה בשבילך.

המחשב האישי הרב-שימושי (תואר לו ראוי כל אחד מבני משפחת המחשבים האישיים של יבמ), הוא כלי עבודה המסוגל להחליף חלק ניכר מהציוד המסורתי במשרדך ולבצע את העבודה היומיומית במהירות גדולה וביעילות רבה.
דוגמאות? בבקשה.

הדפסה: המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ, בעזרת תוכנה לעיבוד תמלילים, יכול לטפל במרבית עבודות ההדפסה במשרדך. שוב לא יהיה צורך בהדפסות חוזרות ונשנות של מסמכים שיש להכניס בהם שינויים.

באמצעות המחשב האישי תבצע תיקון על גבי המצג, והתוצאה: מסמך מושלם וסלי ניירות ריקים.

טלקס: המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ יכול לשרת אותך גם כמכשיר טלקס מתוחכם, והוא פוטר אותך מהצורך לרכוש מכשיר מיוחד למטרה זו. הוא מסוגל לטפל בכל תנועות הטלקס במשרדך: קבלה ומשלוח, תיוק ושמירה על הודעות יוצאות ונכנסות, שליפה מהירה של הודעות ישנות וכו'.

שרטוט: המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ, בעזרת תוכנה מתאימה, יכול להפיק עבורך שרטוטים וגראפים מרשימים ביותר. במהירות ובדייקנות הוא יפיק עקומת מכירות, גראפים עם נתוני מלאי, שרטוטים של בניינים, מכונות, מעגלים חשמליים ועוד.

חישוב: למחשב האישי הרב-שימושי של יבמ מבחר גדול של תוכניות, יותר מלכל מחשב אישי אחר: להנהלת חשבונות, לחישובי שכר, לתיקצוב, לתמחיר, לניהול מלאי, לשיווק, לגביה ולכל מטלה אחרת המתחילה בחישוב של שתיים ועוד שתיים.

תיוק: המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ יאפשר לך לוותר על התיקיה הישנה והגדושה ולשמור, על גבי מספר תקליטונים זעירים, אלפי מסמכים ומכתבים.

בעזרתו תוכל לאתר תוך שניות כל מסמך, לעיין בו, לערוך בו שינויים ולעשות בו כרצונך בלחיצת מספר קלידים בלבד.

דואר: המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ יסייע לך במשימות מייגעות של טיפול בדואר ושל משלוח חומר רב. בעזרתו תוכל להפיק בקלות ובמהירות רשימות לדיוור, מכתבים לנמענים רבים ומדבקות, לנהל מערך הפצה למנויים וכו'. יתרה מזאת - אף לנהל דואר אלקטרוני, במשרדך או בארגונך, באמצעות רשת מחשבים בה יעברו הודעות לנמענים אל המחשב שעל שולחנם!

הכנס עוד היום אל אחד המשווקים המורשים של יבמ ובקש ממנו להדגים בפניך את המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ. קודם שתספיק להגיד מחשבמדפיסשולחטלקסמשרטטמתייקמזכירמשגר, תגלה דרך חדשה לניהול משרדך.

- איכות טל' 7511536 ; 03-7514302-4
- גטר טל' 299705 ; 03-285282-4
- טריפל די טל' 7510914 ; 03-7510195
- י.ל.ן/מת"מ טל' 383355 ; 03-381408
- לדגו מחשבים טל' 285151 ; 03-285222
- משוב טל' 7512641 ; 03-7511914-7
- מל"ל טל' 266292-6 ; 03-252884
- קומפיוטרלנד טל' 202525/6 ; 03-289520
- רשף טל' 03-733223-5

לחלק מהמשווקים סניפים נוספים בחלקי הארץ.
פרטים בסניף המרכזי.

IBM יבמ

LITTLE TRAMPS HAS BEEN LICENSED BY KUBRICK, INC. N.Y. USA / לוגו מסחרי מוגן

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר והצמדה

א.ו.ת. ש	17385	14.0	-10	-1.	-36.0	
המפנה 0.1	1035	1011			-533	
המפנה א 0.5	774	2419	-30	-3.7	-4541	
המפנה אמ 2	762	525	+22	+3.0	+438	
כללי לא בהסדר	27150	95.0	+600	+2.3	+76.0	
בנק צפ' אסיה 1.		— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אסיה 5.		— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אס אירופ		— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3570	870	-10	-3.	-941	
פ.ב.י. 0.5	3901	2213	-79	-2.0	-5036	

כלולים בהסדר הצמדה

אירוני רג 100.0	82050	139	-300	-4.	-100	
אירוני ב 100.0	83100					
אירוני נב א 2.0	507000	2.0	-600	-1.	-2.0	
אמד ושה	61400	26.0	-250	-4.	-8.0	
דיסקונט ב	106000	4.0	-500	-5.	-13.0	
דיסקונט א	105500	132	-1450	-1.4	-134	
דיסקונט שה ב	12340	20.0			-24.0	
המזרחי ש	34000	255	-240	-7.	-252	
המזרחי מ	34050		+150	+4.	+53.0	
המזרחי שה 9	15700	66.0	+900	+2.0	+57.0	
המעולים מנב	117500	1.0	+1500	+1.3	+7	
המעולים ש	56350	327	-250	-.4	-411	
המעולים מ	56000	35.0			-26.0	
כללי א 1.0	143800	3.0	+1000	+.7	+3.0	
כללי אמ 9	139000	1.0			-1.0	
כללי שה 5	108000		-2000	-1.8	-1.0	
כללי שה 7	7100	18.0	+100	+1.4	+18.0	
כלל סטוק 100.0	35599	1163			-532	
כלל שה 11	13600	77.0			+103	
מיזמן ושתי 1.0	48770					
מיזמן ושתי 5.0	25060					

בנקים למשכנתאות

ארצים 0.1	13350	133	-355	-2.6	-145	
לאומי משכנתא ש	4505	115	+30	+.7	+115	
לאומי משכנתא מ	4465	15.0	-10	-.2	-15.0	
מרכז ש	4200	120	+139	+3.4	+238	
מרכז שה 1	3081	200			+68.0	
מזרח ב' 5.0	7350	41.0	-150	-2.0	-67.0	
פת משכ ש	1380	600	-15	-1.1	-677	
משכן ב ש	2235	163	+55	+2.5	+390	
עצמאות 0.1	6750	116	-80	-1.2	-140	
ספחות מנכ ש	13800	50.0	+400	+3.0	+50.0	
ספחות רג ש	12300	19.0			-11.0	
ספחות שה 1	7816	19.0	+160	+2.1	+51.0	
ספחות שה 2	3986	5.0	+10	+3	+295	
יעמד 1.0	1663	330			+75.0	
יעמד 5.0	765	500	+15	+2.0	+467	
מיזב 1.0	4630	191	-200	-4.1	-227	

מוסדות מימון

שלמון א ש	357	1920	-5	-1.4	-4959	
התקלאות מנכ א		— לא נסחר —				
התקלאות מנכ ב		— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	5448	33.0				
פתוח תעשיה מנב		— לא נסחר —				
פת תעש נב ג		— לא נסחר —				
פת תעש נב גנ		— לא נסחר —				
פת תעש נב גנ1		— לא נסחר —				
פת תעש נב ד		— לא נסחר —				
פת תעש נב דד		— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	497	1339	+20	+4.2	+637	
תיירות נב		— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1%	13464 תב	285	+1224	+10.0	+191	
כלל ליסינג 0.5%	10258 תב	123	+600	+6.2	+213	
כלל ליסינג אג"ח	10852	5.0	+10	+.1	+24.0	

ביטוח

אדרה 0.1	872	763	+1	+.1	+162	
אדרה א 0.5	480	787	+7	+1.5	+504	
בטוח משנה 0.1	861	133	-21	-2.4	-133	
בטוח משנה 0.5	299	528	-6	-2.0	-1022	
הדר 1.0	334	2257	-48	+2.5	+1167	
הדר 5.0	191.0	7648	-5.0	-2.6	-7205	
הסנה ש	465	4995	-10	-2.1	-3808	
הפניקס 0.1	684	1131			+1333	
מגדל 0.5	368 תב	1100	-34	-8.5	-2078	
המגדל-הראל 1.0	7190	58.0	+140	+2.0	+59.0	
המגדל-הראל 5.0	3085	106	+25	+.8	+83.0	
מנורה 1.0	7900	25.0	+100	+1.3	+33.0	
מנורה 5.0	3300					
סהר ג 1.0	4100	92.8	-179	-4.2	-337	
סקרסיס 0.1	2505	250	-20	-.8	-241	
צור ש	333	1659	+1	+.3	+148	
ציון והחזקות 1.0	16600	8.0	-200	-1.2	-8.0	
ציון והחזקות 5.0	3950	210	-50	-1.3	-55.0	

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאמא 1.0	4500					
אינטרנאמא 5.0	1120	240	-30	-2.6	-400	
מאיר עוזא 1.0	4650	80.0	-25	-.5	-155	
מאיר עוזא אפ 1	4451 תב	70.0	+250	+6.9	+165	
סתה 1.0		— הפסקת מסחר —				
סתה 5.0		— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	1152	906	+2	+.2	+46.0	
קרסטל 1.0	7500	90.0			-48.0	
דשן 0.1	34500					
דשן 0.5	9980	23.0			-24.0	

קרנות נאמנות

אג	3844.32	3861.14	לפיד	10305.59	10507.31	
אמנקה	29978.90	30279.08	לקס	1472.11	1502.62	
אגוז	—	—	לסם	—	—	
אריה	1320.42	1347.83	מבטח	966.87	986.38	
אדום	1616.50	1648.52	מכסה	2812.1	2838.00	
אפיר	1551.12	1582.35	מסר	199.93	202.87	
אורה	404.92	413.66	מנוף	2620	2644.40	
אוריון	—	—	מגל	611.96	624.15	
אורלי	206.35	207.87	מיר	1134.40	1149.40	
אורון	—	—	מרון	636.20	642.07	
אייל	—	—	מסה	24018.86	24668.14	
איילת	3591.49	3670.27	מיטר	741.48	756.04	
אירדס	3914.74	4001.31	מעוף	3012.60	3071.70	
איתן	571.96	584.10	מצ"ן	648.50	661.29	
אקון	—	—	מקפה	—	—	
אלנבה	585.20	592.48	מרגלית	976.21	995.40	
ארז	634.84	647.44	מרום	949.60	968.44	
אש	108.49	110.91	נהה	—	—	
אשל	—	—	נסיף	—	—	
אתוצב	—	—	נסע	373.28	380.89	
בזלת	1651.73	1684.06	נילי	—	—	
ברוש	—	—	סכין	—	—	
ברק	—	—	סטיה	119.68	122.10	
ברקת	—	—	סלע	—	—	
גבוש	1131.81	1154.26	סנונית	568.09	575.14	
גבע	—	—	עפר	604.08	615.78	
גדון	579.88	591.30	ספיר	—	—	
גיא	—	—	עדיף	633.63	646.06	
גיל	2180.08	2223.06	עדיות	—	—	
גלית	512.22	518.63	עדן	5824.72	5910.22	
דומבן	—	—	עצבי	1164.97	1191.61	
הכשרה	535.51	546.24	עגת	—	—	
דולב	—	—	עשרוני	539.25	546.55	
הדגן	1217.44	1241.62	פרמון	—	—	
הזגן	216.93	221.18	פיא	1210.66	1234.63	
הלה	—	—	צבר	525.79	536.46	
דרך	3277.63	3341.50	צמרת	524.57	535.07	
דקל	—	—	צוק	—	—	
הרס	—	—	צמיר	846.09	864.94	
הרי	—	—	צבירה	6216.19	6305.87	
הנכית	—	—	צברת	1508.96	1538.90	
מהר	—	—	קלע	1701.26	1709.80	
זיו	—	—	רוגבי	—	—	
אמיר	637.24	649.64	רקפת	—	—	
חזקת	132.02	135.00	רקר	655.49	669.88	
חיסכון	112.55	113.03	שבים	638.39	646.32	
חלמיש	—	—	שהם	—	—	
חץ	111.16	111.60	שירה	307.64	309.84	
טמנו	1189.99	1218.00	שמיר	299.17	305.21	
טל	4083.14	4130.65	שנבר	544.93	552.57	
יבול	645.44	658.51	שסק	—	—	
יהלום	1539.10	1569.51	שקי	—	—	
יסודות	31260.40	31555.64	תאנה	—	—	
יעה	552.34	559.92	תבור	761.05	771.56	
כוכב	744.61	759.45	תרזה	—	—	
כסל	119.29	121.68	תורלה	91.87	93.90	
כלנית	—	—	תירוש	410.67	415.58	
מפתח	—	—	תבת	—	—	
מגדל	116.89	119.34	מגמה	—	—	
מור	980.80	919.00	תרשיש	1265.28	1290.73	
מקם	3382.33	3449.28	תשתי	379.9	385.48	
למשקיע	95800.95	97526.05				

מתכת ומוצריה

אקסמן 5.0	2010 תב	549	+100	+5.2	+983	
אדרדן 10.0	9700	38.0	+100	+1.0	+41.0	
אדרדן 50.0	8000					
אלומית 1.0	4680				-11.0	
אלומית 5.0	2910					
כבלים ש	11230	23.0	-20	-.2	-32.0	
המבוי 1.0	7226	32.0	-362	-4.8	-36.0	
המבוי 5.0	4100	147	+70	+1.7	+83.0	
ויקה 1.0	5850	16.0	-149	-2.5	-16.0	
ויקה 5.0	2949	68.0	-50	-1.7	-85.7	
קשפאות שה 1.0	1140	939	-5	-.4	-1983	
קשפאות שה 5.0	865	185	-5	-.6	-885	
מתכת מרום 1.0	2300	73.0	-13	-.6	-71.0	
כבלי ציון 1.0	2199	469	-1	-.1	-240	
כבלי ציון 5.0	905	548			-20.0	
כבלי ציון אפ 3	651	792	-43	-6.4	-1014	
מדגן 1.0		— הפסקת מסחר —				
מדגן אפ א		— הפסקת מסחר —				
קיבוצי 1.0	950 תב	1930	+50	+5.6	+3948	
קיבוצי 5.0	496 תב	4748	+45	+10.0	+9871	
נחשתן 0.1	16560	50.0			+53.0	
נחשתן 0.5	6500	61.0	+300	+4.8	+49.0	
סקר מלכה 1.0	6550	98.0	-20	-.3	-21.0	
קינג 1.0	1190	525			-396	
קינג 5.0	647	1648	-3	-.5	-1418	
קילן 1.0	4830	148	-160	-3.2	-137	
קילן 5.0	2299	423	-21	-.9	-271	
שלמות 5.0	2070					
תעשיות לכיש 1.0	1205 תב	300	+64	+5.6	+861	
תעשיות לכיש 5.0	560	848			-561	

תעשיה אלקטרונית ואופטיקה

אלביס 3.0	403000	9.0			-7.0	
אלקו 0.1	6793	22.0			+30.0	
אלקו 0.25 ש	2950	285	-150	-4.8	-742	
אלקו 0.25 מ	3000	103	-20	-.7	-127	
אלקטרה 0.1	14490	3.0			-3.0	
אלקטרה א 0.5	6620	131	-280	-4.1	-320	
אלרון 3.0	321000	4.0	-4000	-1.2	-4.0	
אריות 0.02 מטח	27300	61.0			-33.0	
כלל תעש אלקטרו	2105	644	+5	+.2	+112	
ספקטרוניקס 1.0	2037	442	+97	+5.0	+1525	
ספקטרוניקס 5.0	1330	284	+60	+4.7	+305	
פיסכוגנר 1.0	2330	314	-50	-2.1	-611	
פיסכוגנר 5.0	1250	648			-53.0	
ציקלון 1.0 מטח	2500	18.0	-79	-3.1	-18.0	
ציקלון 0.5 מטח	1110	213	-3	-.3	-213	
קצבסטן אלד 1.	5090	35.0	+50	+1.0	+4.0	
קצבסטן אלד 5.	3140	145	-60	-1.9	-165	
תאגת 1.0	3950 תב	545	-350	-8.1	-658	
תאגת 5.0	1610	552	-37	-2.3	-762	
תאגת אפ 1	13400	10.0	-450	-3.3	-17.0	
תראה 1.0	5420	7.0	-5	-.1	-7.0	

מוצרי ביה

א.ב.בלל בנין 1.	809	1430	-11	-1.3	-1483	
אליקו 5.0	11683	103	-1		-16.0	
אפרסטין 1.0	1550	206			-205	
אפרשטין 5.0	1180	191			-191	
בטון תדיר 1.0	10600					
בטון תדיר 5.0		— הפסקת מסחר —				
בר-טון 1.0	4725 ip		+225	+5.0	+430	
בר-טון 5.0	1485	155			-87.0	
מרמאסטס 1.0	7500	25.9	-50	-.7	-1.0	
מרמאסטס 5.0	2480	930	-75	-2.9	-253	
מלב. 1.0	924	193	-6	-.7	-866	
מלב. 5.0	585					
מגדל הסק בתעש	4198	311			+22.0	
מוראיקה ולמטן 1	— לא נסחר —					
מוראיקה ולמטן 5	13500					

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	20080	82.0	-119	-.6	-181	
אליאנס ב 200.0	2190 תב	646	+190	+9.5	+986	
גל תעשיות 1.0	11800					
גל תעשיות 5.0	5730	163	-120	-2.1	-247	
דיסטר 1.0	3599	120	+90	+2.6	+96.0	
רשפים 0.1	5910	22.0	+115	+2.0	+23.0	
רשפים 0.5	1530	649	-25	-1.6	-722	
חיפה כימיקל 10.0	812	843			-228	
מבע ש	49780	27.0			-6.0	
מבע אפ 4	45500	17.0	-600	-1.3	-23.0	
ליפסקי 1.0	1370	140	-28	-2.0	-480	
ים המלח 0.1	14900	582	-50	-.3	-447	
פטרוכימיים 10.0	500	6828			-1808	
מפשיטה 1.0	7530	13.0			-18.0	
מפשיטה 5.0	2683	50.0			-50.0	
נקה כמיקל 1.0	3295 תב	480	+280	+9.3	+311	
סנו 1.0	9770	19.0	+80	+.8	+25.0	
סנו 5.0	6380	45.0	-30	-.5	-45.0	
קים כימיקל 1.0	6120	65.0	+120	+2.0	+47.0	
תבל. 1.0	4200	216			-89.0	
תבל. 5.0	3715	83.0	+115	+3.2	+182	
תיא 5.0	7000	358			-135	
פרוטארום 10.0	9400	80.0	-400	-4.1	-73.0	
תרל א 5.0	4210	60.0	-89	-2.1	-86.0	

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דשרון 1.0	5000	48.0	-200	-3.9	-147	
דשרון 5.0	2870 תב	10.0	-153	-5.1	-40.0	
תבל. 1.0	6591 תב	722	-752	-10.0	-120	
יאה 1.0	3330	129	-170	-4.9	-171	
לבדי אשקלון 1.	468	5843			+3703	
לבדי אשקלון אפ1	743	133			-177	
מלם ב 0.5	23999	25.0	+249	+1.1	+10.0	
מפעלי ניר 10.0	204000	45.0			-16.0	
סקאנריה 1.0	3050	346	-150	-4.7	-578	
רים 0.1	4800	77.0	-80	-1.6	-20.0	

שרותים

דלק ג ש	2870	393	-30	-1.0	-930	
הראל 1.0		— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0		— הפסקת מסחר —				
סמנה הפקה 0.1		— הפסקת מסחר —				
סמנה הפק אפ5		— הפסקת מסחר —				
קדר 0.1		— הפסקת מסחר —				
קדר 1.0		— הפסקת מסחר —				
חברת החשמל 0.1		— הפסקת מסחר —				
מחסני עדנה 0.1		— הפסקת מסחר —				
מחסני עדנה 0.5		— הפסקת מסחר —				
שקמדונים 0.1	1769	73.0	-80	-4.3	-347	
קרנמדונים 0.5	1287	777			+167	
קפל 1.0		— הפסקת מסחר —				
קפל אפ 1		— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי חוף 1.0	11500 תב	79.4	+835	+7.8	+172	
גלי חוף 5.0	6715	148	-1		-9.0	
מלונות דן 1.0	3800	76.0	+149	+4.1	+225	
מלונות דן 5.0	2640	22.0			-22.0	
חוף האלמוג 0.1		— הפסקת מסחר —				
כנם 1.0	2575				-18.1	
מלונות ירדן 1.0	3350	387	+140	+4.4	+126	
מלונות יהלום 1		— הפסקת מסחר —				

בתעבים ושרותי מחשב

דטה כימון 1.0	3899	157	-111	-2.8	-366	
ת.ל.ן. 1.0	14000 תב	10.0	+1048	+8.1	+36.0	
יעגא 1.0	3870	37.0	+121	+3.2	+12.0	
יעגא אפ 1	3201	60.0	+19	+.6	+12.0	
כלל בחשבים 1.0	10450	114			-65.0	
כ.ל.ל. 1.0	11850	13.0			-13.0	
כ.ל.ל. 5.0	4977	24.0	+237	+5.0	+25.0	
מטמ מחשבים 1.0	2720 תב	12.0	+140	+5.4	+12.0	
ניקוד מחשבים 1.	9450	181	-50	-.5	-409	
ניקוד מחשבים 5.	6830	273	-70	-1.0	-376	
תים מחשבים 1.0	1800	244			-104	
תים מחשב אפ 1	17700				+10.0	

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן ביתי ופיתוח

אברהם ביתי 1.0		— הפסקת מסחר —				
אברהם ביתי 5.0		— הפסקת מסחר —				
אדן מבנים 1.0	809	400			-70.0	
אדן מבנים 5.0	370 תב	1106	+28	+8.2	+3332	
אחדים 1 ש"ח	599	5236	-3	-.5	-9974	
אילון 1.0	418	2740	-11	-2.6	-5545	
אילון אפ 1	1550	235	-49	-3.1	-373	
אל-רוב 1.0		— הפסקת מסחר —				
אל-רוב 5.0		— הפסקת מסחר —				
אמנונים 1.0	2500	116			-77.0	
אפריקה 1.0 מטח	33050	25.0	-200	-.6	-36.0	
אפריקה 1.0 דטח	22950	31.0			-19.0	
אפריקה אפ 5	14700	342			-451	
ארזים 1.0	2000	198	-50	-2.4	-409	
ארלון 1.0 מטח	2025 תב	1181	-225	-10.0	-1128	
ארלון 5.0 מטח	1128 תב	628	-125	-10.0	-963	
בן-עקיבא 1.0	3200	192	-80	-2.4	-383	
גרנוביץ 1.0	3325 *	52.0	-175	-5.0	-38.0	
* ביצוע חלקי 57.80%						
גרנוביץ 5.0	2025	173			-123	
דגמר 1.0	3886	182			-82.0	
דרור 1.0	416	360	+1	+.2	+340	
דרור 5.0	320				+1613	
דרור אפ 1	250	2400			-17265	
דרקר 1.0	6599	27.0			+28.0	
דרקר 5.0	3900	60.0	+50	+1.3	+175	
הסלול 1.0		— הפסקת מסחר —				
הסלול 5.0		— הפסקת מסחר —				
תל.ב. 1.0		— הפסקת מסחר —				
תל.ב. 5.0		— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2689	524	-10	-.4	-1589	
נב-ים 1.0	3820	200	-80	-2.1	-154	
נב-ים 5.0	2280	41.0			-41.0	
הכשרת היישוב 1.0	48200	47.0	-200	-.4	-47.0	
ישפרו 1.0	2640	355			+145	
ישראלום 1.0	1300	34.0			-34.0	
ישרס 10.0	12000	41.0			+54.0	
כתר פיתוח 1.0	6700	4.0	-193	-2.8	-20.0	
כלל נדל"ן 0.1	355	4609			-6028	
לחמיד 1.0	3950	100			-22.0	
לחמיד 5.0	1470	276	-49	-3.2	-236	
מ.ת.מ. 1.0	3239	445	-100	-3.0	-962	
מאורי בניה 1.0	503	1341			+20.0	
מאורי בניה אפ1	380	568	-20	-5.0	-3550	
מודל בטון 1.0		— הפסקת מסחר —				
מישאל 5.0	282	3146			-1331	
מגרש 5.0	795	2161			-214	
מר-לי 1.0	479	489	-21	-4.2	-1889	
לידשטין 1.0	419	1022	+14	+3.5	+1764	
לידשטין 5.0	115.0	6800	-1.5	-1.3	-8516	
לישפין 1.0	1192	596	-12	-1.0	-395	
לישפין 5.0	559	2193			-1163	
נאות אביב 0.5	4650	175	-51	-1.1	-137	
נכסי אחרים 1.0	695	819			-689	
סהר החזקות 1.0	10350	24.0	+378	+3.8	+150	
סהר החזקות 5.0	7260	94.0	-40	-.6	-46.0	
סתף 1.0	3579	40.0	-123	-3.3	-61.0	
סתף 5.0	2599 ip		+124	+5.0	+124	
עפר וסלע 1.0	688	543	-12	-1.7	-207	
עדר 5.0		— הפסקת מסחר —				
קרסיה 0.1	1680	87.0			+113	
קרסיה 0.5	801	323			-5.0	
רוגוביץ 1.0	3185	8.0			-8.0	
רוגוביץ 5.0	2089	148			-20.0	
רסקו מבטל	6900	153			+39.0	
רסקו רג	6840	202			+69.0	

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2787	280			-430	
מטעי הדר 0.5	1960	398			+102	
מתדרין 0.1	6790	136	-60	-.9	-136	
נכסי הדרים 1.0	1100	807	-10	-.9	-1246	
פרי אור 0.5	2600	180	-20	-.8	-180	
שמ-יוד 5.0	16500	132			+127	

תעשייה

מזון ומבק

אסותא 1.0	1355 תב	509	-125	-8.5	-686	
בולפרמסקו 1.0	3190	564	-91	-2.8	-818	
בולפרמסקו 5.0	1920	677			-31.0	
בולפרמסקו אפ 1	1350	440			+32.0	
דומבק מב ש	3550	195	-40	-1.1	-160	
דומבק מב מ	3500	110			-110	
ולבלבל 1.0	1050	214	-20	-1.9	-209	
ולבלבל 5.0	722	75.0	+2	+.3	+65.0	
מרי-זה 1.0	1961 תב	511	-110	-5.3	-1421	
מרי-זה 5.0	1530		+36	+2.4	+22.0	
מספוא בירה 1.0	15570 תב	252	-1730	-10.0	-322	
מספוא בירה 5.0	10400 תב	146	-850	-7.6	-119	
יצחר 1.0	1725	61.0	-5	-.3	-489	
יצחר א 5.0	955					
נן 1.0	8700	13.0	-50	-.6	-5.0	
נן 5.0	4750	4.0			-4.0	
נוצרפסקו 1.0	7405	160	+90	+1.2	+134	
עלית 1.0	12580	17.0	-20	-.2	-27.0	
פסים ב 0.5	34300	4.0	+400	+1.2	+9.0	
שלמה אגבל 1.0	1980	180	-20	-1.0	-124	
שמן מבוק ש	6850	52.4	+150	+2.2	+47.4	

מקסטיל והלבשה

ארגז 1.0	820	925	-14	-1.7	-495	
אפיס 1.0	860	168			+168	
אופנת ברוך 1.0	2600	110			+116	
אופנת ברוך 5.0	1630	30.0	+24	+1.5	+30.0	
אפגן 1.0		— הפסקת מסחר —				
אפגן אפ 1		— הפסקת מסחר —				
ארגנן רג ש	11590	62.0	-610	-5.0	-32.0	
דלתא-גליל 1.0	4150	93.0	+50	+1.2	+16.0	
דלתא-גליל א 3.0	3160	54.0	+65	+2.1	+52.0	
מכפיות מאוחד 1.	1760 תב	23.4	+160	+10.0	+429	
מכפיות מאוחד 5.	821		+1		+200	
מכפיות אפ 1	656	100	+2	+.1	+100	
ויסלנו 1.0	3850	204			+81.0	
ויסלנו 5.0	2620	170	-59	-2.2	-230	
הדרינן 1.0	4200	393	-80	-1.9	-361	
ויקית 1.0	3930	216	-55	-1.4	-411	
ויקית 5.0	3124	267			+96.0	
טיב-טב 1.0		— הפסקת מסחר —				
טיב-טב אפ 1		— הפסקת מסחר —				
לודיה 0.1	1860	249	+80	+4.5	+309	
לודיה 0.4	824	774	-10	-1.2	-1128	
ליגת 1.0	540 תב	1570	-30	-5.3	-1642	
מיפ גליק 1.0	690	181	-9	-1.3	-322	
מקפ 0.1	22770	20.0	+630	+2.9	+52.0	
מקפ 0.5	11500	132	+500	+4.6	+79.0	
עיט 1.0	11000	35.0	-300	-2.7	-73.0	
עיט 5.0	5500	135	-80	-1.4	-355	
עסקן 1.0	1711	314	-25	-1.4	-190	
פלגת א 0.1	3140	788	-30	-1.0	-1191	
פלגת ב 0.4	1990	1397	-10	-.5	-926	
פלגון א 0.5	7400	91.0	-100	-1.3	-91.0	
פרגוד 1.0	1870	329			-21.0	
יצור סברינה	11060	5.0	+10	+.1	+20.0	
תעש רוגוזין 1.0	3510	256			-87.0	

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאמא 1.0	4500					
אינטרנאמא 5.0	1120	240	-30	-2.6	-400	
מאיר עוזא 1.0	4650	80.0	-25	-.5	-155	
מאיר עוזא אפ 1	4451 תב	70.0	+250	+6.9	+165	
סתה 1.0		— הפסקת מסחר —				
סתה 5.0		— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	1152	906	+2	+.2	+46.0	
קרסטל 1.0	7500	90.0			-48.0	
דשן 0.1	34500					
דשן 0.5	9980	23.0			-24.0	

שערי מטבע חוץ ביום 9.7.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.004	1.46	1.53	1.46	1.53	1.46	1.53	1.4862	1.5048	1.4897	1.5083	1.4577	1.5064	1.4968
1 דולר קנדי	+0.006	2.25	2.34	2.25	2.36	2.24	2.35	2.2776	2.3061	2.2869	2.3175	2.2854	2.3141	2.2976
1 לירה שטרלינג	+0.005	0.67	0.71	0.65	0.71	0.67	0.71	0.6857	0.6943	0.6875	0.6960	0.6862	0.6948	0.6904
1 פרנק צרפתי	+0.001

המשקיעים בתעשיה עוד לא מאמינים בתוכנית הכלכלית

מאת שלמה קרמר

משקיעים עוד לא מביעים אמון בכלכלה, בתוכנית הכלכלית, כך עולה מניתוח נתוני ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר. הנפח הכספי של ההשקעות שאושרו ע"י מרכז ההשקעות ולגורמים שאינם ממשלתיים ירד בשיעור של כ-60 אחוז והגיע במחצית הראשונה של שנת 1986 לכ-160 מיליון דולר בלבד. (אישורי השקעות למעט השקעות חברת כימיקלים לישראל הממשלתית). הנפח הכספי של האישורים באותה תקופה אשתקד היה בסכום של כ-400 מיליון דולר.

בתנאה שקצב האישורים של מרכז ההשקעות לא השתנה בין השנים 1985 ו-1986, נרשמה ירידה במספר הבקשות הנמצאות במלאי, בשיעור של 17 אחוז (השוואת מלאי הבקשות ב-1.6.86 ל-1.6.85). בבקשות להקמת של מפעלים חדשים בתעשיה, נרשמה ירידה בשיעור של 35 אחוז וירידה בשיעור של 28 אחוז נרשמות בבקשות להרחבות של מפעלים קיימים.

ניתוח הריקוי הכספי של בקשות להשקעה מצביעה על ירידה חמורה יותר.

הריקוי הכספי של הבקשות להשקעות במפעלים וחדשים ירד במחצית הראשונה של 1986 בשיעור של 40 אחוז, הירידה החמורה ביותר בהשקעות מאושרות נרשמה בענף החשמל ואלקטרוניקה, ירידה בשיעור של 85 אחוז, במחצית הראשונה של 1986 לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

היקף ההשקעות המאושרות בענף הטכסטיל ירד בשיעור של 76 אחוז והשקעות בענף המזון ירדו בשיעור של 41 אחוז. העליות היחידות נרשמו בענף הפלסטיקה והגומי (237 אחוז גידול) ובענפים אחרים („שונות") – 47 אחוז גידול. בענף הכימיקלים היה גידול ניכר הנובע מהשקעות החברה הממשלתית – כימיקלים לישראל – הנמצאת באחריותו של שר התעשיה והמסחר. השקעות כ"ל מרוכזות בעיקר בדרום הארץ, שם מתרכזים רוב מפעלי הפיתוח.

במלא מקום המנהל הכללי של משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי הסביר כי הסיבות להגדלת ההשקעות מותנה בקבלת הכניות המשרד לסיפור רווחיות היצוא והכמות המשכורתן לאורך זמן. ניתן להסביר את הירידה בהקצאות בדרישה שחלה בשנה האחרונה במצב התעשיה.

יורם בליזובסקי הדגים, כי הרחבות של מפעלים מותנות באופן ישיר ברווחיות ההשקעות תגמולי מרווחיות היצוא.

משרד התעשיה צופה שכתוצאה מהירידה בהקצאות צפויה גם ירידה מקבילה דומה בגידול בהיקף היצוא והעשייתי וצבאום מקביל דומה גם בהתרחבות התעשוקה בתעשיה.

הירידה במספר מקומות העבודה החדשים שנוצרו בעקבות ההשקעות היא בשיעור של יותר מ-50 אחוז ואינה מחזקת את מקובי המדיניות בשאיפתם לסיגר מבני בנסק ומגיעת גידול בשיעורי האבטלה.

ההסתדרות „גילגלה" לקרנות ההחלטה על שיטת הפנסיה

מאת חיים ביאור

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הסירה מסדר יומה המשך דיון על שיטת הסכר הקובע לפנסיה, שנועד להתקדם בישיבתה האחרונה.

הוחה זאת החליט המזכ"ל ישראל קיסר כי האיגוד לבטחון סוציאלי יוחה להנהלות של שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות ולמועצות של הקרנות הללו להחליט בעצמם אם לקבוע לתכלולי פנסיה המתבססים על „שיטת הממוצעים".

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, רב פלג, מבדד בכך שתכלולי הפנסיה יבוצעו בהתאם ל„שיטת הממוצעים". לפי שיטה זו, נקבע גובה הפנסיה על פי החלק בכר שכרו של העובד לבין השכר הממוצע במשק לאורך כל שנות עבודתו. אם, לדוגמא, שכרו של העובד היה גבוה, בממוצע, פי 1.5 מהשכר הממוצע במשק, נחבעת גימלאותו על פי הכפלה של 1.5 בסכום השכר הממוצע במשק ביום הפרישה.

בחמש השנים האחרונות רשאיות מרבית הקרנות לקבוע את רמת הגימלה עלפי שתי חלופות: „שיטת הממוצעים" שתוארה לעיל ושיטה המתבססת על ממוצע השכר של העובד בשלוש השנים האחרונות להעסקתו והנחשבת לבראית בתקופה של אינפלציה בואצת. האגף לבטחון סוציאלי מעוניין לבטל את החלופה השנייה ולהשאיר על כנה רק את „שיטת הממוצעים", שעלותה לקרנות הפנסיה פחותה.

חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות תומכים בדוגם ב„שיטת הממוצעים" כשיטה בלעדית לקביעתה של הגימלה הוועדה אף קיבלה לפני כחודש וחצי החלטה עקרונית ברוח זו. ואולם ועדי עובדים גדולים, בעיקר מהתעשיה הצבאית האוירית, מתנגדים בתוקף לביטול זכותן של הקרנות לבחור את שיטת החישוב העדיפה לגימלאיהן. חלק מהוועדים טוענים כי „שיטת הממוצעים" בפירוש פוגעת במסיונרים.

עמדתם המסתייגת של הוועדים גרמה ל„רהור שני" אצל מזכ"ל ההסתדרות, אשר יום אם ביטול הדיון בוועדה המרכזת על שיטת השכר הקובע לפנסיה שנקבע לסבוע שעבר ואת „גילגול הבדור" לידי הבוסרות המנהלים של הקרנות.

סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, אברהם אחיעזרא, הדגיש כי לטוחה קצר „שיטת הממוצעים" גורמת אמנם להקטנת הגימלה לעומת זו המתבססת על ממוצע השכר של העובד בשלוש השנים האחרונות להעסקתו ואולם לדבריו לטוחה ארוך, של מספר שנים, אין הבדל מהמעותי, מבחינת כדאיותן, בין שתי השיטות. אחיעזרא גורס כי בעבר להיטוב לפי „שיטת הממוצעים" חיזני להבטחת חוסנן האקטואר של שבע הקרנות.

ארה"ב דורשת לבטל מס הנסיעות על ישראלים היוצאים לארה"ב

מאת שלמה קרמר

נציגי הממשל האמריקאי לדיונים על הסכם הסחר החופשי הלו תובעה לביטול מס הנסיעות על תיירים ישראלים היוצאים לארה"ב.

אפרים דברת, סגנב"ל האוצר, האוראי על שקדי חוץ בסר כי דרישת האמריקאים הועלתה בדיונים המתקיימים כיום בסגרת הנסיון להסכם הסחר הופשי, אשר מרחיב הסחר גם לשרותים.

הנושאים העיקריים שבדיון כיום, ראשי ידונו במפגש הבא שיתקיים בעוד כשבועיים, הם שרותי תיירות, שרותי בילוות, טלקומוניקציה ושרותי תעופה.

נציגי הממשלה מתנגדים לביטול מס הנסיעות בטענה שמס זה הינו במחיצת הגבלה מנהלית שמטרתה סיפול דתוף בבעיות מאזן התשלומים. לנציגי הממשלה בדיונים סיעון נוסף שמטרת מס הנסיעות היא להשוות בין מסים המפלים כיום בין מוצרים ושרותים.

ועל כן זה מס שהוא "דמי בס ערך מוסף".

אפרים דברת אובר, כי ורשויות התעופה האמריקאיות אסרו על מטוסים אמריקאיים לקנות ורותי תיקונים בחברת ברק של התעשיה האוירית והרבו הסב נזק של 10 עד 20 מיליון דולר. האיסור הוסר בטענה של בטיחות אשר לא התקבלה ע"י נציגי הממשלה. גם נושא זה יהון במפגש הקרוב של המשלחות.

ועדת בייסקי כבר הכריעה:

לנגיד סמכות להשעות רקנאטי בשל פגיעה בניהול התקין

מאת דהוה שרביט

ועדת בייסקי שבה היו חברים שלושה משפטנים: שופט עליון, שופט בית משפט מחוזי ופרופ' למשפטים אינה מסילה ספק בסמכותו של הנגיד להשתמש בפקודת הבנקאות להשעיית המנהלים שנדרשו להתפטר ואף מצטטת את הסעיף בפקודה המתייחס לכך שלגביו, נעשה עתה נסיון לקבוע פרשנות משפטית שונה.

רקנאטי ופרקליטיו טוענים, כי סמכות השעיה של הנגיד מכוונת למקרים בהם הפגיעה בניהול העסקים התקין של התאגיד הבנקאי מתייחסת לעתיד, אך מתברר שכך גם ראו את הענין חברי ועדת בייסקי והם מביאים את הסעיף בפקודה, "בדרך העלולה לפגוע בניהול העסקים.." כמתאים למקרה של הבנקאים.

המלצת ועדת בייסקי לתיקון סעיף 8 ד' לפקודת הבנקאות נועדה רק לאפשר לנגיד לפטר

למשרות מנהלי בנקים או חברי דירקטוריון, שלגביהם התקיימו הנסיבות המפורטים באותו סעיף.

הצוות המיוחד בבנק ישראל העוסק בפרשת רקנאטי מדגיש כי לועדת בייסקי לא היתה כל התלבטות באשר לסמכותו של הנגיד להשתמש בסעיף האמור בפקודה כדי להשעות את רקנאטי וכי הניסוח המתאים מפקודת הבנקאות "בדרך העלולה לפגוע" אינו מקרי ומראה שגם על דעת הוועדה צפויה פגיעה בעתיד בניהול התקין של הבנק.

בניתוח הצוות המיוחד של בנק ישראל העוסק בפרשת רקנאטי מפרטים גורמי הפגיעה בניהול התקין, לגביהם, כך נאמר, לא היה ערעור עובדתי. בין גורמי הפגיעה המצויינים בדו"ח בייסקי: הבנק הזניח את עניינם של בעלי מניות השליטה על עניינם של בעלי מניות אחרים ושל המפקידים בבנק; הבנק מסר לרשויות המפקחות ולציבור דו"חות כספיים שאינם מציגים את מצבו הכנסן של הבנק ושאין בהם גילוי נאות כנדרש על פי הוק; הבנק פנע בלקוחות ביעוץ בנמתי והקדיף את ענין הבנק על פני ענין הלקוחות בקרנות נאמנות ובקופות גמל בהם שימש כמנהל או נאמן. לגבי בנק דיסקונט אף קבעה ועדת בייסקי כי הבנק ניסה להטעות אותה בנושא החלטת הבניות עם בנק לאומי.

נגיד בנק ישראל מטבם את הצר המשפטי בפרשה במכתב שהפנה לידיעת המשפטי למשלה כן נאמר שהפגיעה בניהול התקין קיימת גם בהווה וצפויה בעתיד הפגם בניהול הוא מתמשך. הוא מציין עוד כי התיחסותו לניהול הבלתי תקין אינה מהווה נקיטת עמדה לגבי יכולתו של הבנק להשיב נכס או לעמוד בהתחייבויותיו וכי השעיית רקנאטי תביא תקנה למצב הדברים בבנק.

בהן: אין סמכות חוקית

יו"ר הנהלת בנק דיסקונט אלי כהן אומר כי השימוש שעושה הנגיד בפקודת הבנקאות הינו בניגוד להמלצת ועדת בייסקי, שכן ועדת בייסקי מורה לנגיד למנות מנהל מורשה או מפקח מיוחד לבנק בעוד שבנק ישראל מבקש רק שדירקטוריון ימנה מחליף לרקנאטי.

זאת ועוד, פעולת הנגיד נעשית לפי סעיף בפקודת הבנקאות תחת הכותרת „סמכויות לשמירת יציבותו של התאגיד הבנקאי", זאת בסעה שהמפקחת על הבנקים והנגיד עצמו מציינים כי לא נשקפת סכנה ליציבות הבנק. לדברי כהן, רק לאחר שהוועץ המשפטי למשלה הסב תשומת ליבו של הנגיד שלשם השימוש בסעיף זה נדרש גם התנאי של החשש ליציבות התאגיד הבנקאי הוא נוסף בשיקולי הנגיד כעובדה חדשה.

דירקטוריון המזרחי לא חוקי

מאת עליזה ולך

הבלי הידה שקדנו למינוי של מנכ"ל חדש לבנק המזרחי, אחרי התפטרותו של אהרן מאר מהתפקיד בעקבות דו"ח ועדת בייסקי, היו מסוכבים ופתלתלים. בסופו של דבר מוזה להתפקד בתחילת הסבוע, לא בל' הפתעה, מסה כן. אלא שנראה כי עדיין מוקים לברך על המגמה.

היום תתברר בבית־הדין העליון של הספר"ל עתירה של הגניה ריגנברג ועו"ד יעקב אריאב המערערת על הקפות תפקידם של בציני הגנרה באסיפה כללית ו/או בסועצת המנהלים של בנק המזרחי המאוחד. מדובר לא רק בתפקידו של הלך בהידה המנכ"ל אלא בחוקיות עצם הסתתפותם ביסיבות בסגרת האסיפה הכללית ו/או מועצת המנהלים של הבנק. רק יד המקרה ויכנה לסולחנו של בית־הדין העליון של הספר"ל את העתירה לדיון, הסבוע שבו מונה סוף סוף מנכ"ל לבנק המזרחי. לכן, מדגיש אחד העותרים, הגניה ריגנברג, כי אין לה גביה לגופו של האיש והיא היתה חלה על כל מי שהיה ממונה.

העתירה הוגשה לבית־הדין העליון של הספר"ל לפני כעשרה חודשים, ויו"ר בית־הדין השהה את הדיפול בה, לטענתו, כל עוד ישבה ועדת בייסקי על מדוכת הבנקים. עתה הגיע תורה להיישבע. ריגנבגר לא יהסס לפנות לבית־משפט חיצוניים אם לא יבוא על סיפוקו בבית־הדין התנועתי הזה.

בעתירתם מוענים ריגנבגר ועו"ד אריאב, כי ביום ל"ט תמוז תשמ"ה, 8.7.85, פורסמה בעתון „הצופה" הודעה בדבר מחיקתה של מועצת מנהלים חדשה בהרכב של 13 חברים על־ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק המזרחי המאוחד. בחוקת התנועה נאמר: „מרכז המוסדות והמפעלים הכלכליים של המזרחי והפועל המזרחי הינו חברת גג לכל המוסדות והמפעלים הכלכליים, הכספים והבשקים של הפועל המזרחי, המפלגה והסתדרות העובדים של המזרחי־הפועל המזרחי, על כל שלוחותיהם, המשמש הסמכות העליונה הקובעת לכל פעולות התנועה בסוגיה הכלכלה המשקית."

זאת ועוד, העותרים מצטטים מן החוקה גם, כי „מרכז המוסדות יכנה את הנהלות המוסדות והמפעלים הכלכליים והמשקיים של התנועה ובמידה התנועה שותפה עם גופים אחרים – יכנה מרכז המוסדות את נציגי התנועה בהנהלה בהתאם לחלקה". לפיכך, הם טוענים, כי „מינוי מועצת המנהלים שלא על־ידי 'מרכז המוסדות והמפעלים הכלכליים' הוא בניגוד לחוקת התנועה". אגב, באמנת המיזוג של בנק המזרחי ובנק הפועל המזרחי גם נאמר בפורש, כי „מועצת המנהלים של הבנק המאוחד תיבחר מתוך מועמדים שיקבעו וויוצעו על־ידי מרכז המוסדות הכלכליים".

"ככל הידוע לתובעים", טוענים העותרים, "לא כונס מרכז המוסדות הכלכליים לא המפ"ל ולא החליט כל החלטה הקובעת מי יהיו נציגיו במועצת המנהלים של הבנק, ולפיכך בחירות מועצת המנהלים ההיא, כפי שפורסם, אינה חוקית".

עתירה לבית הדין של המפד"ל:

ההסתדרות „גילגלה" לקרנות ההחלטה על שיטת הפנסיה

מאת חיים ביאור

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הסירה מסדר יומה המשך דיון על שיטת השכר הקובע לפנסיה, שנועד להתקדם בישיבתה האחרונה.

הוחה זאת החליט המזכ"ל ישראל קיסר כי האיגוד לבטחון סוציאלי יוחה להנהלות של שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות ולמועצות של הקרנות הללו להחליט בעצמם אם לקבוע לתכלולי פנסיה המתבססים על „שיטת הממוצעים".

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, רב פלג, מבדד בכך שתכלולי הפנסיה יבוצעו בהתאם ל„שיטת הממוצעים". לפי שיטה זו, נקבע גובה הפנסיה על פי החלק בכר שכרו של העובד לבין השכר הממוצע במשק לאורך כל שנות עבודתו. אם, לדוגמא, שכרו של העובד היה גבוה, בממוצע, פי 1.5 מהשכר הממוצע במשק, נחבעת גימלאותו על פי הכפלה של 1.5 בסכום השכר הממוצע במשק ביום הפרישה.

בחמש השנים האחרונות רשאיות מרבית הקרנות לקבוע את רמת הגימלה עלפי שתי חלופות: „שיטת הממוצעים" שתוארה לעיל ושיטה המתבססת על ממוצע השכר של העובד בשלוש השנים האחרונות להעסקתו והנחשבת לבראית בתקופה של אינפלציה בואצת. האגף לבטחון סוציאלי מעוניין לבטל את החלופה השנייה ולהשאיר על כנה רק את „שיטת הממוצעים", שעלותה לקרנות הפנסיה פחותה.

חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות תומכים בדוגם ב„שיטת הממוצעים" כשיטה בלעדית לקביעתה של הגימלה הוועדה אף קיבלה לפני כחודש וחצי החלטה עקרונית ברוח זו. ואולם ועדי עובדים גדולים, בעיקר מהתעשיה הצבאית האוירית, מתנגדים בתוקף לביטול זכותן של הקרנות לבחור את שיטת החישוב העדיפה לגימלאיהן. חלק מהוועדים טוענים כי „שיטת הממוצעים" בפירוש פוגעת במסיונרים.

עמדתם המסתייגת של הוועדים גרמה ל„רהור שני" אצל מזכ"ל ההסתדרות, אשר יום אם ביטול הדיון בוועדה המרכזת על שיטת השכר הקובע לפנסיה שנקבע לסבוע שעבר ואת „גילגול הבדור" לידי הבוסרות המנהלים של הקרנות.

סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, אברהם אחיעזרא, הדגיש כי לטוחה קצר „שיטת הממוצעים" גורמת אמנם להקטנת הגימלה לעומת זו המתבססת על ממוצע השכר של העובד בשלוש השנים האחרונות להעסקתו ואולם לדבריו לטוחה ארוך, של מספר שנים, אין הבדל מהמעותי, מבחינת כדאיותן, בין שתי השיטות. אחיעזרא גורס כי בעבר להיטוב לפי „שיטת הממוצעים" חיזני להבטחת חוסנן האקטואר של שבע הקרנות.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

מנוע תמנע את דוד מנע

דוד מנע, מי שבע? מי מכירו? מי יודע? רוזמני שהוון מחברי מרכז הרוח איש אינו מכיר את מכובדנו דוד מנע. ברוך חקלאי לעומת זאת מוכר וידוע היטב. חקלאי מנכ"ל שיחות התעסוקה הוא פקיד מסור המשרת 34 שנים את המדינה, בכישרון ובהצלחה מרובים.

יום בהיר קם לו שר העבודה הרווחה בשה קצב ומחליט לפטר את חקלאי ובמקומו למנות את דוד מנע. מהם נימוקיו של קצב לפיטורי עובד מדינה מסור ומצלחה, איש לא ידע או יבין. אנחנו מבינים שקצב מעוניין במגמת הפוליטיזציה של השירות הממשלתי לקדם את מקורבו דוד בגב ר־ח לחזק את בסיסו הפוליטי בתנועה החרות. מריך לקרוא לילד בשמו.

נכון שהתוכנית הכלכלית גרמה למשבר בתעסוקה, נכון שראוי למשק שבביעות תעסוקה יעסוק אדם בעל נסיון וידע, נכון שמרכז תנועה החרות קדם לכול ואין על כך עוררין. עכוב. קצב הצטייר בעינינו כאדם וכשר חיובי, ללא רעש וצלצולים הוא תיפקד בשקט עד שהגיע לפרשת מנע. אמנם ח"כ פורוש רצה ללמד את קצב כיצד מתנהל גן־ילדים פוליטי וסיפו שנשאר כיתה בעצבו. אמנם מינוי של קצב לשר הגיע כהפתעה למצרים ברדים הפוליטיים, מינוי של מנע בלמד שקצב לא ילד טוב ירושלים, הוא למד מהיכן מרוחה הזאבה.

חקלאי אינו זועק, חקלאי הוא סיביל־סרוויס במובן הבריטי המסורתי, אנו צריכים לזעוק למען חקלאי, כמה שיותר חזק ומהר.

הערגלנו לצולד ולאברהם נתן, הערגלנו למינוי של שרון, נמאס לנו תרשות לבקרים להתרגל לפרצופים חדשים שכל נסיונם וכישרונם מסתכם בבאמנות פוליטית עכשווית.

טיפוסים כמו מנע ודרכם סלולה במיסור הציבורי, היום הם תומכים בקצב ומחליפים את חקלאי, מחר יתמכו בלוי ויחליפו את פרוסר, מחרתיים יתמכו בשמיר ויסמטו סגריר בצ'ילי, ובך הלאה עד לפנסה כמעט. התהליך הזה כאוב, התהליך מהמוג הזה מקטין את כל המוטיבציה של פקיד ממשלתי לעבוד, פוגע בתרבות המוסד המרוכז, מזלזל באנשים שהשקיעו רם ויזע בשנים ארוכות ואפורות של עבודה ממשלתית חסרת תוחלת.

קם, לדוגמה, את מרדכי ציפורי, המספנות בחיפה לא מצאו חן בעיניו אז הוא מתמנה כר"ח הביטוח הלאומי, למה לא?, ובי אסור לראוג לחברים ותיקים בעלי קול של שמיר. הגיע הזמן שיוקם ועד ציבורי למלחמה בתופעות מגונות שכאלה, הגיע הזמן שפקידים מסורים כחקלאי לא יופקרו לרצונות גלודים־פוליטיים של שרים צרי עין, המחפשים תביסה פוליטית בכל מחיר ועל גבו של פקיד ותיק וטוב.

בקיצור רבותי טוב יהיה אם לא נחריש שכן אחרת המשך הופעה עריפת הראשים כדי לספק עמדות פיצוי לפעילים פוליטיים אפרוריים. טוב יהיה אם התגובה הציבורית תגרום להיסוסים עתידיים בביצוע תהליך משפיל שכזה. קדימה לעבודה.

עסקי תנינים

השבוע הגיע לידי תסקיר הנפקת – כלל הנפקות לתעשיה בע"מ. עיון בתסקיר מלמדנו שהחברה עוסקת בעסקי תנינים, כן קראתם טוב – תנינים.

תנין כידוע היה מפחידה ודי באוסה השורצת במים ומהווה בסיס לחלוחות חדוה. באוגדה, למשל, שימשו התנינים בבוטלים של מתנגדי המסכר, דרקו אותם ללועות התנין התחמל לו בשקט מרה בשלכון, התנין שבע הטוב לב חזר לימים.

האוסראציה שלי מתנינים המתכנה בשני דברים עיקריים, הראשון היה הארגון של אבא שלי, והשני חוות התנינים בבבא חמה שברמת הגולן.

מעולם לא הבנתי מדוע אנשים נוסעים לרמת הגולן ומסתכלים בחדות המפלצתיות הללו ואחר כך עושים סיבים על האה, אני אחד־מם מתנין באבר את התיאבון. צרך לחזור לעסקי התנינים, הרגשתי האישיות בנוגע אליהן אינן מעניינות יתר על המידה. בתשקיף הנפקת כלל בעמוד 37 ד' נתקלתי בעסקי התנינים של קונצרן כלל. הראש והחדר כבא לו ענף עסקים חדש – תנינים, ביידיש היו אומרים – משיגע פון קופ.

יש מנכ"ל

משה מן נתמנה למנכ"ל בנק המזרחי. יופי. אמנם התאכזבנו שבורג לא נבחר ולא הבנו מדוע חלק מחברי הדירקטוריון בבנק „בעלמו" לפני הישיבה למזרחי המנכ"ל. לא תפסנו מדוע ה"ה גיבי חבר ודירקטוריון המזרחי ביקש הנתנן מעמיתיו לא לספר את שהתרחש בחדר הישיבות של הבנק בעת הבדיקה בבן, יש בכה להתבייש: כיצד מגיבים אוגנו ומדיע על כינוי מן?

הרבה שאלות נתרו "פתוחות" ואף כלתי־פתוחות לגבוה הבחירה בבן, מדוע לא נבחר יגר? מדוע נבחר מן מנכ"ל טפחות שרכישתו עלידי המזרחי הפכה לנטל בספי מניה למזרחי.

התבטרנו, שאנשי המפ"ל לא ידעו על הבחירה אלא מהלוחדיה. נציגים בהנהלת הבנק ה"ה משה קרזנה עסוק היה בשתיית תה ואמיתת תהילים, כנראה, ולא דיוחה לקסטל בזמן. התבטרנו, שכבת קיים קרע בדירקטוריון הבנק, חברי הדירקטוריון ה"ה גרינ ומדען מאסו בהצגת המועמדים שהפכה למחזה מאכזבי ולאות מוחה פרשו מתהליך ההצבעה.

על־פי הדיווח מועמדותו של יגר נראתה בבטחה, לפתע התארגנה בבנק מתחרות בראשות ה"ה יגון ודיבון שהציגה שוב את מועמדותו של מן. לך תבין איך בנק מנהל „מחתרות" ומפקיד את בחירת המנכ"ל בידי אנשים אנונימיים שהבטחו בבנק לא הוכחה.

עכשיו מתהלכות בארצנו שמועות על קרע בצמרת הבנק, המשנים למנכ"ל לא ששים ומפחדים למינוי של מן. תומכי יגר ידחו להפיחות לזמן קצר, נציגי יו"ר הדירקטוריון מבקש – "הפסקת לחמה בשטח בנר", המפ"ל לא בתמונה, כך נמלים קפה גב"ח לנתמכים בגואסמלה ולא את הבנק הרביעי בגודלו בישראל.

להלן צפתי הילה לראשי בנק המזרחי, לאנשי המפ"ל, לוועדי הסתרים, לוחמים האמיצים בשוחות שבפסגי אלבי, למסנים למנכ"ל המפרים בעיקר, לנציגי הבנקים המסקת אש, ליגר שהדרה במפתיע, לבדג שנוטרל מכיסא נוח, בקיצור לכל המעורבים, הגיע הזמן שתתחילו לנהל את הבנק מראש במקום לנהל מלחמות יהודים אינסופיות.

תעשו בדק בית, תנמו לסכר את סדל וטפחות שבבעלותכם הבעיקים עליכם כספית, תתנו למן תקופת מבחן סבירה, אל תנהלו כיוסים בחדרים אפלים, בקיצור תהיו בנקאים. אחרכך ב"ה כשהבנק יחלץ מבצוקותיו ומפרשות הדוחות, אז תתחילו לבחוש בקדרות ותוכלו בנחת ובאורך רוח להחליף מנכ"ל, או למנות עוד מנכ"ל, או לעשות ככל העולה ברוחכם. יזכנו, שמן אינו בריזק המשיח על חבור לבן אבל זה מה שיש כרגע. ב"ה עוד נוכה לנחמות ושעות במחה בימינו אמן סלע, כן יהי וכן יפרצו תומכך ואכזיו כל משנאיך.

ארה"ב דורשת לבטל מס הנסיעות על ישראלים היוצאים לארה"ב

מאת שלמה קרמר

נציגי הממשל האמריקאי לדיונים על הסכם הסחר החופשי הלו תובעה לביטול מס הנסיעות על תיירים ישראלים היוצאים לארה"ב.

אפרים דברת, סגנב"ל האוצר, האוראי על שקדי חוץ בסר כי דרישת האמריקאים הועלתה בדיונים המתקיימים כיום בסגרת הנסיון להסכם הסחר הופשי, אשר מרחיב הסחר גם לשרותים.

הנושאים העיקריים שבדיון כיום, ראשי ידונו במפגש הבא שיתקיים בעוד כשבועיים, הם שרותי תיירות, שרותי בילוות, טלקומוניקציה ושרותי תעופה.

נציגי הממשלה מתנגדים לביטול מס הנסיעות בטענה שמס זה הינו במחיצת הגבלה מנהלית שמטרתה סיפול דתוף בבעיות מאזן התשלומים. לנציגי הממשלה בדיונים סיעון נוסף שמטרת מס הנסיעות היא להשוות בין מסים המפלים כיום בין מוצרים ושרותים.

ועל כן זה מס שהוא "דמי בס ערך מוסף".

אפרים דברת אובר, כי ורשויות התעופה האמריקאיות אסרו על מטוסים אמריקאיים לקנות ורותי תיקונים בחברת ברק של התעשיה האוירית והרבו הסב נזק של 10 עד 20 מיליון דולר. האיסור הוסר בטענה של בטיחות אשר לא התקבלה ע"י נציגי הממשלה. גם נושא זה יהון במפגש הקרוב של המשלחות.

העיסקה להפרדת ישרס מרסקו תפגע בבעלי המיעוט בישרס

קובעת חברת היעוץ מקבוצת בנק לאומי

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

העיסקה „להחלפת נכסים בין „רסקו" ל„ישרס" תפגע בבעלי מניות המיעוט ב„ישרס", עולה מניתוח העיסקה שנעשה על ידי חברת „סיינטל קונסלטנטס", מקבוצת בל"ל.

העיסקה בין שתי החברות נועדה להפריד את הבעלות והניהול בין שתי קבוצות הבעלים בחברה וכן לסיים התחייבויות הדדיות ביניהן. במסגרת העיסקה תמכור „רסקו" ל„ישרס" נכסי מקרקעין שונים, שהוערכו בסכום של 9.06 מיליון דולר. 5.6 מיליון דולר מתמורת העיסקה יהיו עבור נכסים תמורתם תשולם במזומן ו-3.5 מיליון דולר יהוו נכסים שתבורתם ביועדת לחיסול התחייבויות בין שתי החברות.

מניתוח העיסקה מצויין כי במתאר שהוגש לבורסה צורפו הערכות שמאי רק לגבי חלק מהנכסים. כך למשל, לא מצורפות הערכות שמאי לגבי מגרש חניון בירושלים, מגרשים בבאר־שבע ונכסים נוספים אחרים.

בנוסף לכך קיימת אי תואמה בין הערכות השמאי המצורפות לבין שווי הנכסים לפיהם נוצעה העיסקה. אי־התאמה זו קיימת לגבי מספר נכסים ובינהם: פרוייקט רסקו 2,000, 57 דירות בפסגת זאב ו-10 דירות לדוגמה.

„ישרס" מתכוונת למכן את העיסקה עלידי הלוואות לזמן ארוך מבנק הפועלים ובנק לאומי, בצורות למרד בריבית שלא תעלה על 13 עד 15 אחוז.

על רקע זה מעלה הניתוח מספר השלכות לגבי בעלי מניות המיעוט ב„ישרס":

לקחת הלוואות לכימון העיסקה מגדילה את המנוף הפיננסי ולכן את הסיכון הפיננסי של חברת „ישרס".

– הריבית הצמודה שתשלם החברה על ההלוואות שלקחה, גבוהה ממוצע התשואה שהחברה מעריכה שתקבל, עבור השכרת חלק מהנכסים הנכללים בעיסקה.

– גובה התשואות שתקבל „ישרס" עבור הנכסים שתרכש הינה הדרכה בלבד, כך שהתשואות הנ"ל אינן מובטחות. במצבו הנוכחי של ענף הבניה הערכת התשואות נראית אופטימית.

– ההלוואות שלקחה „ישרס" צמודות למדד. כנראה שהערכת התשואות היא בהתאם לערכו הדולרי של הנכס, כך שקיים סיכון הנובע מפער אפשרי בין עליית מדד המחירים לצרכן, לשינוי בשער החליפין של השקל כנגד הדולר.

– חברות נדל"ן נסחרות היום במסוצע, בעשורות אחוזים מתחת לערכן הבנכס, פפ"י הערכות שמאי. מכאן שרכישת הנכסים שפורטו לעיל „יקרה" יותר מרכישתם באמצעות רכישת מניות הנסחרות בבורסה. מה גם שעקב העיסקה הנ"ל הצטמצם הפער בין הסווי הנכסי ושווי הסוק של „ישרס", ולכן חל פיחות בכדאיות ההשקעה במניות החברה, כהשוואה לכדאיות ההשקעה טרם העיסקה.

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים

לפי

חוק ציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו — 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א) (2) לחוק ציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1985 [1], אנו קובעים:

1. מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' לתוספת המסוג בפרט המכס הנקוב לצידו בטור א', מעל למחירו הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג'.
2. נקבע למצרך מן המצרכים המפורטים בתוספת מחיר פרבי, לא יחולו הוראות היתר זה על אותו המצרך בבכירתו לצרכן.
3. תחילתו של היתר זה ביום התשמ"ו (1986)

תוספת

(סעיף 1)

טור א' פרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור ההעלאה באחוזים
15.13	מרגרינה באריזות של 250 גרם או פחות	7
60.04.3000	מכנסי גרב (גרבונים)	19
76.10.3000	שפופרות מחמרן	10

אריאל שרון
שר התעשיה והמסחר

משה נסים
שר האוצר

(התשמ"ו 1986)

לאלה השבוע
מחוץ לעונה
טל. 284569

לבית הספר הימי מבואות־ים במכמורת

דרושים לשנה"ל תשמ"ז

מורה למקצועות המינהל מהנדס (או הנדסאי) תעשיה ונהול
מורה למוסיקה (משרה חלקית)
מורה לאנגלית
מדריך חברתי לנוער
בגיל תיכון (מגורים במקום הכרחי)
פסיכולוג חינוכי (½ משרה)
עובדת סוציאלית (½ משרה)

המעוניינים יפנו בכתב בצרוף תולדות חיים להנהלת ביה"ס הימי מבואות־ים מכמורת 40297 (טלפון 053-93242)

הלוח הכללי

הדרה

שרתים

נקיון ואחזקה

מכניות

אטמות

מצעים למכירה

רכב והדרה

מקדרים

חתנה

דיאו טיב

מצעים למכירה

מערכת קל

הלוואות

חצים לקנה

שירותי הטלפון ישובשו היום לשעתיים עקב עיצומים

מאת חיים בראור,
מפר „דבר" לענייני עבודה

8,500 עובדי „בוקי" מפסיקים הבוקר ב־7.30 את עבודתם לשעתיים ומתבנסים לאסיפות מחאה ברחבי הארץ.

עקב הפסקת העבודה ייגרמו הבוקר שיבושים בפעולת המרכזות הטלפוניות 16 ו־18, טלפונים שנותקו לא יתוברו במשך שעתיים ויחזרו שיבושים בקשרי הטלקס של ישראל.

עובדי „בוקי" מוחים בכך נגד הוצאת עבודות לקבלני בטנה פרטים על ידי משרד התקשורת ובציגתם אף שוקלים הנשת עתירה לבג"צ בעניין זה. לדבריהם, מסירת פרוייקטים לקבלנים פרטיים גורמת אבטלה סמויה בקרב עובדי „בוקי" ועלולה להביל לפיטורים.

משרד התעשיה המסחר

בינתיים נמשכים זה היום החמישי עיצומי העובדים במשרד התעשייה והמסחר. העיצומים מתבטאים בהימנעות מאספקת נשר, סמן וקמח לסיטונאים וכן בארי־העברתן של טובסידיות לגורמים שונים, כגון מאפיות. העיצומים נבקטים בתגובה על מה שהעובדים מגדירים כ"מיניים פוליטיים, תוך אכיפתו של תקנון שירות המדינה". כן דורשים עובדי המשרד הוספת ידגות עליונות לשלם השכר.

חברת החשמל

הועד הארצי של עובדי חברת החשמל הפיץ אתמול חוזר שבו הוא מודיע כי החל ב־1 ביולי מצויים עובדי החברה בסכסוך עבודה. זאת, במחאה על כך שרשות החברות הממשלתיות הודתה להנהלה של חברת החשמל לנטות משה אחורים מסכר העובדים. רשות החברות מודעת כי תוספת שכר זו תוגרם מהשיעור שאושר בהסכם העבודה. הועד הארצי של העובדים גורס, לעומת זאת, שאין מדובר בשטה אחורים נוספים על השכר שנקבע בהסכם וכי הניסיון לנבות משכר העובדים מהווה כבר "גרות עין והתגרות מכוונת".

תלונה לקרפ על „אזלת יד" משטרתית

מאת מרבה ציטיקי,
מפורת „דבר" בירושלים

מזכ"ל רע, דדי צוקר, פנה אתמול למשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יהודית קרפ, והתלונן כי הוא ושרה שהמשטרה מגלה אזלת יד בטיפול בעבירות בכ היה מעורב ח"כ כהנא וחברי „בך".

לדבריו יש בכך משום סיוע ועידוד לאליטות הפוליטית. הוא אמר כי יש חשש שבמרבית הארועים לא הוגשו כתבי אישום ולא הוחל כל הליך משפטי. „על פניו נראה כי כל המקרים הללו עומדים בסתירה לכמה מהוראותיו של הוק הפלילי, ולמרות זאת צללו הארועים לתוהם הנשיה המשטרתית", מציין צוקר.

ההסתדרות תיאבק נגד העסקה בחוזים אישיים

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר אתמול, בישיבת הועדה המתאמת של האגף שרנה בתופעה של ריבוי לשכות עבודה מסחריות המבוססות על ניתוק יחסי עובד־מעסיק, כי ההסתדרות מעמידה בסדר קדימויות גבוה את הנוהל להיאבק נגד תופעות של ניצול עובדים על ידי גורמים קבלניים ונגד התפשטות הנוהג של העסקה בחוזים אישיים הוחשפים עובדים לשרירות לב במקרים של ניתוק חד־צדדי של קשרי העסקה.

לוועדה דווח כי עובדים רבים המגלים כי לא היו מודעים להשלכות ההתקשרות בדרך זו, פונים אל ההסתדרות ואל האיגודים המקצועיים ומבקשים סיוע לאחר מעשה אולם מתברר כי חתמו על מסמכים המעמידים אותם בעמדה נחותה מראש.

באגף לאיגוד מקצועי מתכוונים לפתוח במערכת הסברה שתביה לעובדים את הסיכונים שהם נוטלים על עצמם כאשר הם יוצרים קשר חוזי אישי עם מעסיק לעומת מערכת ההגנות והזכויות הבסיסיות המעוגנות בהסכם עבודה קיבוצי.

תשלום גם עבור יום מילואים אחד

מאת טלי לוינגר, המפורת הצבאית של „דבר"

אנשי מילואים המשרתים מילואים לפרקי זמן חד־יומיים כגון מרצים, יקבלו תשלום גם עבור כל קריאה חד־יומית כזאת אבל רק החל מיום המילואים השביעי שיצטבר לזכותם. זאת רטרואקטיבית מה־1 באפריל 1986.

לאחר שהבהיר כי משרתי מילואים שנקראים כל פעם ליום אחד ובהתאם לנהלים אין משלמים עבור יום מילואים אחד וכי באופן כזה הצטברו להם 30 ו־40 ימי מילואים בתפוזרת וללא תמורה כספית הוחלט בצה"ל לשלם גם עבור כל יום מילואים בנפרד אבל רק החל מהיום השביעי מאז תחילת שנת העבודה שנצבר לטובת חייל מילואים מהסוג הזה.

„תרבות יום א" לחיילי שדה

מאת טלי לוינגר, המפורת הצבאית של „דבר"

חיילי יחידות קרביות נהנים מהחידוש מפעילויות תרבות ואמנות במסגרת „תרבות יום א" שיום קצין חינוך ראשי.

בהנחה שחיילי יחידות השדה אינם זוכים למנה מספקת של תרבות ואמנות שיכולות להציע הערים הגדולות לאזרחים ולחיילי העורף, החל החודש בפעילות מוסיקלית ואמנותית בימי ראשון בבוקר, לפני יציאת חיילי השדה בהסעות המאורגנות ליחידותיהם בארבע הערים הגדולות, תל־אביב, חיפה בארשבע וירושלים. השתתפות החיילים בפעילויות הללו היא חובה ועד כה היו שבעה אירועים כאלה בארבע הערים.

★ ★ ★

עליה חלה במספר אנשי הקבע הלומדים לימודים שכבולוגיים אקדמאים במסגרת השירות הצבאי.

מתוך מאות אנשי צבא הלומדים לימודים כאלה נמצאים עתה כ־60 אחוז בלימודים שכבולוגיים גבוהים. אין זה כולל לימודים בחו"ל.

קרא מחר ב„מעריב" של שבת
חדשות ובמוסף הצבעוני „סופשבוע"

מעריב וסופשבוע

האמריקאים מפציצים בפצצות מיצרר
מאת עודד גרנות

אחיות על שולחן הניתוחים
מאת אהרן דולב

אין אבטלה, יש בטלה – תחקיר
מאת יעל פז־מלמד

הרצח באגם
מאת אלי דנון

האיש שירים את ה„לביא"
מאת דן ארקין

מוקי בצר, חברה למלחמה בטירור
מאת עמנואל רוזן

הריסות ימית, אנדרטה לשלום,
סיור באתר תיירות מצרי
מאת מיכל קפרא

חוסיין סוגר את ערפאת
מאת שפי גבאי

מיטראן במוסקווה
מאת תמר גולן
סופרת „מעריב" בפאריס

מה ישן זה רדיו
מאת יאיר לפיד

יהושע בר־יוסף, פרק מתוך ספר חדש,
צעירה חרדית בין זה למין

בכי של כלב
מאת יהונתן גפן

השטח הפרטי של דני גילרמן
מאת נורית ברצקי

סימני נפש – מדור סאטירה

פוסטר צבעוני בטיול סופשבוע לחוף הכרמל
מאת נילי פרידלנדר

במדור לספרות: מכתבי יחיעם ויץ ★ סיפורי יוסל בירשטיין ★ מה קורא המנכ"ל החדש של בנק המזרחי ★ חיים לנסקי: זו עריכה?

וכן המדורים הקבועים של מאיר עוזיאל, יהודית חנוך, מאו"ל, תמר אבידר, יצחל לב וגבריאל שטרסמן

תסתכל מה קורה מחר ב„מעריב"

מול משרד הפנים נערכה אתמול הפגנה נגד רישום „גר" בתעודת הזהות (צילום: יצחק הררי)

„המאבק – כדי שלא נהיה אנוסים במדינת ישראל"

מאת יקיר צור,
מפר „דבר" בירושלים

חברי הכנסת שולמית אלוני, מרדכי וירשובסקי ויאיר צבן באו אתמול להזדהות עם שרטנה מילר, הגיורת שעתרה לבג"צ נגד שר הפנים ועם חברה הגרים, בהפגנה מחאה שנערכה מול משרד הפנים נגד כוונת השר פרץ לרשום „גר" בתעודת הזהות. כמה עשרות מפגינים נצבו מול לשכתו של השר כשבידיהם שלטים ולוחות־מסים. בהפגנה, שאורגנה ע"י חמו"ת, ועד ציבורי לבען חופש מדע, דת ומרכות, השתתפו רבים מחברי התנועה המסורתית קונסרבטיבית והתנועה ליהודות מתקדמת – רפורמית. הרב פנחס שפקטור, מנכ"ל התנועה ליהדות מסורתית אמר כי אם יחחל לקיים את הוראת שר הפנים, יחזירו כל חברי תנועתו את תעודות הזהות שלהם למשרד הפנים ויבקשו להירשם אף הם כגרים.

ח"כ וירשובסקי האשים, במצב שנוצר, את המפלגות הדתיות הנותנות לרבניו גיבוי לרב פרץ. „גם אם יסתק הבזיון הזה של רישום הגר, הניסיון להשלים על כל הציבור את ההלכה ימשך כל עוד אנשים כמו הרב פרץ ימשיכו לשלוט בעזרת המפלגות הדתיות", אמר.

ח"כ אלוני קראה למקר את המאבק בנקודה אחת – רישום האזרחות הישראלית בתעודה הזהות. „לא רוצה שרשמו יהודי ולא רוצה גר ולא ממזר ולא אתיופי. אנחנו עם ריבוני במדינה ריבונית ובתעודת הזהות חייבת להופיע האזרחות הישראלית בלבד.

ח"כ צבן אמר כי המאבק הוא מאבק קיומי של חורם הדתי־לוני, ר־פורמי וקונסרבטיבי, „כדי שלא נהיה אנוסים במדינת ישראל".

שאול בן שמחון, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות נבחר אתמול פה אחד לנציא העמותה למען האסיר והמהר, במקום נפתלי בלומנטל שהחמנה לתפקיד מבקר ההסתדרות.

בהתרעה על האיכות הירודה של מי השתייה המסופקים לתושבי קרית בגימין שליד קרית אתא מבאר המים של קרית בגימין, יצא השבוע רחד ראם, חבר מועצת עירית קרית־אתא מטעם הליכוד.

עיריית חיפה אינה רוצה לנשל את אלמנת המלחין מרק לברי

מאת אריאלה ראובני מפורת „דבר"

עיריית חיפה אינה מעוניינת לנשל את הלנה לברי, אלמנתו של המלחין מרק לברי מהבית שבו היא מתגוררת אלא להסדיר עמה את היחסים החוקיים והחוזיים. השיב אתמול ראש העיריה, אריה גוראל, בישיבת המועצה על שאילתא בענין זה של יונה יהב, חבר המועצה ומחזיק תיק הארנונה.

ראש העיריה סיפר כי ב־1964 נחתם הסכם הרשאה בין העיריה למלחין מרק לברי לפיו כל עוד יעבוד בעיריה יהא רשאי להתגורר בדירה שקיבל מהעיריה כ„דירת שירות", בהתאם בגיים 37 שלוש שנים לאחר מכן מת לברי ואלמנתו המשיכה להתגורר בדירה „ללא כל זכות חוקית או חוזית". היא, לא נדרשה לעזוב. משום הכבוד למנוח ולפעלו.

גוראל אמר כי ב־1977 החל בטיפול נמרץ למציאת הסדר ליחסים המשפטיים עם האלמנה והעלו לפניה כמה הצעות: אפשרות לרכוש את הדירה, לקבל דירה חלופית או לחתום על חוזה לשכירות בלתי מוגנת בסכר דירה מופחת מהמוגן בשוק הפרטי, אולם ההצעות נדחו.

בינתיים נטעה האלמנה לחו"ל, המשיך ואמר גוראל, ובשנה חדש הסיפול בנושא. ב־1984 הוגשה תביעה נגדה לבית המשפט ושוב הועלו הצעות פשרה לפתרון, אולם גם הפעם הן נדחו.

עוד אמר גוראל כי דו"ח הביקורת של מבקר המדינה לשנים 1984־1985 בנושא החוקת הדירה שהיא רכש הציבור, על ידי הלנה לברי, צריך בין הבלתה „כי אין כל הצדקה שהיא לא תסדיר את יחסיה החוקיים עם העיריה ותמשיך להתגורר בדירה שבבעלות העיריה בלי להסדיר את הצד החוקי של העניין". גוראל הוסיף כי לעיריה החוזר רק הדירות שהוקצו כמנן לרשות אנשים וסופרים בחיפה ואשר החודים עמם הסתיימו. הדירות הללו נמכרו במכרזים. „הפקידנו" אמר גוראל „לשטור על רכוש הצבור וכך עשינו תוך גישה סבלנית ואנושית".

מאסר עולם לרוצח שומר

(ע). – מאסר עולם נגזר אתמול על תושב הכפר סמיע ליד חברון – 20 שנות מאסר על צעיר ממחנה בלטה ליד שכם, אשר הרשע בדצח שומר הלילה בבית היולדות בכפר־סבא, זכריה קרני בספטמבר 1982.

חברה משותפת לייצור מוצרי פוליאתילן

מאת יוסף מיכלסקי,
מפר „דבר"

בתי הזיקוק המפעלים הפטרוכימיים יסדו חברה משותפת „תעשיות כימי־אוליפינים", שתקבל לבעלותה את מתקן האתילן ומתקני ייצור הפוליאתילן ותשקיע במשך כשלוש השנים הקרובות, על בסיס שווה של השותפים, 105 מיליון שקל להגדלת קיבולת הייצור של המוצרים המבוססים על אתילן ופוליאתילן. בנוסף תוכנית הפיתוח יציע יצוא הפוליאתילן ל־120 מיליון דולר בשנה – על כך מסרו אתמול בפגישה עם עיתונאים יואל אוסטרובייץ, מבעלי המפעלים הפטרוכימיים, וצבי זמיר מנכ"ל בתי הזיקוק.

השותפים החדשים מתנים את ביצוע תוכנית הפיתוח בהבטחה ממשלתית לאספקה מלאה של חומרי גלם הדרושים לייצור, לרבות חומר הפעולה לחברה הדשה ליבא חומרי גלם הנחוצים לה. כן הם מתנים את השקעות בקבלת היתרות הנדרשים מאיחור פיתוח א' לפי חוק עידוד השקעות הזן, כלומר שחרור מסים ל־10 שנים.

מפוטרי „אופ אר" הפגינו בר"ג

מאת מפר „דבר" בגוש

50 מפוטרי מפעל הטקסטיל „אופ אר" באופקים הפגינו אתמול ברמת גן מול המשרדים של הנהלת החברה במחאה על פיצוי הפיטורים הנמוכים ששולמו להם.

הצעה לצייד עובדים סוציאליים בגז מדמיע

מאת אתרן גבע, מפר „דבר"

במחצית הראשונה של השנה חלה עליה של 12 אחוז בתקיפות של עובדי ציבור כגון מורים, עובדים סוציאליים ועובדים ברשויות המקומיות – אמר אתמול ביצר שלום עמית בדיון של ועדת העבודה של הכנסת על רצה העובדת הסוציאלית במגזר העמק. עובדים סוציאלים ייחמו את העליה באלימות, כין השאר, למדיניות הכלכלית.

ח"כ פרץ מרמערך סיפר, שאשתו, עובדת סוציאלית, הוכתה באחרונה בירחם. פרץ וקן עובדים סוציאליים אמרו, שמסורות רבים מפנים אנשים ללשכה: משרד השיכון, קופת חולים (אנשים שאין להם ביטוח בריאות) וכן אחרים: אולם עובדי הלשכה אינם יכולים לסייע כי אין בידיהם האמצעים. לכן הציעו הדוברים לבדוק את תחום הפעולה של העובדים הסוציאליים.

בהמשך הישיבה הוצע לצייד עובדים סוציאליים בגז מדמיע. כן הוצע שהתזכירים שהם מגישים לבתי המשפט יהיו חסויים. המשנה ליועץ המשפטי, יהודית קרפ, הבטיחה לשקול את ההצעה. הדיון ימשך בשבוע הבא.

הפצ"ר: „עמלק" – לא ערבים

מאת טלי לוינגר, המפורת הצבאית של „דבר"

הפרקליט הצבאי הראשי כתב אתמול דעת בעניינו של הרב דרייליך, הרב הצבאי של יו"ש, שהוציא רף הסברה והשתמש בו בביטוי „עמלק". הפרקליט הצבאי קובע כי אין כל רציה שב„עמלק" התכוון הרב לערבים. דרייליך נחקר במשטרה צבאית על סמך תלונה שהוגשה נגדו בענין זה.

הפצ"ר המליץ, עם זאת, כי הרבנים הצבאיים, המוציאים חומר הסברה תורני, יהיו זהירים ביותר ויימנעו מלעסוק בכל נושא שעלולה להיות לו נגיעה או השלכה ציבורית או פוליטית.

ביתיים נתברר כי הרב אריה דרעי, שיהיה מנכ"ל משרד הפנים, ושגויים לצה"ל לתקופת שירות קצרה, משמש, עם תום הסיורונות שעשה, מפקח כשרות האחראי על משגיחי הכשרות ביחידות בי"ש.

מפר „דבר" בגליל המערבי, מספר:

14 עובדים סוציאליים בקרית־שמונה צוידו מאתמול בגז מדמיע. בלשכת הרווחה בעיר הותקנו זמזמי מצוקה ונקבעו נוהלים חדשים לאזעקת משטרה. כן הוחלט להציב שומר בפתח הלשכה.

אשר לעובדים הסוציאליים בקריות, ייפגש עימם מפקד משטרת קרית־חיים בשבוע הבא כדי להנחותם כיצד להתנהג בעתות מצוקה.

הסכם לניצול התצלומים שמשדר לווין צרפתי

במעמד שגריר צרפת דק דופונט ייחתם היום הסכם בין המרכז לחיזוי סכנולוגי שליד אוניברסיטת תל־אביב ומכונות הזלל הצרפתית.

חתימת ההסכם תאפשר למרכז לחיזוי לספק לקהילות המחקר בארץ ולמתכנני פרויקטים הנרשים ישראליים, מיפוי משאבים טבעיים ומיפוי טופוגרפי של כדור הארץ שמצלם, לווין „ספוט" שמגרה לחלל מכונת הזלל הצרפתית.

אברהם טל, ראש תחום מעבדות במרכז לחיזוי סכנולוגי האחראי לנושא חישה מרחוק, מסר כי הצילומים המתקבלים באמצעות מערכת החישה המותקנת בלווין יסייעו למתכנני פרויקטים הנרשים הקלאים בארץ ומחוץ לה בתחומי הגיאולוגיה, המים, הזקלאות ועוד. הדובר הדגיש, כי השימוש בטכנולוגיות החדשה של הלווין הצרפתי יסייע גם בקידום המחקר הישראלי בנושא הזדשה.

„אגודת אסירי בתי הדין הרבניים" פסולה לרישום

(ע). – בית המשפט העליון קבע כי „אגודת אסירי בתי הדין הרבניים" לא תירשם בפנקס האגודות, מאחר ש„השם שביקשה המבקשת לאמץ נועד להבאיש את שמם של בתי הדין הרבניים, בדרך שאינה ביקורת הוגנת וחוקית על פעולותיהם או על החוק שהעמותה רוצה בשינויו". מרחיב בבקשת רשות ערעור שהגישה העמותה לבית המשפט העליון, לאחר שרשם האגודות סירב לרשום את האגודה הנושאת שם זה. אנשי האגודה סענו כי אין לשלול מהם את זכותם לבטא את *הביקורת שהם חשים* כלפי בתי הדין הרבניים גם בשם שאותו מאמצת האגודה.

השופטים, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא השופטת מרים בדפורת השופט אהרון ברק, קבעו בהחלטתם: „הזכות לביקורת אינה פותחת פתח להצמדת ביטויי גנאי לערכאה שיפוטית, וביחוד כאשר אלה מגיעים באופן ברור וגלוי עד כדי יחוס של מעשה בלתי חוקי למוסד השיפוטי. השם המוצע של האגודה כולל את המסר הברור לפיו בתי הדין ובתי סדר חד הם, וכי בתי הדין הופכים אנשים לאסירים למרות שלא הוקנתה להם סמכות על פי החוק", נאמר בהחלטה.

השופטים קובעים עוד כי פסילת לשון פוגעת ומעליבה, כאשר נקודת המוצא שלה היא יחוס מעשים בלתי חוקיים למוסד שיפוטי כלשהו, היא בין השיקולים הלגיטימיים שרשאי לשקול רשם האגודות.

השופטים דחו את הבקשה וחייבו את האגודה בתשלום הוצאות בסכום של 1500 ש"ח.

סברה: איש עסקים ישראלי לשעבר נחטף או חוסל

מאת נתן רוזר,
מפר „דבר"

ישראל גרינוואלד בן ה־35, סגעלם בפברואר השנה בנבל התעופה של ניו־יורק ושמכונתו נמצאה נטושה, נמצא בידי חוטפים או שחוסל על־ידי גורמים פליליים בעיר ניו־יורק, שעימם עמד בקשרי עבודה. כך סברום חוקרים פרטיים ישראליים וקרובי משפחה של איש העסקים אשר נקלע לקשיים סמוך לחטיפתו.

שלשום הובעו דעות סותרות באשר לסיבות היעלמו. המשטרה ושלטונות האף.בי.אי. מסתירים כי הם חוקרים את נסיבות היעלמו.

גרינוואלד נולד וגדל בשיכון הפועל המזרחי בתל־אביב קיבל חינוך חרדי ולא שירת בצה"ל. עם התבגרו פנה לעסקי היהלומים.

בעקבות הסתבכות בעסקי פיצריה שפתח בבני ברק, עזב את הארץ לניו־יורק, ב־1978, בהותירו חובות. שם ניהל עסקי יהלומים עם חרדים וקשר קשרים עם נציגים של ליבריה. ב־1980 כבר היה איש עסקים ידוע ומוכר בליבריה ואף מונה קונסול כבוד באחת מערי ארה"ב. ב־1981 „הוריד פרופיל" *בעסקי יהלומים והחל למחר בנסקי.*

לפני יחור משנה הגיע לביקור בארץ וסיפר כי הוא עוסק באספקת נשק למדינות מתפתחות ויש לו קשר עם אלוף בצה"ל. אחרי כן, בדצמבר 1985 הוא נעלם. לפני כשלושה חודשים הגיעה לכאן רעייתו כדי להסתתף בסמוחה משפחתית. היא נטמעה מפחדת וקרובי המשפחה הגיעו למסקנה כי היא נחונה לאיומים.

אתמול אי־אפשר היה להסיג את תגובתה בגרינוואלד מפני ש„צאה להופשה בחו"ל" ועד עתה לא בחר מודע נעלם בעלה.

חוקרים פרטיים כאן מנסים למצוא אותו.

הנגו מודיעים בצער על פטירתה של
גב' ישע גליקסון ז"ל
אלמנת המנוח יעקב גליקסון ז"ל
ההלויה תצא היום, יום חמישי ג' בתמוז תשמ"ו 10.7.86
בשעה 10.30 לפנה"צ מבית העלמין נחלת יצחק ת"א.
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של אשתי, אחותי,
אמנו וסבתנו היקרה
בתיה לב ז"ל
בת שמואל וקילה פופקה מלידה
ההלויה תצא היום יום חמישי ג' תמוז תשמ"ו
10.7.86 בשעה 16.45 מביתה
רח' התכלת 29 כפר הדר (הוד השרון)
לבית העלמין הוד השרון (נוה הדר)
המתאבלים:
בעלה יצחק
אחיה: רחמיאל
בניה: אורי ועדה
עדרד ודליה
אילת וליסה
ומשפחותיהם

אזכרה וגילוי מצבה לחברנו
ישראל ליפשיץ ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
היום, יום חמישי ג' תמוז תשמ"ו 10.7.86
בשעה 17.00 בבית העלמין בקיבוץ גבעת השלושה.
המשפחה
ובית גבעת השלושה

ביום שלישי ח' בתמוז תשמ"ו 15.7.86
יום השנה לפטירת חברנו
אברהם גוברמן ז"ל
בשעה 17.00 נעלה לקברו בבית העלמין
בקבוץ רמת הכובש.
(יצאים מהחניון המערבי)
לאחר מכן נתכנס במועדון לשיח חסים.
המשפחה
ובית רמת הכובש

אבלים על מות חברנו
משה קרן ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
מועצה אזורית
גליל עליון

מזג האוויר
ביעדי הטיסה
החשובים
על סוויסאיר

אמסטרדם	13 – 18 מעונן
באנוס־איירס	12 – 20 בהיר
הלסינקי	16 – 21 בהיר
הונג קונג	27 – 32 בהיר
רומא	14 – 23 מעונן
דבוה	14 – 20 מעונן
יוהנסבורג	4 – 17 בהיר
לונדון	11 – 20 מעונן
ליסבון	16 – 30 בהיר
מאדריד	21 – 38 בהיר
מונטריאול	16 – 28 מעונן
ניו־יורק	26 – 34 בהיר
אוסלו	11 – 15 מעונן
פאריס	12 – 17 מעונן
פרנקפורט	11 – 20 מעונן
צריך	12 – 20 נשום
ריו דה־ז'נרו	10 – 22 בהיר
שטוקהולם	14 – 18 מעונן

swissair

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל
ישיבת הועד הפועל של ההסתדרות
תתקיים ביום א' ו' בתמוז תשמ"ו 13.7.86, בשעה 10.00 בבוקר, באולם הישיבות של הועד הפועל קומה 7.
סדר היום:
1. המרים על הסכמי השכר ותוספת היוקר
2. רשויות השיפוט המתוזיות
3. אישור המפה הארגונית ועדת המפה
4. אישור ועדת הרוקה
5. תקנון הועד הפועל
6. שונות
כרטיסי הצבעה והזמנות נשלחות בנפרד.
בברכה,
עדי קידר
מזכיר הועד הפועל

CCL - CCS
הקו המשותף לצפון אירופה ומזרח אנגליה
הודעה ללקוחות
ממני האניה „סיגל" פורקו בשלמותם בנמל פלרמו שבסיציליה ויוצברו ליעדיהם באניה „פנסיה" האמורה לטעון אותם ב־14.7.86.
ממני היבוא שהיו מיועדים לאניה „סיגל" יטענו בהתאם ללוח ההפלגות הרגיל שפורסם:
פליקסטאו — 10.8.86
אנטורפן — 12.8.86
באניה „נורמבי"
סוכנינו בארץ:
ארז שטנות בע"מ
א. ריזנגוף ושות' בע"מ
סוכנויות ים מאוגדות „אמא" בע"מ
רוזנבלד שטנות בע"מ

הנהלת חמי עין גדי
מודיעה
חוף הרחצה לגברים
סגור
עד להודעה חדשה, לרגל שיפוצים

דבר היום

הצעה ראוייה לגניזה

ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה השבוע, ברוב קולות, הצעת חוק שאסור כי תהיה לחוק. מליאת הממשלה חייבת לדחות אותה, ואם לא-תעשה כן, אסור כי ההצעה תעבור את המחסום הפרלמנטארי. המדובר הוא בהצעת חוק לאיסור פרסום שמות חשודים – לכאורה, מגמה נכונה הבאה להגן על שמו הטוב של הפרט הנחקר, לפעמים גם נעצר, וכעבור זמן מתברר כי אין חומר ראיות להגיש נגדו כתב אישום.

יש עוד מדינות נאורות בעולם המעוניינות להגן על שמו הטוב של הפרט, לא פחות מישראל. מעניין שאף לא אחת מהן הגיעה לרעיון הנאצי של שרי ישראל לחוקק חוק כזה. שכן, כל המדינות הדמוקרטיות הבינו כי חוק כזה מתנגש בכמה עקרונות וערכים חשובים, לא רק בתחום חופש הביטוי אלא גם בתחום המשפט עצמו. הצבתו בצעד הבא לתקן עיוות, אינה אלא התחסדות.

ודאי שכלי התקשורת בישראל אינם כליל השלמות, ולא אחת חטאו בעבירות על כללי האתיקה של מועצת העתונות בעניין זה – כללים השומרים על האיזון הנכון בפרסומים מסוג זה, מבחינת שמו הטוב של הפרט מצד אחד, ומניעת טשטוש ושרירות מצד אחר. מוסדות העתונות ערים לקשיי האכיפה המציעו הצעות טובות לתיקון מצב פגום, בלי עיוותי החוק המוצע ודאי להיגנו.

מי שטרחן כי חוק המאפשר מעצר חשאי עד 30 יום הוא חוק הבא לשרת את שמו הטוב של הפרט, מטעה את הבריות. הוא, למעשה, מה שמצ"ע הדוב ב"שרים המחוקקים". הצעתם גם אינה עשוייה להשיג את המטרה שהיא מבקשת להשיג, כי אפשר לעקוף אותה – ותהיה זו מצוה לעקוף אותה.

המוסר כמפלט

מאת נתן רוטנשטרייך

הדיון הציבורי על מה שמתקרא „פרשת השב"כ" נסב עד כה על הניגוד־כביכול בין שלטון החוק לבין מעמדו המכריע של שיקול הכוחות. עתה מתברר כי יש פתרון לניגוד הזה והפתרון הוא המוסר.

תיחום תחומים בין מוסר לחוק אינו קל. החוק מטיל על אדם אחריות למעשה שעשה או גם למחדל, וגם המוסר מתבסס במידה רבה על עקרון האחריות. למשל: אדם הפוגע בזולתו בשעת נהיגה, אחראי למעשה שעשה. באותו מידה אחראי אדם שיושב על שפת הים ואינו נחלץ להצלת זולתו הטובע במצולות. במקרה הראשון מטילים את האחריות על האדם ומסיקים לגביו מסקנה בפועל. גם במקרה השני האדם הוא האחראי, אך אין מטילים עליו את תוצאות אחריותו משום שאין החוק מחייב להציל את האחר. החיוב הוא מוסרי בלבד. מבחינה זו החיוב המוסרי והאחריות, שהיא הצד האחר של החיוב, הם עניין שבעמדה, עניין של רחשי לב, של מניעי התנהגות. אין הם עניין של התנהגות שתוצאותיה הן במישור הגלוי. האדם אשם, אולם אין מטילים עליו את האשמה עליידי שנוטלים ממנו את חופש ההתנהגות ומושיבים אותו מאחורי סורג ובריח. המוסר תובע יותר, אולם התביעות הללו אינן מלוות בסנקציות.

המערכת המוסרית היא מערכת של חוק, ככל שהחוק יכול להיות מורחב גם עליידי שקולים של מוסר. על המערכת המוסרית נאמר, שהיא בעלת סמכות בלעדית להטלת סנקציות. דנים בבית־משפט זה מטיל עליו את החוק ואת הסנקציה הנלוות אליו. לתביעות של מוסר אין שופט זולת המצפון של העושה, התגובה המצפונית של הזולת, ואולי ביתדין של מעלה. נאשם הוא אחראי הן במערכת של משפט הן מחוץ־לה־ראיה של בן המוסר, אולם אחריותו במערכת המשפט יש לה ביטוי תפעולי.

אך קרוש הדבר שאדם מודה שהוא עבריין הוא מודה בכך במובלעי שהרי הוא יבקש־מחילה וזה־ביחסו־לעבריינים (משום־שה אנו אומרים עבריין כאילו אחנו אדם עובר דרך קבע על החוק ואין אנו אומרים „עובר על החוק", מתוך הנחה־ה למעשה מסויים בלבד). מבקש־חנינה שלא נידון, הוא כאילו אדם שעבר עבירה מוסרית, אך כיון שבקש חנינה, הוא נוקק לסמכות חוקית. אדם שעשה מעשה שהוא פגיעה מוסרית, אינו נוקק לסמכות של מתן חנינה, כי סמכות זו היא חוקית. יש קשר בין חנינה לרחמים: רחמים הם מסתמא בגדר עמדה מוסרית ואינם בגדר נהג חוקי. כך זוכה אותו אדם בטוב של שני עולמות: הוא נשאר בתחום ההוראה המוסרית ויצא נשכר עליידי כך שזכה בחנינה שאינו, אקס של המוסר.

אין זו שאלה של סמכות חוקית למתן חנינה. מדובר בעצם המעמד של החנינה, שהוא במקרה זה מעמד הנורג מעבר לתחום הנדון וכאילו לובש דמות של מתן סליחה, על אף ההבדל בין חנינה לסליחה. סליחה היא תגובה של הנפגע במישרין ואילו חנינה מעוגנת בסמכות של בעל מעמד מדינתי.

בלבולי התנהגויות קשורים בבלבולי מושגים והשקפות, אולם בינתיים מקעקעים את רשות הרבים שלנו, שבכל יום ובכל שעה אנו למדים כיצד ובאיזה שיעור קשה לבנותה. מודה ועוזב ירוחם – אך אם אין אתה מודה? בבית־משפט אפשר להטיל עליו אחריות גם אם אין הוא מודה במעשה שיחסו לו. להעניק חנינה כלי הודאה באחריות. אף כי הודאה זו היא תנאי מוקדם – זה מסוג החידושים של רשות הרבים שלנו. עושה מעשה או מבצעו, לרבות אם הוא שייך לזרוע של הביצוע ברשות הרבים, מועמד לחנינה.

מה שקרוי בפינו חנינה, מקביל למה שקרוי בשפות מערביות, „אמנסטיה": מונח זה משמעותו השרשית היא אי־זכירה, שכחה והסתת־דעת ביודעין. אולם בעלי מעמד מדינתי לא נועדו לחנינה ואחריותם מתחיידת מעצם מעמדם. אין צורך בודעות־חקירה כדי לקבוע אחריות זו. היא נובעת מן המעמד והאחריות שביישום בתפקיד עצמו. הפער בין האחריות ליישום הוא איפוא עניין של תמרוצים ואינו עניין שבתוכן.

האחריות המיניסטריאלית מודחקת, אף כי היא קיימת.

לא לבנקאי

מאת אהרן גבע

הדיון בהדחתו של רפאל רקנאטי נדחה. לימין הבנקאי התייצבו בעיקר עשירים כח"כ אברהם שפירא ובציבי עשירים – כמה שרים מהליכודאלים. בעת הדיון התעוררו גם בעיות משפטיות. עניני חוק מחייבים שרים וחברי כנסת, אך הציבור הרחב משוחרר מאותם לחצים ושקולים. כל אחד יכול להחליט היכן יפקיד את כספו. מי שחושב שרפאל רקנאטי זכאי להטיל וטו על המלצות של ועדה שהקימה המדינה ושבראשה עמד שופט בית־המשפט העליון, ישאיר את כספו בבנק דיסקונט. מי שחושב שלרפאל רקנאטי לא מגיעה זכות וטו כזו, יכול להוציא את כספו מאותו בנק.

מי שחושב שיש דין אחד לרפאל רקנאטי ולמנהלים של בנקים אחרים, יבקש לשכנע את נציגיו בכנסת שיימנעו מאישור בקשות של בנק דיסקונט כל עוד רפאל רקנאטי עומד בראשו. הדבר אפשרי. בימים אלה התנהל בוועדת הכספים של הכנסת דיון בתכניות הסכון שביקשו בנקים לאשר להם. חברי הכנסת היו מוכנים לאשר את הבקשות, למעט הבקשות של בנק דיסקונט. מי יודע מה היתה מחליטה ועדת הכספים אלמלא פרס ח"כ אברהם שפירא שסיח מקיר אל קיר לרגלי רפאל רקנאטי ולא הניח לוועדת הכספים, שהוא עומד בראשה, לסיים את הדיון.

בקשות מסוג זה הן לחם חוקה של ועדת הכספים של הכנסת. ויש לצפות שבעת הדיונים תביא הוועדה בחשבון את יחסו של רפאל רקנאטי אל כמה ממוסדות המדינה. אין זה מתקבל על הדעת שרקנאטי יתעלם מועדה ציבורית, משופט בית־המשפט

(המשך בעמ' 8)

הן שבתו נגדנו

מאת חגי אשד

תוקיה: נוסחת קיסר אשר תהיה, אם תמשך שביתת האחיות, לא תהיה ברירה אלא לנקוט נגדן באמצעים חוקיים

השביתה של האחיות היא נגדנו, נגד כולנו, בלי יוצא־מן־הכלל. לא רק נגד החולים ובני משפחותיהם, שהם הקורבנות המיידיים והעיקריים של השביתה: האחיות שובתות גם נגד עצמן. המריחות ההתמרמרות שהצטברו אצלן התפרצו התפרצות עיוורת ופראית, בלי שליטה הגיונית ותכליתית. תוקיה הנוסחה לסיום השביתה שנידונה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אשר תהיה. „נוסחת קיסר" לא תשלול מהן את מה שכבר יש להן, הכרה בהן כחטיבה נפרדת, אך היא לא תוכל לתת להן מה שאין להן ולא תהיה להן – תוספת שכר עכשיו, וגם לא עצמאות מוחלטת כלפי הסתדרות האחיות. מבחינות אלה הן לא יוכלו לצאת נשכרות מהשביתה הזאת, והשאלה היחידה העומדת על הפרק היא – איך לצמצם במידת האפשר את הנזק האדיר שכבר גרמה ושעוד תגרום לכולנו וגם לאחיות עצמן.

השביתה פרצה נגד כולנו, משום שהצלחתה תערער את מדיניות השכר של הממשלה ותיטול את השליטה על הגה המדיניות הכלכלית מידי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים גם יחד. לאיש לא תהיה שליטה על ההגה וכולנו נתנדנד בלי מעצור. אם האחיות יצליחו – נסבול כולנו. המדיניות הכלכלית תיכשל, ההידרדרות האינפלציונית תחזור, השכר של כולנו יישחק הרבה יותר משנשחק עד כה, גם שכרן של האחיות.

השביתה של האחיות היוחדה, מלכתחילה, איום על כל אחד מאתנו – על שכרנו, על כוח הקניה של השכר הזה, על הנכונות של כולנו לשלם מחיר בעד הצלחת המדיניות הכלכלית. הצלחה זו היא אינטרס חיוני משותף לכל חלקי האוכלוסיה, בלי יוצא־מן־הכלל. לא במקרה זכתה המדיניות הזאת להסכמה ולשיתוף־פעולה לא רק מצד המעדר והליכוד, החלוקים ביניהם כמעט בכל נושא אחר, אלא מצד ההסתדרות והמעסיקים, הפועלים יד ביד עם הממשלה, למרות חילוקי־הדעות הקיימים על דרך חלוקת הנכסל במסגרת המדיניות הכלכלית.

האחיות בחרו בעיתוי הנרוע ביותר האפשרי. כאילו ביקשו מיועציהן המשפטיים (שוב יועצים משפטיים? שוב עצות אחיתופל של משפטנים יועצי אוון ובלעץ?) ומיועציהן ליחסי ציבור (כנ"ל) לבחור עיתוי שלא יכול להיות גרוע ממנו, להכרות שביתתן. עכשיו נפתח המו"מ בין הממשלה לבין ההסתדרות על מדיניות השכר במשק כולו. עכשיו מסכימים כל מומחי הכלכלה, בלי יוצא־מן־הכלל, כי מדיניות השכר הזאת היא המפתח להצלחת המדיניות הכלכלית בשלב המכריע שלה. עכשיו מתחילים להתגלות סימנים מראיגים של נסיגה לאחור ושל אובדן הדרך שקבע לדיניות הכלכלית בשנתה הראשונה.

„אפשר שהמדיניות הזאת תכשל בשלב הזה בלאו־הכי, אבל שביתת האחיות – אם לא תסתיים בכשלון מוחלט וחד־משמעי עלולה לגרום תגובת־שרשרת של שביתות ופרצות במדיניות השכר, עד להתמוטטותה הגמורה. במקרה זה לא יוכלו האחיות שלנו לרחוץ בנקיון כפיהן ואף לא לנקות את יסודי המצפון שלהן לעתיד. תמיד ישאר תלוי מעליהן סימן־השאלה המטריד והמאשים, שכא הן הן שגרמו לכשלון הזה, אם זה מה שיקרה. הן לא יוכלו להתנער מאשמת העיתוי האומלל שבחרו לשביתתן.

האחיות שבתו גם נגד ההסתדרות. האמת היא שאין הנהגת ההסתדרות נקיה מאשמה של התעלמות ממושכת מדרישתן הצודקת של אחיות בתי־החולים להכרה בכעיותיהן המיוחדות ובזכותן לייצוג נפרד וגם לתגמול כספי נוסף, בתמורה על עבודתן, שהיא קשה יותר ואחראית יותר משל יתר האחיות – אם וכאשר יתאפשר הדבר במסגרת מדיניות השכר הכללית. לא עכשיו. כאשר זה יקרה, בבא השעה המתאימה – אם יציגו יתר מגזרי האחיות תביעה להשוות את שכרן לשכר אחיות בתי־החולים, לא תהיה לכך הצדקה. ההסתדרות צריכה היתה לתמוך בדרישותיהן וביחודיות של אחיות בתי־החולים והיא איחרה בכך. עכשיו התחילה לעשות משהו בנדון. ההכרה בכעיותיהן המיוחדות ניתנה, לפחות עקרונית. ניתן לאחיות השובתות יותר מקצה חוט להמשך מאבקן, בלי להמשיך בשביתתן, בלי להרוס את המדיניות הכלכלית, בלי להדים את גם המרד נגד ההסתדרות. גם המעסיקים הפרטיים וכל אדם בר־דעת, אם מריחותו אינה מעכירה את שכלו ואת שיקול־דעתו, מכיר ויודע, כי הצלחת המדיניות הכלכלית תלויה בהשתתפותה של ההסתדרות הכללית בביצועה. כדי שהיה משקל להשתתפותה, צריכה ההסתדרות להיות חזקה ומאורגנת, לדבר בשם כל האיגודים המקצועיים ואף להטיל חובת משמעת עליהם. פיצול ההסתדרות והחלשתה יפגעו בכולנו. בכל ציבור השכירים ובכל אזרחי המדינה. גם מבחינה זו מכוונת שביתת האחיות נגד כולנו. גם נגד עצמן בטווח הרחוק יותר.

מנהיגות שביתת האחיות נישאו על גלי הגעם העיוור שהצטבר בקרבן, גם אם היה לו צידוק חלקי, כאמור. הן היו צריכות לשלוט בדעם הזה ולא להיות הקרבנות של תעמולת עצמן. זה קודה, למרבה הצער, למנהיגים לא מעטים. מרוב מאמץ לשכנע את הציבור בצדקת המאבק שהם עומדים בראשו, הם משכנעים את עצמם יותר על המידה ומאבדים את המעצורים ואת ההגה גם יחד. למרבה הצער נראית השביתה של האחיות בשלב זה במלחמת יוקרה אישית של מנהיגות השביתה, שאיבדו את השליטה עליה ועל עצמן. קשה להן להשלים עם כשלונן ההתחלתי, אי־ניצחונו של ההישג הזלקי שנפל לידיהן, הישג קל מדי ומהיר מדי. היה זה כאשר הנהגת ההסתדרות מיהרה לתקן את שגיאתה הממושכת והכירה באחיות בתי־החולים בחטיבה נפרדת. אפשר היה לראות בכך הישג נכבד, מעין קרשיפציה להישגים נוספים באמצעות מאבק מבוקר, מרוסן ותכליתי. מנהיגות השביתה החמיצו את ההזדמנות. הן נבשלו בניהול המאבק וגרמו נזק קשה לציבור האחיות, שנותן בהן אמון עיוור.

אם מנהיגות השביתה לא יהיו מסוגלות להחזיר לעצמן את השליטה על שכלן, על רגשותיהן ועל יוקרתן האישית הפגועה, הן יהיו צריכות לבסוף את הגה לידיים אחרות – יותר שקולות ויותר אחראיות, שלא יאבדו כל מעצור מקצועי ומוסרי, קודם־כל כלפי סבלם של החולים ובני משפחותיהם וגם כלפי המדינה ואזרחיה, ההסתדרות וכלל ציבור השכירים. אם מנהיגות השביתה לא יהיו מסוגלות להיעצר ולשנות כיוון – שילבו הביתה וישחררו את כולנו מן הנזק החמור שהן גורמות לנו וגם לאחיות עצמן.

לממשלה אין עכשיו כל ברירה. אם היא תיכנע לתביעות השכר של האחיות, ואפילו תתחיל לנהל איתן מו"מ על כך עכשיו, ייפרצו כל הגדיות. לא יהיה אינוד מקצועי אחד, שלם או־מפוצל, שלא יעצל את הפירצה הזאת במדיניות השכר ובניהול המו"מ הכולל עליה. השטפון יציף את כולנו.

שביתת האחיות חייבת להכשל, לטובת כל אחד מאתנו וגם לטובתן תהיה נוסחת קיסר אשר תהיה, אם השביתה תימשך, לא תהיה ברירה אלא לנקוט נגדה אמצעים חוקיים. אולי הטלת קנסות שיגבו ממשכורתן – בין אם תוגדל ובין אם לאו – היא האמצעי שצריך להפעיל נגדן אם השביתה לא תיפסק, צריך לקוות שלא יהיה צורך בכך ושהשביתה תסיים בצורה שתאפשר לצמצם ככל האפשר את הנזקים שכבר גרמו לכולנו וגם לאחיות. ואולי גם אמצעים חוקיים אחרים.

ו„הגורמים המוסמכים" מופתעים

מאת אבנר תבורי

מדי יום אנחנו מתבשרים, כי עוד אחד מאנשי המועדת ההזדית, שהרשעו בין היתר בחברות בארגון טרור, החזר לשירות מילואים פעיל ביחידתו הצבאית, והוא נראה סובב בחצות התנועלויות כשנשק צה"לי מתנודד על כתפו. אחרים נראים בישוביהם כשהם נושאים נשק שהוצא להם ברשיון.

„הגורמים המוסמכים" מבטיחים לבדוק את העניין כל פעם שיידיעה כזאת מתפרסמת, ולגלות איך זה קרה שאנשים שהורשעו בדין ויושבו בבית־סוהר, קיבלו רשיון לשאת נשק. יש לי חשד כבד ש„הגורמים המוסמכים" יודעים בדיוק איך זה קרה, כי „הגורמים המוסמכים" הם־הם שהחליטו את האישורים המתאימים, כדי שזה יקרה.

לפני שנים אחדות נפרצה מכוניתי ונגנב מתוכה אקדח שהוקצה לי ברשיון. דיווחתי על כך מיד למשטרה. מהמשטרה נמסר לי כי אף שהתנהגותי היתה ללא דופי וכאזרח נאמן דיווחתי מיד על הגניבה, יעמידו אותי לדין, כי החוק רואה בפרשה הזאת הזנחה של כלי־יריה (סעיף אישום חמור, אמנם, אך אינו שווה בחומרתו לחברות בארגון טרור ולתיכנון מעשי הדג).

בתוך זמן קצר אכן הובאתי למשפט. האשמתי בהזנחת כלי הדיה, הודיתי באשמה, נמצאתי אשם והוטל עלי קנס כספי. בכך לא הסתיים העניין. כמה ימים לאחר הרשעתי בדין קיבלתי טופס ממחשב ממשרד־הפנים ובו הודיעו לי, כי רשיוני לשאת את האקדח נשלל וכי נשללת ממני הזכות לקבל רשיון לנשק מעתה ועד עולם, מכיוון שהורשעתי בדין, והריני בעל עבר פלילי. ההוראות המתאימות, נאמר בטופס, הועברו לכל מערכות המחשב הנוגעות בדבר.

אני מספר את הסיפור הזה, כדי להראות שהמערכת פועלת כשוהה, ואין לי ספק שכך פעלה גם במקרה של נאשמי ארגון הטרור היזודי. „הגורמים המוסמכים", המגלים פתאום בהפתעה שמשוחררי ארגון הטרור מקבלים רשיונות לשאת נשק, עובדים עלינו בעיניים. לולא התעדבו, כדי לשנות את המהלך השגרתי של המערכת, לא היה אפשר להוציא לאנשים האלה רשיונות.

אחזור לצורך העניין לסיפור הקסן שלי. שלילת רשיון לשאת נשק לצמיתות נראתה לי גזירה קשה, שאינה עומדת ביחס ישר לחומרת העבירה שביצעתי, וביקשתי לערער עליה. היה עלי לשוב לבית־המשפט, לערב בעניין את פרקליט המחוז, את משטרת ירושלים, ואת הממונה על המחוז במשרד־הפנים. בהמלצתו האישית של מפקד משטרת ירושלים הסכימו „הגורמים המוסמכים" לבטל את הוראת המחשב של משרד־הפנים ולחדש את הרשיון. אני בטוח, שכל אחד מנאשמי ארגון הטרור היה צריך לעבור בדיוק אותו תהליך שעברתי אני ואם אמנם כך היה, פירוש הדבר ש„הגורמים המוסמכים" החליטו, בניגוד לתקנות הקיימות, לאשר לנאשמים המשוחררים לשאת נשק ברשיון. כלומר, הפתעתם של „הגורמים המוסמכים" נראית, במקרה הטוב, תמוהה עד מאד.

תמוהה לא פחות היא פרשת הצבתם של נאשמי ארגון הטרור ביחידות המילואים שלהם. פה כבר מדובר „במערכת הצבאית, וחוזר מערכת אחת, ממחשבת ומאורגנת. אין המדובר בתיאום בין ארבעה גופים שונים, שגם הוא פועל היטב, אלא במערך האמור להיות המאורגן ביותר במדינת ישראל, מערך המילואים של צה"ל. האם יתכן כי „גורמים מוסמכים" נתנו הוראה שלא להחזיר את האנשים ליחידות שלהם, ההוראה הזאת לא הופצה בלחיצת כפתור במערכת? או שמא, חמור מזה, ההוראה ניתנה ומיקום בדרגים שמתחת לדרג שהחליט, פעל בניגוד להוראה?

אני לא קונה את תחושת הבאלאגן שמקרינה התגובה בנוסח „נבדוק את המצב", תגובה שמתפרסמת לצד הסיפורים. המסקנה שלי היא, ש„הגורמים המוסמכים" מפעילים את סמכותם כדי שנאשמי ארגון הטרור היזודי יקבלו רשיון לשאת נשק, בניגוד לתקנות המפורשות של משרד־הפנים, וישובצו מחדש ביחידות המילואים הקרביות שלהם בתפקידי פיקוד.

ל„גורמים המוסמכים" אין, בנראה, דעה רעה כל־כך על אנשי ארגון הטרור היזודי.

„זה לא רציני" (ד') / טדי פרויס

אשליית הגאולה

שנה לאחר „פרוץ" התוכנית הכלכלית, לא סולקו הסכנות הרובצות לפתח המשק – התחדשות האינפלציה והגרעון במאזן התשלומים

הכל מרוצים ממה שהושג במסגרת מאמצי ההבראה, אך הרוב מלאים חששות: מה רובץ לפתחו של המשק? הסכנה עתה היא באפטיה. הציבור מקבל את התייקרות המתונה, שהיא עדיין רבה יחסית להתייקרות במדינות המתועשות, כמשהו מובן מאליו ואינו מבחין עד כמה שברירי הדק האיזון הדופי שהושג.

העדויות הנסיבתיות אכן מצדיקות את הערכה השורדת במשרדים הכלכליים. יעידו על כך האחיות ונשות צבא־הקבע, עם שלטי הדמאגוגיה הצבועות הדרשים „לחם וספר לילדינו". אם נשותיהם של בעלי השכר הנבוה ביותר במשק נוהגות כך, מה יאמרו פועלי התעשיה? כשם שהציבור מקבל בנתון את האינפלציה הרוגעת, כן הוא מאמין ששכרו נשחק. לאמיתו של דבר, שחיקת שכרם של רוב השכירים כוסתה זה מכבר. לפי הנתונים שבידי הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה היה השכר ברוטו ברביע הראשון של 1986 גבוה באחוז אחד והנטו גבוה בששה אחוזים מהממוצע של 1985. המגמה היא כלפי מעלה, גם אם הסכמי השכר שכריון לא יוסיפו מאומה. ברביע השני היה השכר ברוטו גבוה בשלבשה אחוזים מן הממוצע של אשתקד והנטו ב־6.5 אחוזים. אולם ההטבה הגדולה ביותר הסתמנה בכוח הקניה, שהיה חזק ב־10.6 אחוזים מהממוצע ב־1985, ועוד היד נטויה.

מגמה זו סרם הומחשה לציבור, שכן מצבו השתפר דווקא בגלל העלאות שכר (העלאות גדולות היו רק בסקטור העסקי וכעיקר בענף האלקטרוניקה), אלא בגלל ההקלות במס. הדוחה מורגש יותר בכיס ופחות בתלוש־המשכורת, ולכן עדיין גרמה לשכירים ששכרם נשחק. נוסף על כך חל שיפור במצבם של השכירים ביחס לעצמאים ולחברות, כי היציבות הגדילה את תקבולי המס של האחרונים. השכיר משלם את המס המגיע ממנו, במקביל לקבלת משכורתו; העצמאי משלם באיחור מסויים, ובחדשים שבהם האינפלציה דוהרת בקצב של חצי אחוז ליום, יש לכל איחור משמעות.

אולם סכנות אורבות בפתח, ויותר מכולן, תביעות השכר. ההסתדרות אינה מיליטאנטית ואינה מציגה דרישות מפליגות, בהבינה שהשכירים מרוויחים מהיציבות. מזכיר ההסתדרות הטעים, כי ידרוש העלאת־שכר רק בסבל בעלי השכר הנמוך, שלא נהנו מהחקלות במס (הכנסתם בלאו־הכי אינה מגיעה עד לרצפה החייבת במס הכנסה), אך ארגונים וועדי עובדים נהגים בפחות תבונה: ראה האחיות, אנשי צבא קבע, הרופאים ועובדי בתי־החולים, שרק מחכים לתוספת שתשולם לאחיות, כדי להסתער ולזעוק „אחריכן".

כל רווח בתחום השכר יצא בהפסד בעליו. חישובים שנערכו באוצר מורים, שהאינפלציה תודחל בקצב של אחוז עד אחוז וחצי (16 אחוז בחישוב שנתי) אם לא יינתנו כל תוספות שכר. התייקרות־מה, שבכל־זאת תהיה, תינוק מחילת שכר „סבעית" (העלאות בדרגה; תוספות ותק), שתהיה גדולה מהפער שבין עליית המחירים לבין תוספת־היוקר שישלמו תמורתה. לעומת זאת, אם יינתנו תוספות של 12 אחוז תואץ האינפלציה לקצב של 75 אחוזים בשנה. למרבה הדאגה רק מעטים מנציגי העובדים ערים לפרופורציות האלה, שישובו לנגוס בשכר הריאלי.

עוד סכנה ליציבות טמונה בתקציב המגופה מדי. ב־1984 הגיע הגרעון בתקציב המדינה (והיגו, החלק שלא כוסה מהכנסות אלא מהדפסת כספי), ליותר מ־11 אחוז. לשנה שעברה תוכנן גרעון של 4.5 אחוזים, אך מאמצי הריסון הורידו אותו לאפס: זה היה אחד הסודות להצלחה בתחום האינפלציה. תקציב השנה הנוכחית עמד להיות גרעוני בסיעור של 4.8 אחוזים, אך מאחר שהממשלה לא הצליחה לקצץ בהוצאותיה בהתאם לתיכנון, עלול הגרעון להגיע לכשבעה אחוזים, שיעור שיסכן במידה רבה את יציבות המחירים. באוצר רוצים שהממשלה תרסן את הוצאותיה ותקסין בכך את הביקושים במשק, אך מאחר שהשרים אינם מגלים נכונות להצטמצם במסגרת משרדיהם, היה צורך למצוא פתרון פחות רצוי – מסים או מקורות־הכנסה אחרים.

התחדשות האינפלציה היא עדיין האיום המיידי אך לא החמור ביותר. החמור ביותר הוא מאזן־התשלומים המידרדר. הודות לסיוע החירום בסך 1.5 מיליארד דולר מארה"ב אין כרגע סכנה של פשיטת־רגל ואין צורך להוציא מהמגרות את תכנית ג' (ראה „דבר", 8 ביולי), אך לטווח הארוך, הגרעון האדיר – גרעון שיגדל השנה במדים מבהילים – במאזן החוץ הוא האיום הגדול ביותר על המשק. איום זה לא רק שלא הורחק אלא קורב בשנה, שמבחינה מסויימת נחשבת לשנה טובה. דרוש זעזוע קל בלבד בתחום השכר, כדי שגם ההישג המגי יתמוסס כלא היה.

(המשך בעמוד הבא)

„רוחדים" אלה של חברות ועצמאים נעלמו, וחלקם במסים שגובים מהציבור גדל כל חודש.

עוד רווח יחסי של מיעוטי האמצעים מקורו ביציבות שער החליפין של השקל, שזה כשנה לא השתנה. כל פיחות היה מגריל את רכושם של בעלי חשבונות מט"ח למיניהם, ואילו חסרי פת"ם וביו"ב היו מידלדלים בהשוואה לראשונים. אם נוסיף את ירידת ערכם של נכסי דלא־ניידי, שהם על־פי הגדרה חלקם של בעלי רכוש בלבד, הרי שמצבו של השכיר המבוצע מעולם לא היה טוב יותר.

אולם סכנות אורבות בפתח, ויותר מכולן, תביעות השכר. ההסתדרות אינה מיליטאנטית ואינה מציגה דרישות מפליגות, בהבינה שהשכירים מרוויחים מהיציבות. מזכיר ההסתדרות הטעים, כי ידרוש העלאת־שכר רק בסבל בעלי השכר הנמוך, שלא נהנו מהחקלות במס (הכנסתם בלאו־הכי אינה מגיעה עד לרצפה החייבת במס הכנסה), אך ארגונים וועדי עובדים נהגים בפחות תבונה: ראה האחיות, אנשי צבא קבע, הרופאים ועובדי בתי־החולים, שרק מחכים לתוספת שתשולם לאחיות, כדי להסתער ולזעוק „אחריכן".

כל רווח בתחום השכר יצא בהפסד בעליו. חישובים שנערכו באוצר מורים, שהאינפלציה תודחל בקצב של אחוז עד אחוז וחצי (16 אחוז בחישוב שנתי) אם לא יינתנו כל תוספות שכר. התייקרות־מה, שבכל־זאת תהיה, תינוק מחילת שכר „סבעית" (העלאות בדרגה; תוספות ותק), שתהיה גדולה מהפער שבין עליית המחירים לבין תוספת־היוקר שישלמו תמורתה. לעומת זאת, אם יינתנו תוספות של 12 אחוז תואץ האינפלציה לקצב של 75 אחוזים בשנה. למרבה הדאגה רק מעטים מנציגי העובדים ערים לפרופורציות האלה, שישובו לנגוס בשכר הריאלי.

צי במים עכורים

מאת יוסף מיכלסקי

חוץ מהסכמה לאומית עקרונית לגבי הצורך בקיומו, נחוצים לצי הסוחר שינויי קונספציה ואירגון

מראשית שנות השבעים נמצא ענף הספנות הבין־לאומי במשבר. ואף־על־פי־כן מדינות רבות, בהן כאלה שזכו בעצמאות אחרי מלחמת־העולם השניה ואחרות, שבעבר לא עסקו בספנות, ראוות להן לחובה להפעיל צי סוחר. עם אלה נמנות מדינות גוש הקומוניסטי, שפיתחו ומשיכות לפתח צי סוחר גדולים ומפעילות אותן, לעיתים קרובות, שלא על בסיס כלכלי. הן נוקבות מחירי „דאמפינג" ונוטלות יותר ויותר מהעוגה העולמית של מכסת המטענים. בין הארצות החדשות שחוררו לענף – קוריאה הדרומית ודבות אחרות.

הצרים היחידים הנמצאים בתהליך של גידול הם אלה המניפים „דגלי נוחות" (מיסים נמוכים, אפשרות להעסיק צוותים זולים מבני ארצות אפריקה ואסיה ועוד). אלה הם הצרים של מדינות כמו ליבריה, נאסאו ודומות להן וכן של המדינות הקומוניסטיות לרבות סין. כל הצרים הגדולים האחרים נמצאים בתהליך של הצטמקות הן מבחינת חלק מתפוסתן לאניות שמועסק בהן צוות מעורב (לאומי, שהוא יקר יותר, שהוא זול מאוד) או לאניות חכורות, המניפות כאמור „דגלי נוחות".

נתונים אלה כלולים בעבודה שהגיש לכל גורמי הספנות בארץ ולאגודי הימאים, חיים צוקר, כיום מנכ"ל אגוד חברות הספנות ומי שהיה שנים רבות אחד ממזכירי אגוד הימאים (המאוחד דאז). חיים צוקר מבסס את עבודתו על נתונים בדוקים של מכוני מחקר מכובדים, בהם „פיירפלאי" האחרים.

תנאי להישרדות הצי – קובע חיים צוקר – הוא ייעול מרבי ופירוש הדבר, בין היתר, צמצום הצוות באניות (נקודת־תורפה של הצי הישראלי) או העברת תפוסה לאניות של „דגלי נוחות". יש שמפעילים שילוב של שני האמצעים. יפאן, למשל, מתכננת להפעיל בשנת 1990 עשרים ספינות חדישות ומתוחכמות בתפוסה של 40 מיליון טון וכצוותים של 16 איש ואף פחות מזה (בצי הישראלי עובדים כ־25 אנשי צוות על אניה), 500 כלי־שיט בעלי צוות מעורב, שתפוסתם 11.4 מיליון טון, ו־1200 כלי־שיט חכורים, תחת דגלים זרים, שתפוסתם כוללת 41.4 מיליון טון. בעבר הפעילו היפאנים רק אניות עם צוותיהם משלהם. הצי הבריטי „התכווץ" בתוך עשר שנים ב־64 אחוזים, התפוסה של הצי הצרפתי קטנה בשנה האחרונה ב־32 אחוזים ובשנת 1985 קוצץ הצי הנורווגי ב־15 אחוזים.

בישראל צרכי המדינה בתפוסה לשעת חירום, הן בתחום ההובלות הבסואניות הן לצריכה האזרחית, הם קטנים בהרבה ממה שמסוגל להוביל הצי בהקפו כיום. התביעה לקיום צי גדול בתואנה זו היא איפוא מופרכת. אין סיכוי לתמיכה מאסיבית של הממשלה בתקציב הצי כמרכיב קבוע. יתר על כן, הסברה כאילו גודל החובות של הצי לבנקים היא מעין „פוליסת ביטוח" של הספנות, היא בסוכנת מאוד: רק בשנה האחרונה עצרו הבנקים בעולם כמה מאות כלי־שיט. בארץ זה עוד לא קרה, אך אם תעבור הממשלה לביצוע השלב השני של התכנית הכלכלית, אין ספק שהבנקים הישראלים, שהם הנושים העיקריים של חברות הספנות בארץ, יצטרכו לפעול לפי הקריטריונים המקובלים בעולם המסחר.

התחייעלות בצי הסוחר קשורה כמובן במישרין בהרכבו, בגודלו ובארגונו של הצוות הישראלי באניות. ראוי לציין שבצוות הביטחוני של החברות הישראליות, ובייחוד ב„צים", חלו שיפורים ניכרים בכיוון ההתייעלות – מתחילת 1985 ועד סוף 1986 צומצם מספר הפקידים בכמה מאות. ברוך כלל, בציים המערביים צומצמו הצוותים באניות נושאות דגל לאומי עד 18־20 איש לאניה; בצי הסוחר שלנו, כאמור, הצוותים הם 25־26 איש. אנורי הימאים הישראלים הסכימו עקרונית – ואף פעלו בהתאם לכך – להעסקת צוותים מעורבים באניות שבבעלות ישראלית והדבר מוזיל את העלות, אך יש נהג של ארפה ואיפה בסוגיה זו. למשל, „צים" איננה בהנית מיחס טוב מצד האגודים, כפי שנהנות חברות אחרות, אף שהיא כעסיקה צוות עובדים ימיים, המותאים למספר האניות, גדול יותר מהצוותים הפעילים כיום למעשה, מתוך כוונה להימנע מפיטורים.

למעשה, חוץ מהסכמה לאומית עקרונית על הצורך בקיום צי הסוחר דרושה תשתית חדשה לצי הכוונה להכשרה, להדרכה, לרענון מקצועי ולשינוי קונצפציות ושינוי אירגוני. כל תהליך כזה יימשך לפחות שלוש־ארבע שנים. כאמור התנאי הראשון הוא, שכל המעורבים בדבר – הממשלה, העובדים ונציגיהם, וכנבעלי הספינות – יסכימו על כיוון ההתפתחות (לרבות היקף רכש אניות וסוגן) ועל עומק השינוי הדרוש. הסכמה כזו ברוב הביעות היא תנאי מוקדם להשגת ההסקעות הדרושות לשינוי.

המשך הקפאון מונע כל תזוזה לקראת הפתרון בתקופה הנראית לעין.

מכתבים למערכת דבר

ייפסק „פסטיבל" המזוכיזם!

מלחמת לבנון הכושלת, שלפי עדויות של גורמים מוסמכים כמו מזכיר הממשלה דאז אריה נאור וכן אנשי צבא בכירים שנטלו בה חלק פעיל, תוכננה ונוהלה תוך התנאה והטעיה וללא קונצנזוס לאומי ושהסבה למדינת ישראל אסונות כבדים בנוסף ובנפש ובעלות של 5 מיליארד דולר, מה שהרס את כלכלת המדינה, והשאירה אחריה טראומה, שתלווה אותנו הרבה שנים, משום מה לא זכתה עד היום על אף התביעות המתמשכות לחקירה יסודית והולמת של גוף משפטי ממלכתי מוסמך וכולל התופעה האירונית כשגיבורה הראשי של הדרמה העצובה, היחום והאומלל לה, הבטוח גם כן ל„תובעים" להקים ועדת חקירה ל...התנהגותם של הבכרי האופוזיציה דאז...!

לעומת זאת, ההתנקשות הנפשעת של מחבלים באוטובוס מס' 300, שהודות לתושייתם והסתכנותם של חיילינו האמיצים, ותחבולותיהם מעוררי ההתפעלות של אנשי השב"כ, הסתיימה לאשרנו „רק" בהרוגה אחת ובחיסולם של המתנקשים „המסכנים", זוכה בימים אלה הודות להתפוצצות „פרשת הפקיד הבכיר" כתוצאה של הדלפות, לפרסומת עולמית, ולכיסוי מלא של אמצעי התקשורת המקומיים החיצוניים, תוך גבילת חלק כה של אישים בולטים בתחומי הרוח, המשפט והמדיניות – ממש קונצנזוס לאומי, וכל זאת בשם הצדק האוניברסלי ובעיקר בשם הערך העליון – האמת! – (דבר שהחתום מטה אינו מזלזל בו) תוך הלקאה עצמית ומזוכיזם לאומי.

כמו רבים במדינה, אין החתום מטה מכיר, בצורה כלשהי, את כל הפרטים הקשורים בפרשה אומללה זו, אי לכך לא אתייחס להיות בין „המטיפים בטער" כלפי המעורבים בפרשה שרובם הראו אחראים ומנוסים. גרם, על יסוד מה שפורסם עד עתה, ידוע כי למעשה כדור הכדור החל להתגלגל מאז ששלושה בכירים של השב"כ בתוך מניעים השמורים עימם דרשו את פיטוריו של הממונה עליהם, משום שפגע לדבריהם בנורמות המוסר והאתיקה של הארגון. ואכן, ייתכן כי היתה כאן מעידה המחייבת בדיקה והסקת מסקנות, אך בינתיים אין לזעזע את אושיות קיומנו ולגרום לפירוק מערכות.

תקוותי ואמונתי שהיועץ המשפטי הנוכחי יוסף הרש יצא הראי את הנטוטה הגואלת והחלבת, והעיקר את המסגרת המתאימה לבירור יסודי של הפרשה האומללה על כל היבטיה מבלי לפגוע בנושאי הביטחון ובתדמיתה של ישראל בעולם. אני מודהה עם אלה הסוברים ומאמינים, שיש ערכים ובראשם – הערך של פיקוחנפש – שהם יותר יקרים ויותר חשובים גם מהערך ששמו אמת. ומה שאינו מוסל כיום בכפף הוא, כי יש להפסיק את מחול השדים, ולסיים במהירות את „פרשת הפקיד הבכיר" כי בינתיים „מחכות" כבר בתור פרשיות הרשות...

דב רוזנטל
רמת גן

דברים על דיוקם

בתאריך 6.6.86 התפרסמה ב„דבר" רשימה של יגאל משיח העוסקת ביחס שבין בנחם גולן לתעשיית הסרטים הישראלית.

באשר להפקת סרט „מלכת הכיתה" שבו השקיעו גולדקלובוס את יתרת השקעה הדרושה מעבר להשקעת הקרן לעידוד סרטי איכות מעריים, הריני מבקש להעביר דברים על דיוקם:

1. בשום מקרה לפני או בזמן ההפקה לא עמדתי בכל לחץ שהוא מצד גולן. נבחן, שהתנהלה שיחה שבה הציע לי את הזרם גאון לתפקיד הראשי, אולם כשמסרתי שבחירתי נפלה על יצחק בן נר, ויתר גולן ולא העלה עוד את הנושא, הראי שלא לחץ עלי לשנות את החלטתי.

2. בזמן ההפקה, כאשר ביקשתיו להעלות את השקעתו בסרט בסכום נוסף של $25,000, העמיד גולן את הסכום לרשותי מיד וללא תנאים, ומבלי לשנות כלל את תנאי ההסכם בינינו.

3. נכון הוא שלאחר שצפה בעריכה ראשונית של החומר המצולם, הביע גולן הסתייגות, בעיקר במבנה הסיפור. יחד עם זה כרח לציין, שאין זה מתפקידו להציע שינויים ובוודאי לא לדרשם. ואכן לא הציע כל שינוי ואני סייבתי את עריכת הסרט ללא כל התערבות.

4. עם סיום הסרט, כאשר ביקשתי שהסרט יתורגם לצרפתית ולאנגלית לצורך משלוח לפסטיבלים בוונציה ובמונטריאול, נאמר לי על ידי רני דיבמורט שלפי מיטב נסיונם ההסקעה הכספית בפסטיבלים הנ"ל אינה מוסיפה לערכו המסחרי של הסרט לגביהם. למרות זאת מתבצעות עבודות התרגום במימונם המלא על פי בקשתי משום שהאינטרס שלו בכבאי בהווה לגביהם סיבה מספקת להשקעה הנוספת.

5. לבסוף, אני מדע לעובדה, שפרסום מכתבי יתפרש כענין אינטרסנטי או כתנפנות פשוטה, אך בכך אין כדי לשנות את העובדות כהווייתן. אני מודע לקושי הנובע מהעובדה, שהכתובת היחידה ליצור סרטים עצמאיים בארץ היא כיום גולן, אולם הפתרון לכך יבוא כאשר הממונים הרבים בממשלה על הקולנוע הישראלי יבינו שהקולנוע הוא אכן ביטוי תרבותי מלבד היותו תעשיה. כתרבות הוא אינו עסק כלכלי ויש לבססו מכספי ציבור, כפי שנעשה הדבר במדינות התרבותיות שאליהן אנו כה שואפים להידמות. כשיתעורר לכך פרנסי הציבור יגלו גם שמרבית יוצרי הקולנוע העלילתי בארץ עברו לעבוד בשפה האנגלית ולשוק הזר, משום חוסר האפשרות המוחלט לעסוק בהקצועם בעברית ובנושאים ישראליים לאומיים.

יצחק צפל ישורון

יגאל משיח משיב:

כל הכתוב כאן סותר את הדברים שאמר לי צפל בשיחה אישית עימו. כתבתי היתה על הרגשת אימה מסויימת ולמרבה האירונית תוכבת תגובה נבהלת זו כרח הכתבה.

פצצות גרעיניות להורדת גשמים

יש בעולם מחסני ענק של נשק גרעיני. גם בארה"ב וגם בבריה"מ יש עשרות אלפי פצצות כאלה ואין להן כל שימוש חיובי זולת הרס והשמדת האנושות. מצד שני יש מדבריות ענק ומאות מיליוני בני־אדם הרעבים ללחם מחוסר גשמים לגידול הגרעינים הידרק לבעלי החיים שהחם הם ניזונים.

מן הראוי היה שהאו"ם יטול יוזמה ויכונן רשת תיאום בין „ארגון המזון החקלאות" לבין „ארגון בעלי הנשק הגרעיני", כדי לעשות בו שימוש חיובי לאנושות, וקודם כל לשחרר אותו מהרדיואקטיביות, שנית – להפעילו בגבהים כאלה שלא יזיק לבני־אדם ורכושם על הקרקע. שלישית – שלא יקלקל את האיזון האטמוספירי והקרינות השונות המגיעות מן החלל ומן הקרקע.

אם יימצא הקשר בין הנשק הגרעיני הזה לבין הורדת גשמים בכדריות ויהפוך אותם לגנים פורחים השופעים מזון לאדם ולחי, עם נהרות ואגמים לרוב, הרי תהיה זו המשימה החשובה ביותר של ארגון זה.

ישראל חייבת לתרום את הידע והניסיון שמצטבר אצלה בין המדענים, מכוני מחקר, כורי ניסוי, טכנולוגיות חדשות, חקר החלל והאטמוספירה, וכמובן הודות הגשמים והשיטוש היעיל במים. זהו האתגר המרכזי לקראת שנת האלפיים.

השאלה כיצד ניכנס להיסטוריה – היא כולה בידינו.

עמי ליבנה
עין־הרוד, מאוחד

קדושת החוק והמשפטנים

קראנו במאמרו של תגי אשר על מעללי המשפטנים שלנו – „גילדה" מקצועית סגורה ומתנשאת" („דבר" 21.6) וכי שכרם לעיתים הוא בגדר „שוד לגיטימי" (שם, 24.6).

בנוסף למרנו על ולזולם של משפטנינו בשיקולי בכירי מנהיגינו ומפקדינו – ברלב, פרס; רבין ושמיר – ומן הראוי, איפוא, להביא את דבר הפילוסוף פרידריך ניטשה („הרצון לעוצמה", פיסקה 77):

„שום דבר לא מלאני עד כה מיאוס יותר מטפילי הרוח: בארופה הלאבריאה שלנו אתה כבר מוצאם בכל מקום – כשהם ניצבים אל מול פני העולם במלוא הניקיון של מצפנם. אולי קצת במעומעם, קצת בפסימיות אך בעיקרו של דבר בגרגרנות, בלכלוך, בזיהום הזולת, בחמקמקות, בהזדחלות, בגניבה, במצורע – ותמימים ככל החוטאים הקטנטנים החיידקים, הם ניחוחים מזה שבני־אדם זולתם הם בעלי־רוח ומעניקים במלוא חופניים לאחרים..."

חובה עלינו להיזהר מפני הגולם שיצרנו כמו ידינו.

שמחה תרובי
חיפה

לבטל חרם דר' גרשום

ילודה, ילודה! אבן מקיר תזעק. ההחיל בזה ח"כ כהן־אבידב והפעם גם דרגים גבוהים בממשלה עקב דו"ח תחזית לשנים הבאות. לא העליה המצטמקת, לא הירידה הגדלה בראש הדאגות. ומה הפתרון?

אולי – בין היתר – פתרון שיתאספו מועצת גדולי התורה, מועצת חכמי התורה ומועצת חל"מ (חרות, ליברלים, מורשה) ויחליטו על ביטול חרם דר' גרשום – יוכל כל אחד שמוכן לכך – לקחת כמה נשים כאוות נפשו – והפער על ידי כך ילך ויצטמצם. גם יוכלו לבטל את קצבת הילדים לשלישי ולרביעי וכו' ושלום על ישראל ואמר אמן.

משה קנאי
תל־יהוד

לשאול את המחבלים

לדעתי, מיותר לחלוטין הויכוח אצלנו אם יש להקים ועדת חקירה ממלכתית לפרשת השב"כ והדג המדיני.

הפתרון פשוט: את ההכרעה בסוגייה הזו יש למסוד לארגוני המחבלים. אחרי הכל, המחבלים הם הם הקדבנות האמיתיים של השב"כ במשך עשרות שנים.

המחבלים הם אלה אשר צריכים להחליט כיצד להוסיף ולחתוך איברים בגופו הזי של השב"כ.

צבי טל
חיפה

ביאת המשיח

בתוכנית הסלוריה „זה הזמן" טען אחד מדובריה הידועים של נטורי קרתא, ר' ליבלה וייספיש, שהציונות הרסה את היהדות.

ברצוני לשאול את וייספיש המלומד מה היה נותר מהעם היהודי אם לא היתה קיימת התנועה הציונית ומדינת ישראל?

דומה, שלייבלה וייספיש ומרעיו לא יבואו על סיפוקם עד שאחרון היהודים ימות על קידוש השם למען ביאת המשיח.

יורם גבעון
גבעתיים

„שיסתדרו איתו..."

הגזענות האנטי־אשכנזית היא לא רק מוזרת, היא הפכה בחוג „שמאל" לאופנתית.

בראיון מדהים עם יעקב אגמון (גלי צה"ל, 21.6) הביע כובבי שמש התנגדות גלויה לעליה גדולה מארה"ב וביחוד מרוסיה, כדי לא להפר את האופי ה„מזרחי" של ישראל. לשאלה של יעקב אגמון, מה אם באחת הארצות יקום היטלר חדש, ענה שמש קצרות: „אם יקום היטלר חדש – שיסתדרו איתו."

שמש הוא מנהיג של תנועה פוליטית חרשה. ראוי לא רק לשאול, כמה שותפים לדעותיו ילכו איתו, אלא רצוי לפקוח עיניים לראות, כמה מנהיגים נוספים יעלו על הגל העכור של ההסתה נגד המיעוט האשכנזי.

מיכאל נה
באר שבע

העלאה הנוגדת מדיניות הממשלה

בעקבות הודעת משרד הפנים כי החל מ־1.6.86 תוסר ההקפאה על אגרות, היטלים ויתר התשלומים עפ"י חוקי העזר, החליטה הנהלת העיריה ביסיבתה מ־8.6.86 להעלות את התעריפים הנ"ל לפי „שיעור העליה של האינדקס מ־1.7.85 ועד 1.6.86".

מובן, שהחלטה זו כעונה אישור ועדת הכספים ומועצת העיריה.

מאחר שהיתה קיימת הקפאת מחירים במשק שעדיין נמשכת, לא יעלה על הדעת להעלות את התעריפים ב־55.4%. אני משוכנע, שזו לא היתה הכוונה של משרד הפנים ובוודאי לא של משרד האוצר.

לפי עניות דעתי, ביטול ההקפאה מאפשר לעיריה להעלות את התעריפים מ־1.6.86 עפ"י המדדים שיהיו בעתיד מ־1.6.86 ואילך.

הענין חמור שבעתיים, משום שההחלטה זו התקבלה בימים שקופת העיריה מטופעת בכסף רב בעקבות ההעלאות הגדולות האחרונות של הארנונות בת"א־יפו.

אוסיף ואומר, שמעבר לפגיעה בתושבי העיר שנזקקים לשירותי העיריה היא גם נוגדת את המדיניות הכלכלית של הממשלה.

אריה צוקר
חבר מועצת עיריית תל־אביב־יפו

בתי קולנוע

■ תל־אביב

אמתי: המורים בזיגזג 9.40, 7.30, 5
אורלי: הבוסטנים 9.30, 7.00, 4.30
אלנבי: חלומות מתוקים 9.30, 7.15, 5
בן־יהודה: רכבת אל הוופט 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: בר 51 11.45, 9.45, 7.45, 5
גת: שגעון של לילה 9.30, 7.30, 5
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 9.45, 7.20, 4.45, 11, 1.30
דיזנגוף 2: 3 רוחקים ותינוק 9.45, 7.20, 4.45, 11, 1.30
דיזנגוף 3: באן 9.30, 6.30, 2, 11
דקל: קרטה קיד II 9.30, 7.15, 5
דיזיינגוף: שכרון חושים 10, חזרה לעתיד 8.00
הצגת – סרט סקס
זהר: תתיך ותיך 9.30, 7.30, 5
בית ליסין: פנגנו 11.15
חן 1: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.50, 7.50, 5.50
רמבו הפיל המעופף 4.30, 2.30, 11
חן 2: ספורה של אגנס 9.50, 7.40
רמבו הפיל המעופף 6.00
מהדרבים באמבה 2.20, 1.25
חן 3: חופשה מטורפת באירופה 9.50, 8.00, 6.00
קרטה קיד II 4.00, 2.10
חן 4: תרגיל לרופאים מתחילים 9.55, 7.55, 6.00
נסי־גאן 4.10, 2.15, 11
חן 5: טרגלים סבאלה 10.00, 7.55, 5.50
היפהפיה והחפן 4.15, 2.20, 11
לימור: שכרון חושים 9.30, 7.15
לב 1: אלכס חולה אהבה 9.40, 7.40, 5.00, 2.00, 11.30
לב 2: אהבות משתנות 9.45, 7.30, 4.45, 1.40, 11.20
לב 3: זומבי של צב 9.40, 7.30, 4.45, 1.40, 11.30
לב 4: משימה 9.40, 7.10, 4.45
גורדוני המאמן 1.40, 11.20
מרידאן תיאו: שוואה חלק ב' 1.00 חלק ב' 6
מגרביי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: מחסל ושמו נינג'ה 9.30, 7.15, 4.30
מינמה 1: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15, 5.00
מינמה 2: רומן ברלין 9.30, 7.30, 5.00
מאור: מנטה קלאוס 7.30, 5.30, 3.30
מריה: בראון סוכר עליון 9.30, 7.15
ידיד אמריקאי 11.30
צוותא: סופו של מילטון לדי 8.00
צפון: התחלות ראשונות 9.30, 5,7.30
המה – רמת־אביב: בלייד ראנר 11.45
כוזם הגוף 9.30, 7.15
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלת: אהבה על החלקה 9.30, 7.00, 4.30
תל־אביב: קוברה 9.30, 7.30, 5.00

■ ירושלים

אריאלה: קוברה 9.30, 7.30, 4.30
אריזון 1: קרטה קיד II 9.30, 7.15, 4.30
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30, 4.30
גיל אור: פנטיה 9.30 7.00, 4.30, 10.30
בית אבריך:
חסמבה ושודדי הסוסים 4.00
מוסקי פיטון שודדי הזמן 5.30
מוני וקלייד 7.30
התחילו את המהפכה בלעדי 9.15
קאוס 9.15

חצות – המרגלת שאהבה אותי
האולם הקטן בבייתי האמיתי:
זכרונות מאפריקה 6.15, 9
הבירה: מנטה קלאוס 11.00, 4.00
יחסים אסורים 9.15, 7
11.00 לילה רכבת תחתית
אדר 3: סילברדו 9.15, 6.45, 4.00
כפיר: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30, 4.30
ממה: הכבוד של פרצי 9.15, 7.00
עדן: 3 רוחקים ותינוק 9.30, 7.30, 4.30
רון: שגעון של לילה 9.30, 7.30, 4.30
מיטשל: הנוך הנוך 7.30, 9.30

■ חיפה

אדיר: אלכס חולה אהבה 9.15, 7, 4.30
אורלי: מסע עסקים של אבא 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: המורים בזיגזג 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: תרגיל לשוטרים מתקדמים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון: התחלות ראשונות 9.15, 7.15, 5.00
חן: חופשה מטורפת באירופה 9.15, 7.00, 4.30
מופע הקולמוע של רוקי – חצות
רון: קוברה 9, 6.45, 4
רב גת 1: שגעון של לילה 9.15, 7.00, 11
רמבו הפיל המעופף 5.15, 3.40, 11
רב גת 2: ספורה של אגנס 9.15, 7.00, 11
מהדרבים באמבה 5.15, 3.45, 11

■ קרית־ביאליק

מפיר: קרטה קיד II 9.15, 7
מביון: תרגיל לשוטרים מתקדמים 9.15, 7, 4.30

■ קרית־חיים

בית העם: השוטר ממנהטן 9.15, 7.15
הירבל: רמבו 9.15, 7

■ קרית־ים

ניצן: רכבת אל הוופט 9.15, 7

■ קרית־מוצקין

אורנית: קוברה 9.30, 7.30

■ אשדוד

אבתר: תתיך ותיך 9.30, 7.15
אשדוד: ביה"ס לשוטרים מתחילים 9.30, 7.15

■ אשקלון

אפתר: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
מאיר: נאדיה 9.30, 7.50
רהט: מים מים 9.30, 7.15

■ באר־שבע

חן: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30, 4.30

■ בת־ים

עצמאות: קוברה 9.30, 7.30, 4

■ הרצליה

היכל: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30, 5
מלון דניאל: ניפגש בסיטוב 9.30, 7.15

■ עפולה

מתיתיהו: מחנה שבויים 9.00

■ חולון

ארמון: סרט מסאגן 11.30
שכרון חושים 9.30, 7.30
מנטה קלאוס 5.30, 3.30
מגדל: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30
הגונים 5.00
סביון: קוברה 9.30, 7.30, 5
רינת: מחנה שבויים 9.30, 7.15
סינמסק 9.30, 7.30
הדרים
4.30 היפהפיה והחפן

■ טבריה

אביב: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15

■ כפר־סבא

עמל: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
היפהפיה והחפן 5.00, 11
חן: מחנה שבויים 9.15, 7

■ לוד

אורלי: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
נוה חיים: נאדיה 9.30, 7.15

■ נהריה

תהי: חזרה לעתיד 9.30, 7.15

■ נתניה

סמדר: שגעון של לילה 10.00, 8.00
גבעתי המאמן 6.00
בחזרה לארץ עזק 11.00
אפתר: אלכס חולה אהבה 9.15, 7, 5
שרון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 10, 8
מנטה קלאוס 6.00, 4.00, 11.00

■ פתח־תקוה

שלום: תרגיל לרופאים מתחילים 9.30, 7.15
היכל 1: קוברה 9.30, 7.30, 5
היכל 2: אלכס חולה אהבה 10, 8, 6, 4
היכל 3: 3 רוחקים ותינוק 9.30, 7.15, 5

■ קרית־שמונה

מנור: קוד השתיקה 9.30, 7.15

■ ראשון־לציון

נעמן: קוברה 9.30, 7.30
ראשון: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30

■ רחובות

בית העם: פצצים בשעון הדים 9.30, 7.15
הדר: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.15
חן: קוברה 9.30, 7.30

■ רמת־גן וגבעתיים

אלהים: טורים בזיג זג 9.40, 7.30, 5.00
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.40, 7.30, 5
לילי: רכבת אל הוופט 9.30 7.30
מנטה קלאוס 5.00
הדר: קוברה 9.30, 7.30, 5
רב גן 1: קרטה קיד II 9.50, 7.30, 11
רמבו הפיל המעופף 5.10, 3, 11
רב גן 2: מסע עסקים של אבא 9.30 6.50,
היפהפיה והחפן 5, 3, 11
רב גן 3: הסיפור האמיתי 9.50, 7.30
קרטה קיד II 5.10, 3, 11
רב גן 4: שגעון של לילה 9.45 7.20
מהדרבים באמבה 5, 3, 11
שביט: תתיך ותיך 9.30, 7.30

■ רמת־השרון

מכבי: הגונים 4.30
לילה: לבנים 9.30, 7.15

■ רעננה

אורנית: מחנה שבויים 9.30 7.30, 5

■ רמלה

אורנית: מחנה שבויים 9.30, 7.15

טלוויזיה

5.30 „קיד וידאו" – שם הפרק „המאבק על האבקה".
6.00 אני, אמי והשכן מבמי" – שם הפרק: „הדיב".
6.25 מבוקר של מקום – מבט אל העיר אשדוד המחוברת במקרא.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – „תבה". על נכה שאביו גירש את אמו, נשא אשה אחרת והדיר אותו מנכסיו. מלבד תקבולי הביטוח הלאומי אין לו דבר. (תרגום לעברית).
6.45 [illegible] – מסגנת העתיד (א') (תרגום לעברית).
7.00 מבט – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „פלאי פלאים" – סדרה אמריקאית המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם.
8.50 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תעודה – מורשת אכזרית: סרט על הדילמה של הורים, הנושאים גנים של מחלות תורשתיות.
10.20 כתוב בעיתון – ביקורת העיתונים בישראל. מגיש מאיר שלו.
10.35 „גנדרברג" – פרק שלישי: האנק גנדרברג נושא את עיניו לרשיון יצוא לגז הסבעי שמפיקה החברה. מתוארתו רוברט אדגר מנסה לשים לו רגל אל הרשיון הנכסף. גנדרברג מצליח לעצור בעדו, אך צרות. מסוג אחר מתמנות באופק. אליזבת, אשתו של האנק, מחליטה לנטוש את בעלה ואת ארצה. היא מתיישבת בעיר האמנים פריס, בתקוה למצות את נפש האמן שבה. גם אביו העשיר והמשועמם, לוארס, רוצה להכנים שינויים בחייו. הוא מחליט לפתוח עסק חדש.

טלוויזיה לימודית

09.00 שעת כושר.
09.10 קסם קסמו אופניים.
09.35 אלישה: פרק 9.
10.00 הה רק ויליאם, פרק 9: ויליאם השרכן.
10.30 פיצחים: שיחור ואחר.
2.00 שעת כושר.
2.10 הישרדות: רבורי הבוטנים.
2.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.00 מאו מאו: סדרת אנימציה בת 52 פרקים.
3.25 „אוריקה" – מצאתי. פרק שני: עיסקי בגדים.
4:00 הוי זה.
5.00 ערב חדש. מנחה גרשון ריסר.

רדיו

קול־המוסיקה

07.07 קטעי מקהלה מתוך אופרות.
07.30 שחרית בוטיקלית – קבלה: אנדנטה וריאציות לקלרנית ופטנתר (מ. בראהמס – א. דיוויס) קרומה: הרמוניה אחד. 57 לכלי נשיפה והאנסמבל הקאמרי של פראגה: סרטיה: סונטה לכנור וקונטינואו „שלטול הסטן" ר. מיקולצ'י, פ. ואלכר. ב.ס. סיגינגה: כוצרט: דיברטיסנטו מס. 11 ק. 251 ברה בג'ור והו. מרכז האמנות העממית מקנה / א. מאשוה: מאלדייה: קונצ'רטו לנבל ותזמורת ל. לאסקין / הה. של ג'. פאיראו הירק: סימפוניה מס. 7 בדו בג'ור „הנהרים" (הו). סיגנס מרשן / ג. מרינר).
09.30 קונצרט בוקר – דוכוק: סרנדה לכלי נגיפה, צ'לו וקונטרבס אופ. 44 (הקאב. של אירופה / א. שנייידר): שוסקוביץ: קונצ'רטו לפסנתר, חצוצרה ותזמורת כלי קשת, אופ. 35 ו. קאיגנ / א. קוהלב / הסימפ. של רדיו ברה"ט / ב. שוסקוביץ: האבל: בלוז והתנ. הלאומית של צרפת / ברנסטיין: פרוקופייב: סימפוניה מס. 5 אופ. 100 (הסימפ. של רדיו מוסקבה / רוזדסטבנסקי).
12.05 מאחר הצהריים – שלישית וירוס – צ'ישבסקי: שלישיה לכנור, צ'לו ופסנתר בלה מינור אופ. 50.
13.00 קונצרט צהריים – מוצרט: קונצ'רטו מס. 25 לפסנתר ותזמורת וב. פראייה / הקאב. האנגלית: פגנינו: רביעייה מס. 7 בבי מג'ור לכנור, וידלה, ביטרה וצ'לו (פ. רוצ'ק / י. גיזיר / ל. ווקר / י. טקצ'ו: מטולה: „שתי הוינים" – בוסיקה לבאלט (הסימפ. של בורנמות / ג'. לנצברג).
15.05 „מיגאנים".
16.00 „אוגוסטא" – בסיור חוזר, שלישיית רוד – שירים ויראנים „פילי והילי" מאת אמידה ברזילי.
14.45 „חתול בשק".
15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ (ש.ש.).
15.30 קשרה – ר"ר גרשון הנדרה: „מסמעת ופריקה שלל בקהילות היהודיות בפולין בלילה".
16.05 „צמות הבחרתיות".
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים: שעור מס' 36 (שו.ת).
19.05 „שעור בתיאר".
22.05 „לכל אדם בוכב" – מזל „טרסר".

רשת ב'

18.06 „יש שאלות".
18.51 היום בספרות.
19.35 הסבע בבנמת.
20.05 „שרשים" – עניני פולקלור ועדות.
22.05 צינוקים ושקרים – הפלסות ורשות, בוסיקה יהודית.
23.05 העבדת בשוק על אליפות העולם בכדורגל בין ישראל לבין קוסטה.

רשת ג'

18.06 קול בם.
20.05 מתפע רוק.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה בשודרים: עליתם ונפילתם של מפשרים צבאיים באמריקה הלטינית: השפעות חברתיות. מרצה ד"ר אדי קפאפנן.
16.05 ארבע אדרי הצהריים.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.40 משירי הלהקות הצבאיות.
23.55 „שיחת הצות" – עם יוצן ראש המכשלה לעניני דוחה חיים אילת.
00.05 „ישראלי בלילה".

רשת א'

11.30 „השכלה ודעת לכל" – „בשוב בנים לגיר אבות": הבחרים באיזור באר־שבע.
12.05 „ליבי במזרח" – שירים בחרדים.
14.06 תכניות לילדים – „הבנרים הטובים", שעשועון לקטנים: מאת דוארדה, אודיסין, ע. זהבי, ד. אבני, חדרים, אלבנים ועוד.
17.30 קונצרט מנחה – פרוק ברידג': „קיץ" – פואמה סימפונית (הסימפוניה של בורנמות) / ב. דל מרה: ריסה: „אפולו הצעיר" אופ. 16 לפסנתר רביעית כלי קשת ותזמורת כלי קשת וב. ויתנה / תו. ביבנס־סנס וסולנים / ס. רסלו ראבל: מלרד והתנ. האומית של צרפת / ל. ברנסטיין: לוריצ'י ג'אנלה: קונצ'רטו מס. 1 ברה מינור לחליל ותזמורת וד. פ. רמפל / הסולנים מהנטו / ק. שיסוהנג בטהובן: רביעיה מס. 12 בבול מג'ור, אופ. 127 (רביעיית ילל: שוברט: סימפוניה מס. 9 בדו מג'ור („הגדולה") והסימפ. של שיקאגו / ג. לוויק).
20.05 ערב שוב – באר: סדיסה מס. 4 ברה בג'ור לחזמורת ותזמורת באר מסנגן / ק. ריכטר).
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ט – באר: כיסה בסי מינור וח. קאהילשופן / א. קוליגנסמנ סופן / ב. ג'נקינס־סנגר / ג' סידלי קורקנסרסון / מקס. פרידריך שפה מסרי־מרכת קרל בנ / מצגנ באר בתיתנ.
22.33 אנתלוגיה קטנה לשירה.
23.00 דור הזהב – הפסנתרן אדיון פישר. הבנית שניה – באר: פנסיה בדו מינור מרצ'לו ועיבוד א. פישר: ארג'ה: באר: פנסיה פרלור בלה מינור: ברהמס: רביעייה בסול מינור, אופ. 25 לפסנתר וכלי קשת (כו.ת).

רשת א'

11.30 „השכלה ודעת לכל" – „בשוב בנים לגיר אבות": הבחרים באיזור באר־שבע.
12.05 „ליבי במזרח" – שירים בחרדים.
14.06 תכניות לילדים – „הבנרים הטובים", שעשועון לקטנים:
15.05 „מיגאנים".
16.00 „אוגוסטא" – בסיור חוזר, שלישיית רוד – שירים ויראנים

בתי קולנוע

■ חולון

אורנית: סרט מסאגן 11.30
שכרון חושים 9.30, 7.30
מנטה קלאוס 5.30, 3.30
מגדל: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.30
הגונים 5.00
סביון: קוברה 9.30, 7.30, 5
רינת: מחנה שבויים 9.30, 7.15
סינמסק 9.30, 7.30
הדרים
4.30 היפהפיה והחפן

■ טבריה

אביב: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15

■ כפר־סבא

עמל: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
היפהפיה והחפן 5.00, 11
חן: מחנה שבויים 9.15, 7

■ לוד

אורלי: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.30
נוה חיים: נאדיה 9.30, 7.15

■ נהריה

תהי: חזרה לעתיד 9.30, 7.15

■ נתניה

סמדר: שגעון של לילה 10.00, 8.00
גבעתי המאמן 6.00
בחזרה לארץ עזק 11.00
אפתר: אלכס חולה אהבה 9.15, 7, 5
שרון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 10, 8
מנטה קלאוס 6.00, 4.00, 11.00

■ פתח־תקוה

שלום: תרגיל לרופאים מתחילים 9.30, 7.15
היכל 1: קוברה 9.30, 7.30, 5
היכל 2: אלכס חולה אהבה 10, 8, 6, 4
היכל 3: 3 רוחקים ותינוק 9.30, 7.15, 5

■ קרית־שמונה

מנור: קוד השתיקה 9.30, 7.15

■ ראשון־לציון

נעמן: קוברה 9.30, 7.30
ראשון: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.30

■ רחובות

בית העם: פצצים בשעון הדים 9.30, 7.15
הדר: אלכס חולה אהבה 9.30, 7.15
חן: קוברה 9.30, 7.30

■ רמת־גן וגבעתיים

אלהים: טורים בזיג זג 9.40, 7.30, 5.00
ארמון: ביה"ס לשוטרים מתקדמים 9.40, 7.30, 5
לילי: רכבת אל הוופט 9.30 7.30
מנטה קלאוס 5.00
הדר: קוברה 9.30, 7.30, 5
רב גן 1: קרטה קיד II 9.50, 7.30, 11
רמבו הפיל המעופף 5.10, 3, 11
רב גן 2: מסע עסקים של אבא 9.30 6.50,
היפהפיה והחפן 5, 3, 11
רב גן 3: הסיפור האמיתי 9.50, 7.30
קרטה קיד II 5.10, 3, 11
רב גן 4: שגעון של לילה 9.45 7.20
מהדרבים באמבה 5, 3, 11
שביט: תתיך ותיך 9.30, 7.30

■ רמת־השרון

מכבי: הגונים 4.30
לילה: לבנים 9.30, 7.15

■ רעננה

אורנית: מחנה שבויים 9.30 7.30, 5

■ רמלה

אורנית: מחנה שבויים 9.30, 7.15

לא לבנקאי

(סוף מעמ' 7)

העליון, משר האוצר ומנגיד בנק ישראל, וחברי הכנסת יוסיפו וימלאו את כל משאלותיו.

„חוגים המקורבים לבנק דיסקונט" אירמו בעבר לא פעם שרפאל רקנאטי יעביר את עסקיו מישראל למקום אחר. יש לדחות בתוקף איומים כאלה. זהו סחטנות. כניעה אחת לסחטנות תגרור אחריה כניעות דומות בעתיד. משפחת רקנטי עשתה רבות למען המדינה ומפלגותיה השונות. היא לא ניזוקה, חלילה, מפעולותיה כאן. בנק דיסקונט, כבנקים אחרים, קיבל מהמדינה לא אחת מתנות יקרות־ערך. חשבון הרווח וההפסד של בנק דיסקונט, בעסקיו עם המדינה, אינו לגמרי שלילי. אבל המדינה חייבת לרקנאטי יותר מאשר למל אזרח אחר. להיפך, אולי רקנאטי, בעל מניות דיסקונט ואי.די.בי, חייב לנו, אזרחי המדינה, תודה.

בשנים האחרונות הסב, כידוע, בנק דיסקונט, כיתר הבנקים, נוקים כספים גדולים למדינה. אמת, „הדרג המדיני" ידע ועודד את המתרחש, אך אין זה לגמרי נכון שהדרג המדיני לא נענע ודק הדרג „הביצועי" – מנהלי הבנקים – שילם את המחיר. עובדה: יודם אדיזוד איננו עוד שר האוצר ומשה מנדלבאום איננו עוד נגיד בנק ישראל.

אינני מכיר את הקשרים המסחריים בין ח"כ אברהם שפירא

„בעידן הרפואה הטכנולוגית והספציפית, האחות מספקת את המימד ההומאני"

מאת בלהה דבורי

בשנת 1975 נפתח בית הספר לסיעוד על שם הנריאטה סאלד של בית החולים „הדסה" והאוניברסיטה העברית בירושלים. ועדת בדרב, בראשה עמדה האחות הראשית נחית בן רב, מצאה כי יש צורך לשנות את דמוי מקצוע הסיעוד כדי למשוך אנשים טובים יותר למערכת זו. תפיסת החברה את האחות כ„האשה עם המזרק והסיר" ידדה מן הפרק. היה צורך לנתץ סטריאוטיפ ולייחד למקצוע הסיעוד מעמד נישא יותר: כיאה לו בחברה המודרנית. על כן הוחלט ליזום מסלול אקדמי לאחיות. שנים ספורות בלבד לאחר שנפתח בית הספר לסיעוד ע"ש הנריאטה סאלד הוקמו שלושה בתי ספר אוניברסיטאיים נוספים והקשורים כולם לבתי חולים. ההבדל בין החינוך המסורתי לסיעוד לבין המסלול האוניברסיטאי במקצוע זה, נעוץ בשיטות הלימוד ובמהות התומר הנלמד. במסגרת האוניברסיטאית, העבודה כרוכה בלימוד עצמי רב של מדעי הטבע, הרפואה, מדעי החברה וההתנהגות וגם שיטות מחקר.

חנה קורצמן, מנהלת בית הספר לסיעוד ע"ש הנרייטה סאלד של בית החולים „הדסה" והאוניברסיטה העברית הינה בולטת בתנהלותה ומכהנת כריקן בינה בפקולטה לרפואה ולסעוד באוניברסיטה.

חנה קורצמן: „אנו מנסים להביא לתודעת הציבור את תרומתו של מקצוע הסיעוד לשנות את הדמוי הנמוך אשר דבק במקצוע שהוא „נשי" מבחינת התפיסה החברתית השמרנית. אני סמוכה על שגברים מצטרפים למקצוע. זה מוסיף מימד של כוח במאבקנו לכינון דימוי זה. קיימת התפתחות עצומה במדעי הרפואה ובטכנולוגיה הרפואית. האחות צריכה לדעת להיות אוטונומית יותר בשכה. כלל זה נכון לגבי בתי החולים בהם הטכנולוגיה הולכת ומתוחכמת ביום ליום וגם לגבי האחות בקהילה.

הדברים נובעים מסגור בתפיסות החברתיות שלנו. כיום, פחות חולים כרוניים באושפזים בבתי החולים: הם מטופלים במסגרת הקהילה. מכאן בא הקשר עם האחות העובדת בקהילה ובבתי החולים. על האחות להיות המיכל האנושי ברפואה, שנעשית מתוחכמת וטכנית יותר, ופחות אישית. אני רואה את האחות כמספקת את הצד ההומאני לאדם הנזקק. כאשר הרפואה היא יותר ספציפית ומכוונת למומחיות צרה יותר אזי צריך הסיעוד לספק את צרכי האדם כפרט אנושי ולהתייחסות להדרכת החולה וכמו הכנה לפני ניתוח למשל.

חנה קורצמן: „יש קשיים בביצוע הדברים בשטח משום שקיים חסר משווע באחיות. מלבד זאת, הדקע ההשכלתי של האחיות העובדות כיום הינו מגוון. יש אחיות מעשיות, מוסמכות ומוסמכות בעלות תואר אקדמי והציבור אינו מבחין ביניהן וגם המיומנויות שלהן שונות. המצב האופטימלי הוא שאחות אחת תהיה אחראית על מספר חולים במחלקה ותדאג לצרכיהם הכוללניים לא רק לצרכים הפיסיים-המינימליים. לקראת זאת אנו מנסים לחתור כיום ועם השנוי בארגון העבודה יש לקוות כי רבים אלו יבואו לידי בטוי". חנה קורצמן סבורה כי מערכת הבריאות תצטרך לדעת לקלוט אנשי סיעוד עצמאיים בהחלטותיהם ואין ספק כי גישה עצמאית זו, עליה שוקדים אנשי החינוך בבתי-הספר לסיעוד, תגרום בעליל מתח מסויים באותה מערכת משום ששינוי מוסכמות מקובלות ביחסי רופא-אחות יכול להיות תהליך קשה אך מבורך.

עד כה סיימו 189 בוגרים את מסלול הלימודים האקדמיים בסיעוד בירושלים, וכ-150 נוספים סיימו לימודיהם בבתי הספר הסיעודיים-אוניברסיטאיים האחרים בארץ.

במעקב אחר בוגרים אלה שנערך בשנת 1985, נמצא כי לפחות 80% מהם עובדים במקצוע, כ-75 אחוז מאלה עובדים בבתי החולים והיתר בקהילה. בשנה זו לומדים 188 תלמידים בבית הספר לסיעוד בירושלים ועוד 44 אחיות מוסמכות, 107 תלמידים ב„אסף הרופא" ו-34 תלמידים ב„קפלן" – כולם בתי ספר אוניברסיטאיים לסיעוד. חנה מציינת כי קיימים מחקרים בארץ ובעולם המוכיחים את הקשר בין רמת ההשכלה של האחות לבין סיכוייה להתמיד בעבודה. ככל שהשכלתה רחבה יותר, כן רבים סיכוייה להתמיד בעבודתה. חנה קורצמן רוצה לראות את האנשים העוסקים בסיעוד תופסים חלק גדול יותר בקבלת הכרעות, באשר הדבר מגיע לאירגון שרותים. הנפיסות של חנה את מקצוע הסיעוד מושפעות, לדבריה, מן המציאות השוררת בקרב אנשי הסיעוד בארה"ב. היא מודעת להשפעת תהליך קידום מעמד האשה בחברה על שינוי הגישה למקצוע הסיעוד.

חנה קורצמן: להעלות את התדמית והמעמד של מקצוע הסיעוד

התחזית קשה: ירידה של 20% בהצטרפות אחיות חדשות למערכת הבריאות

חנה קורצמן על שביתת האחיות:

השביתה הינה תוצאה של מצב אשר נוצר בבתי החולים בשנים האחרונות, וקשה למקדו בזמן מסויים. זוהי פריצה של רגשות שחיקה ותסכול של אחיות בתי החולים, אשר הצטברו במשך זמן רב. התארגנות האחיות לשביתה הינה תוצאת הדברים הללו. בגלל השינוי באופי הרפואה בארץ. בבתי החולים, החולים המאושפזים בבתי החולים הם החולים הקריטיים. כתוצאה מכך היתה במשך השנים האחרונות התפתחות יחידות רבות לטיפול נמרץ, דבר שדרש כוח סיעודי רב והילדל את הכוחות הסיעודיים במחלקות האחרות בבתי החולים. העומס אשר נוצר כתוצאה מכך גרם לאחיות רבות לעבור ממשרות שלמות לחלקיות. כך שהבעיה אינה רק כספית, כפי שהציבור סבור. בכדי לפתור את הבעיה בשלמותה יש למצוא דרך להחזיר אחיות למשרה מלאה. כיום אחות אשר עובדת שני שליש משרה משתכרת (נטו) כאחות העובדת במשרה מלאה. אין פיצוי הולם לעבודת האחות במשרה מלאה. יש להבין כי המערכת הרפואית אשר שואפת להתפתח צריכה ליקחת בחשבון את המאגר הזמין של האחיות. התחזית בעתיד הינה עגומה מאד, אם לא ישתנה דבר בשלב זה. בכנס מנהלות בתי ספר לסיעוד אשר קיימנו לאחרונה גילינו תחזית קשה: בעשור הבא תהא ירידה של כ-20% בהצטרפות אחיות חדשות למערכת הבריאות. זה עומד ביחס הפוך לצרכים ההולכים וגדלים. במצב הנוכחי יש ספק גמור אם נוכל לגייס את כמות האחיות הדרושה והאיכות הנחוצה למקצוע. יש לזכור כי האוכלוסיה בארץ מזדקנת והוצאות האישפוז יקרות יותר. חלק גדול מן המעמסה ייפול בעתיד על האחיות בקהילה. חוק הביטוח הלאומי אשר על הפרק גורם כי מגיע לחולים כרוניים סיעוד מטעם המדינה. יהיה צורך באחיות נוספות לשם כך. כאים וכאחות אני מרגישה עצמי בדילמה מוסרית קשה. אחיות רבות מרגישות כמוני. מצד אחד סובלים אנשים בגלל המאבק שלנו. קשה להתמודד עם תחושה זו. מצד שני, אם לטווח הארוך המצב לא ישתנה הרי שרבים יותר יסבלו כתוצאה מאותו מאבק אשר נראה לי כבלתי נמנע. יש לי תחושה שהדברים אשר רואים באמצעי התקשורת באשר לתפקוד האחיות אינם מדוייקים ואולי גם שטחיים. האחות אינה רק מציעה מיטות, היא גם מסבירה ותומכת רגשית. זאת לא ראינו באמצעי התקשורת.

סבתא אין כמותה

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

התרגשתי כאשר נכנסה לחדרי במערכת אשה, הציגה את עצמה כרעייתו של לוין קיפניס והגישה לי את ספרו האחרון „סבתא של אסנת", בהוצאת „רקל" ליד הצאת ש. זימון, ת"א (86 עמודים). התרגשתי, כי לוין קיפניס הוא מחברו של ספר הילדים הראשון שקראתי. מכיוון שכל ימי אני קורא ספרי ילדים בהנאה רבה, לא חדלתי להיות קורא.

כידוע, לוין קיפניס מחבר ספרים לגיל הרך וגם ספר זה מיועד לגיל זה. אולם, דומני שאלמלא האותיות הגדולות, האופיינית לספרים מסוג זה, אפשר היה בהחלט להגישו גם לילדים בגיל עשר ולמעלה מזה.

זהו ספר הזוי של ילדים ישראלים. בשנות החמישים למאתנו. במרכז הספר הבעיה של „יש לי סבתא" ו„אין לי סבתא" ו„יש לי סבתא בחוץ לארץ" ובעיית הסבתות שנשמדו באירופה. ויש גם סבתא שנתגלתה ממפתיע, שלא נשמדה בשואה ומביאים אותה לארץ. הנכדה, אסנת, מאושרת. סבתה מתידדת עם חברותיה של אסנת, מלמדת אותן לאפות מצות, כדרך שנהגו בגולה, ומספרת להן על חיי היהודים, ולוין קיפניס סיפר לנו כל זאת. איירה פוזית. היה מעניין לקרוא.

הוד מלכותו – השום

יש לנו איתנו קשרי אהבה שארכם אלפים בשנה, מאז היותנו בבצרים, האם לא עקשנותו של בשה רבנו, היינו חוברים לשם בגילו (גם בגלל בצלים, דגים ואבטיחים). „מהפכה תרבותית" כלשהי גרמה להחלטה, שריחו של השום הוא, בלשון המעטה, „תוקפני" במקצת ו„אוכל שום" הפך לכינוי גנאי. חכמים התעלמו מכך והמשיכו לאכול שום כמעט עם כל דבר ואף החלו לייחס לו תכונות סגל ומעבר לסעמו.

מה נאמר עליו חז"לינו הסליצו לאכול שום בערבי שבתות, כשהאשה חוזרת מהמסגד, כי „הוא מרבה את הזרע". הטבעונים מטיפים לאכול שום כי הוא „טוב בשביל הלב". הרפואה העממית מסליצה על אכילת שום כדי לקטול תולעי מעיים.

שום גם מבריח רוחות ושדים מהבית. בימי הביניים היו תולים שום על-הצוואר, כדי שלא להידבק במחלות בזמן מגיפות. כל אלה – לדעתי האישית, כמובן – נוצרו כדי להצדיק אכילת שום, מפני שעל-אף מגרעותיו החברתיות הוא מוסיף טעם נפלא להרבה מאכלים בהרכבים שונים ומשונים.

עצה חשובה מאד: מעט שום מסוכן מבחינה חברתית כמו הרבה שום, ולכן – וכדי שתיהנו מכלא טעמו וניחוחו – אל תקמצו. ואם החלטתם לאכול שום, הישאירו אותו ערב בבית. בנושא זה אין פשרות. אל תתפתו לקנות המציית שום בכמוסות. הדבר משול לאחד המלטף אשה ביד עטויה כפפה. אם כבר שום, אז לא לוותר על טעמו.

לשיא תפארתו מגיע השום ברוטב הנקרא „איולי" – למעשה, מיזוג עם שום, קאין כמותו לתיבול סלטים, דגים, ירקות מבושלים, נתוד בשר קי ומרק דגים. מיאבו ללא איולי משול לתתנה בלי צלם, לכדורגל ללא צופים, למכונית ללא דלק. קיימים כמה מתכונים להכנתו ואחד הפשוטים הוא, כדלקמן:

איולי

חומרים (ל-1 עד 1 1/4 כוסות-ארוחה טובה אחת לארבעה עד ששה אנשים)

1 ביצה
8 שיני שום גדולות – כתושות
1/4 כפית מלח
1/4 כפית פלפל לבן
2 כפות מיץ לימון
1 כוס שמן.

הכנה:

ערקים את כל המצרכים, חוץ מהשמן, לממחה (בלנדר) ומערבלים כ-5 שניות. מוסיפים את השמן לאט לאט כמו בהכנת מיונז.

אם רוצים את האיולי סמיך יותר, אפשר להוסיף שמן מעבר לכמות הרשומה לעיל. אבל יש לעאר לבחישה בעארת כף עץ (לא באמן פעולת הממחה!)

הערה: מיונז זה מאבד מאונו במחירות. יש להכינו סמוך להגשת האוכל. פעם זה היה מאכל לעניים. היום כבר לא.

לחם שום

1 פרוסה לחם מרוצנם (טוסט) לאיש
1/4 כוס שמן זית
1 שן שום קלופה
מלח, זעתר

משפשפים את פרוסת הלחם הקלויה מ-2 צידיה בשן השום; מניחים אותה בצלחת שטוחה. בוזקים מלח וזעתר. יוצקים שמן זית ומשהים 10 דקות. בתיאבון!

רוטב ירוק לפסטה*

חומרים ל-250 גר' פסטה מבושלת:

2–3 שיני שום גדולות כתושות
1/2 כוס שמן (רק שמן זיתים)
1/2 חבילת כוזברה ירוקה קצוצה
1/4 כפית מלח.

מחממים את השמן במחבת או בסיר קטן, מוסיפים את השום והמלח. בוחשים 2 שניות ומוסיפים את הכוסברה הקצוצה. בוחשים, על האש, עוד כ-15 שניות ויוצקים על הפסטה.

* המתכון לרוטב זה כבר הופיע בשיחה על לוקשן ללא ענבניות תחת הכותרת – הספגטי הטוב ביותר. מדיעתי זו אינני זז.

מארצות הקור

סיתחזנית ראשונה של חורף... משתתפי הקונגרס העולמי של היהלומנים זכו, בתצוגת האופנה של גדעון אוברזון, ל„בונט": לא רק בגדי קיץ אלא גם פרטים ראשונים מתוך קולקציית החורף של המעצב ובהם אימוניות מפוסר מודפס (בתמונה).

ורדה צימרמן

הבת של אמא

בשואמא היא מעצבת אופנה. נוסף מימד חדש לרצון הילדות להיראות "גדולות" ו"כמו אמא". אני, היא בת שש. אמה, עדה ברודסקי, עיצבה עד היום למבוגרות בלבד. בהשפעת הבת הוזלה לייצר "מיניאטורות" של בגדים אלה. לכל ילדה שרוצה להיראות כמו אמא, ואולי גם לכל אמא שרוצה להיראות כמו הבת.

ורדה צימרמן

קרמר בעד קרמר

קרמר VS11E - MK2 הוא מכשיר שבעל וידאו, פשוט לא יכול בלעדיו.

הפלא הזה משפר את איכות התמונה, מחק „שלג", משפר את הצבעים ועוד כל מיני דברים יוצאים מן הכלל. כך כתוב.

מה, אין לך וידאו? תיקי תגיד שגם מכונית אין לך? או תקנה – אידיוט!

עולה כ-750 שקל (לא כולל וידאו) ופונה בידי ד"ר קרמר, שגם מייצר אותו במפעלו שבירושלים.

איזי לוגב

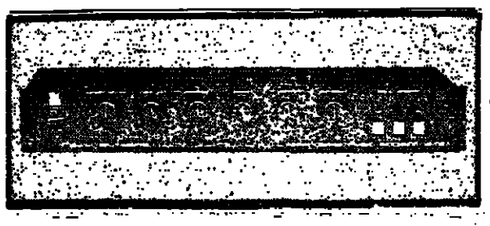

מתכון לחידוש יחסים

לקראת חידוש היחסים עם סין, הרי לפניכם מתכון יפאני: סוקיאקי לחמישה אישים

המצרכים:

500 ג' בשר בקר משובח (שמתאים לאומצות), בחתיכה אחת
פטריות טריות, בצלים יזוקים
קוביות סופו (קוביות גבינת סויה – לרכוש בחתי סבע)
בצל גדול
2 גזרים
2 פלפפנים גדולים
קופסה קטנה חוטרי במבוק
2 כפות שמן
4 ביצים טרופות
1/2 כוס רוסב סויה
1/2 כוס יין שולחני יבש (או סקי)
כוס מרק עוף צח (או בשר)
2 כפות סוכר חום

פורסים את הבשר (רצוי בעזרו קפוא למחצה) לפרוסות דקיקות. מסדרים על צלחת הגשה.

שוטפים את הבצלים הירוקים ומשרים בכמים קרים מאוד. מייבשים. פורסים את הפטריות לפרוסות דקות. חותכים את הסופו לקוביות. פורסים את הבצל, חותכים את הגזרים והפלפפונים לסקלות דקים. מסגנים את חוטרי הבמבוק מהנוזלים.

מחממים את השמן במחבת, על המבער השולחני. מטגנים סיגון מהיר את הבשר, עד שבאבר את צבעו. מוציאים את הבשר ומוסיפים למחבת את הסויה, היין, המרק והסוכר ומביאים לרתיחה.

כל סוגר נוסל לעצמו מהבשר ומהירקות. סובל בגדול הרותחה למספר דקות, ולאחר-מכן בביצים הטרופות לפי טעמם. את הגרולים שנשארים במחבת אפשר להגיש לאחר מכן, כמרק (מדללים במים או במרק עוף, אם רוצים).

★

כל זה בשביל להגיד לכם, שאי-אפשר לעשות סוקיאקי בלי חוק, שעולה, פלוס מבר, 80 ש"ח.

אבל צריך לדעת שלכל חידוש יחסים – יש מחיר.

איזי לוגב

בתנועה סיבובית עוקרת

לו ידעה דלילה על קיומו של המכשיר המהפכני – „סוסס אנד איזי" – להסרת שיער מחלקי הגוף, היתה מנצלת מאת ומנסרלת את כחוז של שמשון כבר בלילה הראשון...

אך מה לעשות, שרק בימים אלה יוצאת חברת „מפרו" MEPRO (בעלת מפעל לייצור פלסי מים וכלי עבודה בקבוץ הגושרים) עם המכשיר, שיחולל מהפכה על גופה של הנערה האשה!

כיצד נראה ופועל הפלא החדש?

ארכו כ-20 ס"מ והוא מחובר לחשמל באמצעות שנאי (טרנספורמטור). בקודקודו של המכשיר ישנו קפיץ לוליני, שעם

הפעלתו, הוא לוחץ על השערה בתנועה סיבובית, לופת ועוקר אותה מבסיס השורש.

לדברי ממציאי „סופט אנד איזי" (למה באנגלית, למה?) יאיר דד ושמעון יהב, אין צורך לחכות לצמיחת השיער לאורך מסוים, היות והמכשיר מסיר שיער בכל אורך, ובמינימום של זמן.

השיער צומח רך, עדין ודליל, ללא התופעה של התנפחות הזורידים וללא שריטות על העור לאחר השימוש.

דרך הפעולה שלו תחסוך ממך את הסבל והכאבים שהיו מנת חלקך עד כה. המכשיר עולה 94 ש"ח ואפשר להשיגו בחנויות הלנה רובינשטיין וברשתות השווק, כשאליו מצורפת תעודת אחריות לשנה באריזה מהודרת. תוחלת חייה: 800–600 שעות עבודה.

יש להניח כי הפלא החדש יסיר את השיער מחלקי גופך למשך שלושה שבועות, אך אם תגלי כי הסיר גם את המגע הקסיפתי של העור – אל תאגה: תוכלי לחזור לשיטתך המיושנת, של שעווה או סוכר, ואז תגלי כי סבתך ואח"כ אמך, דאגו לא רק למראה האסתטי שלך אלא גם לתגובתו של... בן זוגך.

...לו אני הייתי דלילה הייתי מסירה רק את מחלפותיו של שמשון מעל ראשו... ולא את שערותי שלי...

אורה סימנובסקי

הצלחה לויצ"ן

עליה של 45% באיסוף הכספים לעומת שנה שעברה – זה הישגו של ארגון ויצ"ן השנה. נאספו סה"כ $1,202,000, לעומת $825,000 בשנה הקודמת. עודף הכסף (מעל למצופה) יועמד לרשות הסניפים, לפיתוח העבודות למען רווחת המשפחה והקהילה. בהתרמה נעזרו מרבית הסניפים בתלמידים, שזכו בתגובה אוהדת, ובפנייה אישית לתורמים גדולים.

„אידיאה" תיפתח בספטמבר

קבוצת ואן ליר תפתח בחודש ספטמבר את בית הספר להכשרת מוכידות בכירות הנושא את השם „אידיאה". מ-300 הבקשות להתקבל לביה"ס נבחרו 25 כועמדות שעמדו בקריטריונים.

בית הספר פתוח גם לגברים.

הורגים את הציונות לחני חתוכה

מאת אוריאל בן־עמי

נפגשתי עמו לראשונה אחרי מלחמת יום־הכיפורים ב־בית קי־בוטיה. חני חתוכה, זרועו הימנית מרוסקת, לאחר כיבוש הרמון. הוא נאנח מכאבים, בשקט בלי להתלונן. חני חתוכה, אז מפקד מחלקה צעיר ב־גולני", חלם לחזור מהר ליחידה. הסלול היה ברור לו. הוא יתגבר על ריסוק ידו, יחתום קבע כמפקד־פלוגה ב־גולני" ואחר כך יגשים את הציונות, כפי שהתנך עליה בפנימיה הוקלאית בעיינות. חברו הטוב מהפנימיה, עובר מראש־העין, השתחרר משרות סדיר והתיישב במשואה בבקעת הירדן. השניים סיכמו כי מיד לאחר שיחרור הקבע של חני, יצטרף גם הוא למושב.

את חופשותיו עשה בעבודה במשקו של עובר. במושב משואה ראו אותו כבר אז יותר מאשר כבית הדיר בראש־העין. אחר כך פגש את רותי גם היא מראש־העין. הנתחנו – הכל לפי התכנון – והגיעו למשואה, למשק הקלאי משל עצמם.

מאז ההחלטה המשותפת בבית קיי לפני יותר מעשר שנים לא ראיתיו. גיליתי אותו לפני שנים אחדות בכתבה ב־מעריב" שסיפרה על הקשיים בבקעת הירדן ועל אחר יזאב דופן בשם חני חתוכה שעובר קשה, גאה ובכל זאת מרוצה.

לפני חודשים אחדים פגשתי אותו במושב משואה בעת ביקורו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר שם. חני חברייר, סיפרו שם – מושבניקים חסונים עם דמעות בעינים – על הדיבות החונקת אותם ועל המוסדות המיישבים ששלחו אותם לעשות ציונות בבקעת הירדן ועתה מתעמרים בהם.

כעבור שבועות אחדים צילצל אלי חני בחצות הלילה וביקש שאגיע למחרת ב־5 בבוקר לכביש הבקעה. החברים – סיפר נרגש – מיואשים, ארגון הקניות של „משבי הדרום" סגר גם את הצרכניה. כי לא יוכלו לפתוח עונה חקלאית חדשה וגם יבטל העונים של המושב בסכנה: אין אשראי לחמרי הדברה.

ההמשך צולם גם בטלוויזיה. במשך שעות חסמו חברי משואה את כביש הבקעה מתצרתם הוקלאית ובצמיגים בוערים. חני חתוכה הנהיג אותם תוך הנחיה מפורשת: לא יפגו את הכביש מרצונם, אך לא יפעילו שום כוח כלפי הצבא שנקרא לפנותם. 28 חברי משואה נישאו בידי חיילי צה"ל, בידיהם ורגליהם, לתוך נידות משטרה.

בידי חיילי צה"ל – לנידות המשטרה
חני חתוכה

האשה רוצה לחזור לקיבוץ
דניס ווקס

הפוליטיקאים עסקו בחלוקת רוחם פוליטיים. ראש הטועצה האזורית בקעת הירדן ישראל נייבי, עמד בנוך מן הצד, נתן להם ללחום בשמו את הקרב על בקעת הירדן הנגטשת. דוד לוי פיזם הודעה כוזבת שהמוסביניקים הסכימו להתפנות מרצון, לאחר שהבטיח לבקים לסחרר. אלא שבעת פיזמם הודעת דוד לוי, היו אנשי מסואה עצודים בכלא דישון ואילו השר נפגש למחרת עם נשותיהם בלבד. יומיים לאחר מכן הודרו ראש המטשלה שמעון פרס להיפגש עם נציגי הבקעה המוסדות המיישבים.

עד להפגנת הייאוש שלהם, התרוצצו בסוכנות כמו עכברים מפקידים לפקידונים ששלחו אותם כמו בידיון האחד לאחר. כשהגיעו לראש המחלקה להתיישבות בסוכנות נסים זוחילי. שלח אותם למנכ"ל משרד הוקלאות מאיר בדמאיר. כשהגיעו לבדמאיר, הוא שאל „כה אתם רוצים מפני? תלכו אל זוחילי".

אחר כך כפלו עליהם שקרים. טענו נגדם ששיזוקי תוצרת באמצעות סוחרים פרטיים העלימו הכנסות מארגון הקניות של משבי הדרום, הגוף שקרבד את התמוטטותם. הם אינם יודעים להתמודד עם הכפשות. דרשו בדיקה של איש הסוכנות, שבסופה ניתן להם אישור כי תוצרתם שוקה דרך האגודה. אבל ההכפשות נמשכו המתכנן המשקי של הסוכנות ספג נזיפה על שאישר בכתב את צדקת טענותיהם. במצב האבטורדי סנוצר נדרשו המתיישבים להעביר את כל הכנסותיהם דרך ארגון הקניות של משבי הדרום ואילו ארגון הקניות מצדו השתתף רק במחצית הוצאותיהם הנותיר על כתפיהם את הוצאות המינהל הכבדות. בשנתיים האחרונות נאלצו לשלם ריבית דולארית שנתית בגובה 70־60 אחוזים. כיום גם המצליחים שבהם שקועים בחובות – כ־60 אלף דולר בממוצע לכל משבניק.

הסוכנות מנסה ללחוץ על מושב משואה, שיפתוד בעצמו בעיותיו כלי סיוע מצידה. באחרונה פורסמה באחד העתונים כתבה המשמיצה את הוקלאים של בקעת הירדן. העתונאית שכתבה אותה הגיעה לבקעה במכוניתו של פקיד בכיר בסוכנות. הסוכנות יצאה בכתבה נקיה יחסית מן אפריקה. תחילה היה בקיבוץ, אחר כך ביקש להיות חקלאי עצמאי. הגיע למשואה. לאחר ימים טובים שבהם ראה ברכה בעמלו הוא מתנתן בימים האחרונים לאשתו שתיאות להישאר בבקעה עוד שנה, אולי ישתנה שם משהו התוכנות המעיקים גם עליו, יוסרו מצוואר.

„הם, – הוא מדבר על הסוכנות ומשרד הוקלאות – „בנסים לסגור את המשקים הוקלאיים של ארבע־חמש משפחות שיש להן חוב כבד. הפתרון הזה ישאיר בסוף ארבע־חמש משפחות בלבד במשואה", אומר רנים ווקס.

החזון הנפשי במשואה קשה. המתיישבים אינם יודעים כיצד יתחילו את העונה הוקלאית בהיעדר מימון להוצאות הראשונות. כבר איבדו חודש מן העונה ואם יימשך המצב יזמיצו בתוך חודשים את היכולת לפתוח את העונה הבאה. סיכוסים בין בני זוג כאיבים על שלמות משפחות. רותי, אשתו של חני חתוכה רוצה לעזוב ואת בקעת הירדן. אשתו של רנים רוצה לחזור לקיבוץ.

חני, היום בן 32 ורנים בן 38 אומרים שבנו את ביתם בכבוד במו ידיהם. אין להם מקצוע מלבד חקלאות ואין להם לאן ללכת.

★

פתאום תפסתי את הניתוק. אחרי שדיברנו על ראש־העין, על „גולני", על הפציעה הקשה בחרמון ועל הימים היפים כמושבניק, שאלתי את חני חתוכה: „אתם מרגישים שמפקידים אתכם בבקעת־הירדן?" חני, עצב עמוק בעיניים, בלי שמץ של פאתוס, השיב בקול שקט: „אנחנו לא, מרגישים שמפקידים אותנו: מפקידים אותנו".

מצה נפוח • פלסטר על הפה • יד מעופפת במקרה

פואמה פדגוגית מוזרה בעמנואל

מאת יעל פישביין

סיפורו של זלה יחיא מתחיל כאיבלומה של הערך הדתיים עמנואל בשומרון.

„שלחתי את הילדה לגן. יום אחד חזרה עם מצה נפוח. הילדה סיפרה שהגננת דוחפה אותה אל הקיר: אני לא רגיל להתנהגות אליכם. אחר שהגננת לא הכחישה את דברי הילדה פניתי למשכירה".

רבני עמנואל קבעו שהכאת משפחה היא „חילול השם", מאז הפכו חיי משפחתו של זלה יחיא לגיהנום. היא נעקרה מעבודתה לאיומים ולהטרדות כפר המשכים.

„מאז פניתי לבטחה", מספר זלה יחיא. „הפכנו מטרה להטרדות ולאיומים. מצד התושבים הוריים של עמנואל. בגן לא נתנו לבתי דפי ציר, בזמן התפילה העמידו אותה בחוד לחוד. את האוכל שלה זרקו לפח ואותה הציאו החוצה. הילדה היתה רעבה. ערבים שעבדו ליד הגן ריחמו עליה ונתנו לה אוכל. בתי נאלצה לאכול קרוב עם ערבים. זה הדבר הכי חמור שיכול לקרות בקבוצת חינוך הדתית. אבל למנהל הגן ולגננת לא היה אכפת כי רצו לכפות עלי את הוצאת הילדה מהגן. הם הגליה. הילדה סיפרה את הגן בחוץ למקום. לביתה. לא קיבלו אותה כי נעשינו מנודים. היום היא לומדת ב־בית־יעקב בראש־העין. תלמידה שקטה. אבל יומיום היא נאלצת לנסוע לבית־הספר מחוץ לישוב ואפילו את הבא שמגיע לי עבור הנסיעות לא מחזירים לי. אני לא יכול להחזיא את הילדה מהבית ללא ליווי כי מתנכלים לה. עלי ועל אשתי מאיימים בטלפון, וחצים שעיזבו את הבית. אין לי לאן ללכת. מכרתי כל מה שהיה לי כדי לבוא לעמנואל. עכשיו אני תקוע פה. אין מה לדבר אתי".

„לא הוגאמה"

סיפורה של יחיי מעוזה שונה, בעקרון. היא לא הוגלתה במסירה והעיר לגמרי עדיים בשקט.

ילדה בת ה־7 אחד לביה"ספר המקומי לפני כ־3 חודשים, דומע, בוכה ומתשמל. הילד מסר כי בתור עונש הסגו את פיו בפלסטר. היא נאלץ להסתובב כך במשך שלוש שעות. עשיר רגע בבית־הספר. ראיתי בזה מעשה מרע. יחולות. ודרשתי שיסירו את הפלסטר. בבקיה, שהוא לא ילמד מה בשנה הבאה. הוא הגיע אותי. לפני מספר שבועות בא הנה מרבית חשבתי ששוב מתנכלים לנו. אבל בביקור שעשיתי בבית הספר, נמסר לי, שאמורים שבמשרה. עשה לי היד יותר חיי של בני שמרה והעצל ובה נמסר העניין.

שני אנשי חינוך שבאים מרחוק בקבוצה את מעגות הוריים. אומר, ביחסי, „עמנואל מתמודדת עם בעיות. מילון עשיר אוכלוסיות, שמעולם לא נמצאו, נאלצות לשלוח את ילדיהן לאותם מוסדות חינוך. זה יצר מתחים".

הגננת שדה דיבלר אומרת: „הילדה לא מתאימה לגן, לא בגלות. כולל המחוסר שקט. היא זקוקה לטיפול שבגן. רגיל בגן שדה אי־אפשר לתת לה".

מנהל ביה"ס בעמנואל, מרדכי נוגרבר, אומר: „אנחנו משתמשים בפלסטר רק לאמצעי אם מסו לו פלסטר, אלו, היה לו מרגיע". דובר המועצה המקומית, עמנואל, מרגיעה, אמר: „עם הילדה של בעלת המועצה מימנה את המעגות שלה. לכן שמאדיר המינוך. ימכן את ההסעה. מ"ר ארקין, פסיכולוגי קליני ושאב לא נמצא לבקרה עם הפסיכולוגית".

על התנהגות הגננת במקרה בת שלוש יחי מסרה אמי הדברה, אין כוונה לפטר אותה.

הפתולוג שמעד – רות, סוף

מאת נתן רוזי

ד"ר בצלאל בלוך סיים פרק בחייו. במארס 1985 הואשם בגניבת שוחד, במרמה ובהפרת אמונים. בסוף השבוע שעבר, במהלך חשאי, הגיעו התביעה וההגנה במשפטו לעסקת טיעון שעל פיה יורשע בהפרת אמונים בלבד. שופט השלום תל־אביבי ארי דיראב קנס אותו ב־1000 ש"ח. בנוסף לכך הוחתם על התחייבות שלא לעבוד אותה עבירה שוב. היה זה קיצה העגום של קאריירה לא שיגרתית.

ד"ר בצלאל בלוך, היום בן 67, הצולה מברה"מ בעל חוות צעירה מכפי גילו, היה במשך שנים עובד המכון לרפואה משפטית על שם גרינברג באברכביר. מסלול התקדמותו במכון הביא אותו למשרה הרמה של מנהל המכון. במסגרת תפקידו עסק בבדיקות גופות והכנת חוות דעת רפואיות כמומחה לסיבת המוות. יש הטוענים כי בלוך יכול לטעון לכתר אלוף העולם בבדיקות שלאחר המוות: יותר מ־10,000 גופות בני אדם עברו תחת ידיו והאיזמל שלו קבע גורלות בני אדם שהואשמו ברצח והריגה.

חוות הדעת של הממונים עליו היו טובות. הוא היה אדם חרוץ מאד, מוכן לבדיקות בכל שעה שנתבקש. כיון שלחץ העבודה במכון לרפואה משפטית היה גדול מאד, היה בלוך נשאר שעות ארוכות באולמי הניתוחים של המכון. היו שאמרו את ד"ר בלוך ניתן למצוא בשעות בוקר מוקדמות. רדום בחדר הניתוחים לאחר שעות עבודה ארוכות בלילה.

ב־16 בפברואר 1984 נפגע ראובן שפושניק בתאונת דרכים ליד חדרה והובא בעודו חי לבית החולים הלל יפה בחדרה. ב־19 בפברואר שוחרר לביתו וב־27 בו הוא נפטר. כיון שהיה חשד לקשר סיבתי בין תאונת הדרכים למותו של שפושניק, העבירה המשטרה את גופתו של שפושניק למכון לרפואה משפטית באברכביר. ב־28 בפברואר הובאה הגופה לפני ד"ר בצלאל בלוך לצורך בדיקה וקביעת סיבת המוות.

חודש לאחר הבדיקה שכרה משפחת הנפטר שפושניק את עורך־דין קמין לטפל בעניין. ב־14 במאי 1984 נפגש שלמה רבלסקי, פרקליט מתמחה במשרדו של קמין ובעבר איש היחידה הארצית לחקירות הונאה, עם ד"ר בלוך כדי לברר את סיבת מותו של שפושניק. על פי כתב האישום הראשון שהוגש, ביקש ד"ר בלוך בפגישה זו שחדר משלמה רבלסקי, מבלי לקבוע גובה הסכום, בעד הכנת חוות דעת. „הנאשם פירט כי ניתן לשלם לו במועד אחר, לאחר העבודה, בדיסקרטיות או מתחת לשולחן". ב־24 ביולי 1984 נשלחה חוות דעתו של ד"ר בלוך למשטרה חדרה. ב־3 ביולי אותה שנה הודיע עו"ד רבלסקי ליחידתו המשטרתית לשעבר על בקשת השוחד מצד ד"ר בלוך. יומיים לאחר מכן שוב נפגש עם ד"ר בלוך וזה ביקש ממנו 12,000 שקלים (ישנים) בעד חוות־דעת. ב־10 ביולי ביקש ד"ר בלוך במשטרת חדרה שתחזיר לו את חוות הדעת ששיגר לה כדי שיוכל לתקנה וב־20 ביולי אמר ד"ר בלוך לעורך־הדין קמין כי „עשה תרגיל" וגרם להחזרת חוות הדעת למכון על מנת שיוכל לתקן אותה.

המתמחה המתחזה

היחידה הארצית לחקירות הונאה לא קפאה על שמריה. ב־30 ביולי 1984 בא למכון לרפואה משפטית קצין־משטרה בשם יצחק וינוגרד שהתחזה בפני ד"ר בלוך כמתמחה במשרדו של עורך־הדין קמין. ד"ר בלוך קרא באוזני וינוגרד את הקסמים מחוות הדעת והצביע על ליקויים שעמד לתקן וקבע את סכום השוחד ב־20,000 שקלים (ישנים). ד"ר בלוך תיקן את חוות הדעת בהרחבה ובהדגשה כי קיים קשר סיבתי ישיר בין מות המנוח לתאונה. ב־5 באוגוסט 1984 התייצב המתמחה המתחזה אצל ד"ר בלוך, שילם לו 20,000 שקלים. כתמורה קיבל את חוות הדעת המתוקנת. בפעולה זו של ד"ר בלוך – כך נכתב בראשון הראשון – היו משום קבלת שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו והפרת אמונים.

ב־30 ביולי 1984 הוגש כתב אישום כתוקן נגד ד"ר בצלאל בלוך ובו נכתב, כי ד"ר בלוך מואשם רק בהפרת אמונים. סעיף קבלת השוחד נמחק למרות שהיו ראיות לכך. היו שטענו כי פעולתו של ד"ר בלוך נעשתה בלי משים. היו אחרים שטענו כי זו נורמה מקובלת בבתי־חולים ומה טעם להאשים את ד"ר בלוך שנהג לפי נורמה מקובלת.

ד"ר בלוך, דמות מוכרת בבתי המטפס הישראליים ובין אנשי משטרה, כתב מכתב ארוך לתת־ניצב בנימין דיגל, אז ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה. בנעימה יבשה ובשגיאות כתיב בוטות הציג ד"ר בלוך את גירסתו והביע צער על כך, שהמשטרה – אשר עימה היו לו קשרי עבודה במשך שנים – מצאה לנכון להביא מתחזה למשרדו, כדי שזה „יזיג" אותו, ולא פנתה אליו באופן ישיר.

„הוא (המתחזה – שלמה רבלסקי) שאל ממני אם אוכל להתייחס בדרך לגרשות הדפואיות שפרטתי לפניו בדבר הקשר הסיבתי. אמרתי לו כי אני לא נוהג לכלול בדו"ח הפתולוגי הסברים... אלא במקרים חסובים מיוחדים ומסובכים. מקרה זה לא נראה לי מיוחד. הוא ביקש ממני להתייחס למקרה, בכל זאת, באופן מעניק יותר בעניין הקשר הסיבתי, וכפי שהבנתי יצטרך להציג את חוות הדעת להבדת הביטוח. הסברתי לו שבמקרים מסוג זה אינני נוהג לתת חוות־דעת נרחבת במסגרת הדו"ח, אלא כותב סיכום בלבד. אולם לאור בקשתו והניסוקים שהשמיע אני מוכן לשנות ממנהגי ולהקדיש לדו"ח זמן נוסף להכנת דיון חוות־דעת מקיפה. אמרתי לו שבשל הכנת הדומר ואיבודו (שגיאת הכתיב במקור –נ.ר.) דבר שלא הייתי עושה אלמלא בקשתו, אני מבקש (זה יעלה לו) בתשלום כי לא הייתי עושה זאת אלמלא בקשתו. הבהרתי לו כי הכנת חוות דעת תגזול ממני זמן ואני חושב שתשלום של 10,000 שקלים נראה הולם את הנסיבות. זכור לי, כי הדגשתי בפניו, שסכום זה נמוך ביחס למקובל עבור חוות דעת רפואית. ואולם מדובר בדו"ח הפתולוגי הרגיל התשלום הינו עבור תוספת לדו"ח, בכמגרת אותה חוות דעת רפואית שביקש לגבי הסבר רפואי יותר רחב לתחליך הפטירה והקשר הסיבתי בין התאונה למוות."

במידת הרחמים

משפטו של ד"ר בלוך התבסס על הראיות שהובאו על ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה שהקליטו את שיחות ד"ר בלוך. בין עדי התביעה היה גם עורך־דין שלמה רבלסקי שהגיש נגד בלוך את התלונה על קבלת השוחד. ד"ר בלוך הציר הנדגנה, שנגבתה ממנו הוכאת לבית המשפט. במקביל הוחיחס בית המשפט גם למכתבו לזיגל. בלוך לא נוקב על ידי התביעה.

הפתולוג טול הגופה שנתגלגלה
ד"ר בצלאל בלוך בפעולה

ביום ה' סעבר נהנה התובעת ד"ר בלוך מדינה רבה של רחמים, שסבק אם היתה מגלה בלפי אדם אחר, על־פי העקרון „כולם שוים במבי־הנוק", ואמרה שהיא משאירה לשיקול דעתו של בית־המשפט מהו הענוש הראוי. הסיגוד ביקש שלא לחומיר עם ד"ר בלוך וציין כי הוא ראה את מעשיו כעבודה פרטית. בעקבות עסקת הטיעון הודיעו להגנה החלים הטופס ארי דיראב לקנוס אותו ולהרשיעו על הפרת אמונים בלבד. בנוד דין שנתן הפתולוגי. היא אחת יחידה ולכן מן הראוי לה שתוגה שהורה". מאידך הפגין השופט התחשבות שמעד. בשיטתו ובחוסך הרב של הנאשם

האם יש שוים יותר ושוים פחות בפני הדין? נראה לנו כי השופט ארי דיראב נהג במידה רבה של רחמים כלפי אדם שמעד בעבודה חמורה אך אמיץ מאד בהתחשב בתיק שהוגש נגדו.

מהתשלשלות האירועים במשפטו של בלוך נמצאנו למדים, כי יש „רפואה אפשרית נמקסר הצימורי העלולה לגרותנו אפילו לאחר מותנו.

מצה נפוח • פלסטר על הפה • יד מעופפת במקרה

לעצור את הסחף בארץ הערוצה

מאת דני צדקוני

ישראל אינה ארץ עתירת מים אבל היא רבת נחלי אכזב. כשנפתחים ארובות השמים וגשמי זעף יורדים, זורמים באפיקה מים רבים ומשבריהם פורצים בארמתה ערוצים תרשים מאפיקי הזראיות שגם הם מתרחבים.

התהליך העתיק כשהוא מתרחש במרבריות מוסיף קסם לנופם הפראי. באזורי הישוב הוא גחל מהוקלאים קרקע יקרה. בשפה פשוטה, זה סחף.

אנו נוסעים דרומה אל הארץ הערוצה, איזור הגבעות החומות. אל שורות הקיבוצים חורות וחומה ואחרים בואכה הנגב המכוסים עתה לאחר הקציר בשלף הצהוב. רוצים לרדת אל האריות המכרים אותם ולראות כיצד נלחמים בסחף באמצעות נטיעה.

שותף לקב"ה

בחוות איבים הסמוכה לשדרות פוגשים את דוד מור יוסף. הדמון שלו עם ארמת ארץ ישראל החל מייד עם עלייתו ארצה לפני 31 שנה ממרוקו כשהיה פועל ייעור. בזכות ידיעתו בעברית עוד מחו"ל קודם עד מהרה לעמדות ניהול וכיום הוא האחראי על היערות באזור נרחב המשתרע מאשקלון בצפון עד גוש קטיף שבדרומה, ומה שממרחה להם. מר יוסף הוא ארם דתי. מרי ביקר הוא שמח לקום ולהשתתף עם הקב"ה במעשה הבריאה. על התהליך הארוכי שבו פתחנו הוא אומר שמרובר בגיבה של כמטר בשנה. עצירת הסחף באזורים הקלאיים תמנע אובדן של עשרות אלפי דונם של קרקע הקלאית יקרה.

על אחר משולחנות העץ של פארק הנופש הניחן אביים, אנב לגיטת תה מרוקאי חזק ומתוק, פורש מור יוסף מפות של שטחי עיבוד ובור, אזורי מרעה ויערות, דרכים וגבעות ששני נחלים – חוגה ותלמים – מתפתלים בתוכם ומאפיקיהם מתפשטים ערוצים רבים ומבתרים את הארמה. איש ההסברה של הקק"ל ואב ספקטור מציע לראות את הדברים בשטח.

מה שעשה הסחף לוואדי

הנסיעה בדרכים לא־דרכים ובאבק מפרכת, אך מרתקת בחוויותיה ובנופיה. לפני שאנו נכנסים לשטח, לאחר שחולפים על פני חוותו של השר שרון, מתעכבים בתצפית רוחמה. מוחמד אל־טורי, ברוזי משבט אל־הוזייל, צופה ממנה לכל כנפות הארץ הערוצה. להשגיח שמא פרצה דליקה באחד היערות או עדר בלתי מורשה פלש לתוכם. העשן המתאבק אי־שם בדרום־מערב – הוא מסביר – עולה מהמזבלה של עזה. עינו וכשקפתו של אל־טורי מגיעות אל נתיבות בדרום וקרית גת במזרח. לא פעם הצילה ערנותו שדות תבואה של הקיבוצים משריפות. לא פעם הוא מזעיק אותם כשמתפרצים קוחי השקייה אי שם בשטח רחב־הידיים ומים רבים פורצים מהם לריק.

איקליפטוסים, אורנים קווארינות

עד לפני כחמש שנים הסדירה הקק"ל את הוואריות באמצעות סרקטורים. לפני כשנתיים עבר אגף הייעור לשיטה אחרת. בלי לשנות את פרופיל הוואדי, נוטעים עצים בגדותיו, בדפנותיו ובתחתיתו. הסתעפות השורשים מחזקת את הערוץ מול הסחף. בתחתית הוואדי נוטעים אקליפטוסים, במרחבות עצי קלטרים, שהוא כין ברוש יקרוק, פה ושם גם קווארינות ואורנים. העבודה, עד כמה שהבחנתי היא מבוצעת באמצעות פועלי לשכה מהרצועה, נעשית בכלי חפירה ידניים ללא סיוע ציוד מכני כלשהו. כי כאן אין הולכים נגד סדרי בראשית. משלימים עם הוואדי כבו שהוא. אך אומרים לו „עצור!" מכאן ואילך תישאר כפי שהנר, בלי להתרחב.

במקומות שונים מלבלבים חורשים מתוך האפיקים שכבר טופלו ומוסיפים רענגות ירוקה לארץ הערוצה הצהובה־אפורה.

את הבורות המיועדים לנטיעות פותחים עתה בקיץ שיהיו מוכנים לקראת החורף. לאחר שיחרור כ־50 מ"מ גשם (מדובר באיזור שממוצע הגשמים בו כ־360 בשנה), בערך בסוף דצמבר או בראשית ינואר, יחזל בנטיעה. מדובר במאות דונמים כל שנה. „בכל הארץ" אומר ספקי (ואב ספקטור) „זה מקיף אלפי דונם".

כרעש גליים

אריה אפרת מראשוני הדורות מתאר את הפגישה הראשונה שלו עם הוואריות באזור בספרו „שכנים בשערי הנגב". בבוקר התעורר, כך הוא מספר, לקול הליפוף הגשם ש־עכשיו היה מלווה ברעש נוסף, מוזר, כרעש גליים המשתברים אל הוף. כשיצא לחקור את מקור הרעש הופיע לפניו חברו אליעזר וצעק „בואו לראות את הוואדי הגואה!" והנה הוא מגלה את מקור הרעש המוזר: „במקום הרצועה החולית הבהירה שהתפתלה בין סוחתינו היה נחל חום וגועש. השטח היה כולו מכוסה מים. גם בחותית הצוק הגבה הדום וכירסם את יכרתיו. הדבר גרם מרי פעם לפפולת של גושי אדמה גדולים". אפרת מביא את הערתו של חברו אליעזר: „כאן יש לטעת עצים. שאם לא כן יאכל הנחל את כל הצוק והאדמות שמאחוריו". התורה אינה חדשה. החרשה היא שמיישמים אותה. אולי מישהו לא יאהב זאת. אבל ציונות אמיתית היא גאולת אדמות בנגב – „והביאותים אל אדמתם... באפיקים ובכל מוסבי הארץ" (יחזקאל ל"ד). יותר מהשתלטות על שוק ערבי בחברון. אינני יודע מה הסקפותיו הפוליטיות של מור יוסף. אבל מה שהוא והחבריו עושים זה המשך נאות למה שהתחילו לפני כמה עשרות שנים אריה אפרת וחבריו בדורות, ברחמה, בניר עם ובמקומות אחרים.

צה"ל כשומר אתרים • פסלי קטמית

לפני זמן מה פגיתי במרחב זה לראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל לאלוף יצחק מרדכי, בעניין סימונים בצבע לאתרים עתיקים, בארות, בורות, קברים ואתרים בנוף הפתוח. שימשתי בכך פה לרבים שהתלוננו על פגיעות מצד יחידות צה"ל באובייקטים כאלה.

הדבר שיש אזן קשבת במה"ד. האלוף כתב לי, באמצעות ראש לשכתו, כי בעקבות פנייתי הופץ נוהל מחייב בעניין שמירה על אתרים ארכיאולוגיים בעת אימונים.

בסעיפים הנוגעים לעניינו נאמר:

„אין לצייר או לחרוט על גבי העתיקות או לגרום להן נזק או להשחיתן בכל צורה שהיא, ואין לקחת שום הפץ שהתגלה או להזיזו ממקומו... יחידה המבקשת לקבוע אתר ארכיאולוגי כנקודת ציון בביחוסים, תקבע שלט בסמוך לאתר ומחוצה לו, בלי לצייר או לבצע כל פעולה שהיא על גבי האתר או בשטחו. השלט יהיה מרוחק מגבולות האתר 10 מ' לפחות.

יש לקוות כי צה"ל יצליח לאכוף את הפקודה החדשה ובמקביל למחוק את הסימונים שנעשו בעבר.

★

על המשך פעולת אימוץ אתרים על ידי מתנות צה"ל – פעולה המרוכזת ע"י המרחב לידיעת הארץ במפקדת קצין חינוך ראשי – מומר ארכיאולוג מתוז הנגב באגף העתיקות דורולף כהן.

מחנה שבטה אימץ חוות חקלאית עתיקה ליד נחל לכן. ביחסת המפקדים יעבדו חיילי המחנה בהתנדבות בשעות הפנאי בחפירת השומירות שהרדו בחוזה, על קשתותיהן, ויעשו עבודות ניקוי באתר. למחנה אחר באיזור ערד הוצע אימוץ המצודה הישראלית בחורבת טוב, הנמצאת בשטח אש. עם מחנה צאלים מתנהלים מגעים לאימוץ חורבת רוגם. ארכיאולוג מתוז הצפון גבי מזוז מוסר, כי במסגרת פעולה זו תאומץ חורבת כפר חנניה, בנבול הגליל העליון והתחתון.

★

ראש אלה עשוי חרס בעל שלוש קרניים, היחיד מסוגו שהתגלה בארץ, מוצג בתערוכת „קיטמית, אתר אדומי בנגב", בגלריית בניין מכסיקו באוניברסיטת תל־אביב. בקיטמית חשף ד"ר יצחק בית־אריה מהמכון לארכיאולוגיה באוניברסיטה זו מיתחם מקודש. ונתגלו בו ממצאים נדירים בערך משנת 600 לפני הספירה, ביניהם כני פולחן מחרס, מוקפים תבליטי דמויות אדם ובעלי חיים. אדמים אחידים שלהם הם בגודל טבעי כמעט. כן נמצאו פסלים בדמות לוחמים נושאי חרב. המקדש מעיד כי אדום השתלטה על חלקים מיהודה בתקופה שקדמה לחורבן בית ראשון.

★

תמרוד חדש יחל להופיע בארץ – איסור כניסה לכלי־רכב המוביל חמרים מסוכנים. זהו תמרוד בצבעי אדום־כחול־כתום שמצויירת בו משאית בעלת ארגז מסוגו גבוה. במקרה של הגבלה של שעות או ימים, יופיע הדבר בכתב על פני התמרור. פרסים על כך מופיעים ב„הביזספיריה", היוצא מטעם השירות לשמירת איכות הסביבה.

מטרת התמרור למנוע מעבר כלי רכב עמוסי חומרים מסוכנים באזורי מגורים, בעיקר במקומות ישוב הסמוכים לתעשית הכימית. התמרוד אומץ על־ידי הועדה הכלכלית של או"ם, וכבר נמצא בשימוש ברוב ארצות אירופה. הצבת התמרור בארץ תיעשה רק על פי בקשה של רשות מקומית הרואה עצמה נפגעת ממעבר כלי רכב עמוסי חמרים מסוכנים, ולאחר התייעצות עם ועדת התמרור המקומית, המשטרה והמחלקה למסענים באגף המפקח על התעבורה במשרד התחבורה, האחראית לשינוע חמרים מסוכנים.

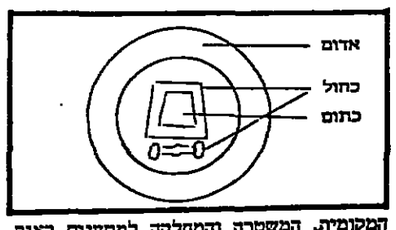

בשנה חצי שעברו מאז כניסת התקנות ברבר שינוע חומרים מסוכנים קיבלו רישוי קבוע או זמני כמעט כל העוסקים בשינוע חומרים מסוכנים. 128 משרדי הובלה, 2780 כלי רכב ו־3589 נהגים קיבלו היתרים להובלת חומרים מסוכנים. התקיימו 19 קורסים למנהלים ולממנים על הבטיחות וכן 60 קורסים לנהגים. 1600 איש עברו הדרכה בסיסית וברוב כלי הרכב הותקן סילוק מתאים והוחל לציידם בציוד בטיחותי.

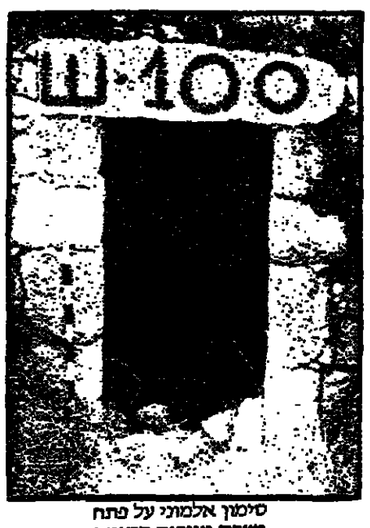

סימון אלמוני על פתח
מערת מגורים קדומה

איפה הבחורה תמר?

אליהו פשר, עורך מדורי השחמט ב„למרחב" בזמנו ועתה ב„דבר", הוא ממייסדי בית הערבה ושימש נהג של היישוב ועתה תבר כברי. בעקבות הרשימה במדור זה על בית הערבה ופיצוץ גשר אלנבי, כתב לי: „פנה אלי אהרן פרידמן, חיפה, טל. 386321. הוא היה בעל הסירה שפינתה את מחלקת הפלמ"ח (בדרכה חזרה מהגשר לרמת־רחל). הוא מבקש מאוד להיפגש עם הבחורה תמר שקישרה ביבו לבין מפקד יס"המלח דוד רוזנבלום.

אני שמח לתווך ומקווה שהבחורה, עתה בודאי סבתא, תיצור קשר עם פרידמן. מה שאני מבקש – זה שיודיעו לי אם קוימה פגישה ואילו זכרונות עלו בה.

פרקליט ההתאחדות לכדורגל בבית־הדין המשמעתי:

"פרשת הרץ – רק קצהו של קרחון"

מאת אשר בלדשלגר

בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל החליט אמש, פחות 4 שעות של דיונים, לדחות את מתן פסק הדין בעניינן של אגודת ביתר נתניה, שניים מהקניה – הלוחן ויוסי אדרי – וכן שחקנים מהפועל לוד, ובינתיים תיאם המומשמים בקבלת המדיין כספי לתשלת הוצאות.

אגודת ביתר נתניה והשחקנים מקבוצה וכן מביתר ת"א והפועל לוד, הופיעו אתמול בדיונים ע"י עורכי דין. חלקם הודה כי קבל כספים מאדם בשם יעקב הרץ חלק הודה כי ידע על מתן הכספים. יוסי אדרי מביתר נתניה, שהיה אחד העדים, אמר: "לא רציתי להסתבך בעסק הזה ובמעמדי מלדבר עליו".

אגודת ביתר נתניה הועברה לדין משום ששניים מעסקניה היו מעורבים בקבלת כספים מהרץ, מבלי שזם הבחישו את דבר קבלת הכספים לצורך הסיית תוצאות משחק.

כל שחקני הפועל לוד שהופיעו אמש בבית־הדין אמרו פה אחד: "לא קיבלנו כל כספים". הבוורגלנים מלוד היו יצחק בנסן, בני סבדיה, ישראל בדמסה, יצחק בנדים ואבי בדיחוב.

הדיינים, עו"ד מיכה ויתקין וחיים אלחדיף, ינקשו בימים הקרובים לעיין בעדויות של השחקנים במשפחה, וכן במסמכי "המודיעין האזרחי", ובכוכן אף בעדותו של הרץ. בפני בית־הדין הוזמן כבר מי משחקים שלכאורה הוא בשל קבלת כספי תמריצים.

בבית־הדין המשמעתי אמר פרקליט ההתאחדות לכדורגל, עו"ד שמואל הרצבי: "בה שנראה כאן הוא רק קצהו של קרחון". דבריו נאמרו בתגובה לדברי בא כוח שחקני ביתר ת"א, ניסן פתן, שאמר: "לא ברור לי מהו הכוח המאני של אותו יעקב הרץ, שהצליח להביא לשולחן המשמעתי כל־כך הרבה שחקנים".

על כך השיב עו"ד אלחדיף: "הבסיס מסנוור גם צדיקים".

מאר דונה „יקיר בואנוס־איירס"

ל.קסון" נבחרת הבוזיל של ארגנטינה, דייגו מרדונה מארדונה, הקנה, על ידי ראש עדיה בואנוס איירס האות „האחדה היקר של בואנוס איירס", בעוד שחבריו בנבחרת הבוזיל כ„שבטים אצילים של הבדה הארגנטינאית".

לאחר קבלת האות אמר מארדונה: „שאיפתי היחידה היא לשחק באיצטדיון מלא בקהל מעיף".

דיקו: „לשבות הדקבוד"

הכדורגלן הבוזילאי הנודע דיקו, אמר מראיין לכתב העתון הנפוץ „גלובו דו בראזיל", כי הוגיע הזמן לשנות את התקנון במשחקי סוריניר נגד בבי הבולם.

דיקו, שהחמיץ את בעיטת ה־11 הגולדית נגד צרפת, אמר: „אינני יכול להאמין שהם אינם יכולים למצוא נוסחה, לנבחרת הטובה לנצח".

שיא עולמי במגע

השיאן העולמי בקפיצה במגע, הסובייטי סרגיי בובקה, שיפר במוסקווה בכנסיסטר את שיאו העולמי, כשקפץ בנסיונו הראשון לגובה 6.01 מטר.

הסיא נקבע במסגרת משחקי „רמון סוב" במוסקווה. שני היה הסובייטי רודיון גאטאולין, שקפץ 5.80 מטר, והקופץ האמריקי החיק, אול בל תפס את המקום השלישי עם הישג של 5.75 מטר.

הישגים מצריכים נקבעו גם על המסלול, הבולגרית יורדנובה דונקובה עברה 100 מטר משוכות ב־12.40 שניות.

האמריקאית פאם מרשל עברה 200 מטר ב־22.12 שניות והקימה במאיה את הפולניה אנה קאסמרצ'יק. ארה"ב הקדימה ב־77 מאיות את ברה"מ במירוץ שליחות ל־400 מטר, בזמן של 3:21.22 דקות. לעומת זאת ניצחו הגברים של ברה"מ את האמריקאים במירוץ השליחים המקביל, בקבעם זמן של 3:01.25 דקות. ארה"ב קבעה 3:01.47 דקות.

הסובייטית אולגה בונדארנקו קבעה זמן מעולה ב־מרוץ 5000 מטר, בזמן של 15:30.51 דקות. פטרה פלקה ממזרחגרמניה הטילה כידון למרחק של 70.78 מטר.

ברה"מ עלתה לראש טבלת המדליות עם 27 מהם, לפני ארה"ב (25), רומניה (6), מזרחגרמניה (4) ובולגריה (3).

האחים עדרא

במקום השלישי

צמד השייטים הישראלי אלרוד ואריך עדרא, סיימו במקום השלישי בשיוט המרשים במפרשיות מדגם 470 בסונדרבורג, דנמרק, אחרי צמדים מצרפת והולנד.

הצמד הישראלי השני, האחים שוחטן, סיים שמיני בשיוט המרשים, אך מחדר שישי.

ניגריה תוריים

משחקי חבר־העמים

מלאנוס נמסר, כי ניגריה תוריים את משחקי חבר העמים הבריטי, שיהיו בסוף החודש באדינבורו, סקוטלנד, עקב שיתופה של הרצה זולה באה, ילידת אפריקה, בנבחרת אנגליה.

ניגריה היתה, למעשה, הכרינה הראשונה שהחרימה את המשחקים, וכבל הנראה תלך בעקבותיה שכנתה מאנה.

ניגריה הוחרמה גם בעבר בגלל דרום אפריקה. לראשונה זה קרה ב־1976 לפני המשחקים האולימפיים במונטריאול, בעקבות השתתפותה של נידרלנד, אשר נבחרת הרוגבי שלה הפריה בדרום אפריקה.

ניגריה עמדה לשגר למשחקים 51 ספורטאים ו־28 מלווים.

אירטלקי ניצח בקטע השישי

בסדר־הדיראנגס

רוכב האופנים האיטלקי, גידו בוגאמאנו, ניצח בקטע השישי בסדר זה פראגס למרחק 200 ק"מ מירלרסידו לשרבנבג זמנו – ארבע שעות ו־47:01 דקות.

אחריו הגיע בפיגור של שתי שניות בן ארצו רוברט פאנה.

בן המנג'ר שיחק בכדרטיס ליגה מזויף

מאת אשר בלדשלגר

שמואל לוי, בנו של מנהל קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים, אביהם לוי, גרם אמש המיטיין לבן שחבריו הוגשים בבית ירושלים תאמר מן תביעה האליאנס לעונה הקרבה.

המתבי' ב. שמואל לוי שיחק בכדרטיס ליגה בתאריך הלידה דשבון כי שנה, תכל כך, בפנה אנדרתו הפסיד מכבי 2:0 בפשחקה עם עירוני אשדוד, שאבן מר. תופסה את מקום מגרת"ים בפיסה זכותה בתואר אליפות בעונה לבעיים ג. אותן אשמה יחזה גם לבעד לוהה דוחי בבית"ר ירושלים, שיעשיקו בגרון נעוקים כי של אנדרוגן. לתרות עדותו מבוקר בשנה מנת בהשעתו אחו רבב.

ניסנקורן לאליפות הא"ק ביוון

האתלט, אבי ניסנקורן, יייצג את ישראל באליפות העולם לנערי באתלטיקה קלה, שתיערך בשבוע הבא ביוון.

אתמול אישר איגוד האתלטיקה הקלה בישראל את דבר בחירתו של ניסנקורן לסגל, לאחר שקבע סיא נוער ועבר את המינימום בריצת 200 מטר, בזמן של 21.86 שניות.

כמו כן ישתתפו באליפות העולם לנוער עמי גרשון, רמי לבון, יהודה מורלי ומרים יוגב.

שיפוך מסויים חל אצל אל־הוזייל

מאת מ. ניסן

שיפוך מסויים חל במצבו של מרדונלן מכבי פתחתקוה, שאפיק אל־הוזייל, ובאמשמ בבית־הדלים שמרדונה בבארשבע.

אל־הוזייל נפצע שלשום קשה בתאונת דרכים. שעה סנהג במכוניתו מביתו בגנב לאיטון מכבי פתחתקוה. לאחר שעבר טיפול נמרץ בהיותו בחוסר הכרה, הגיב אתמול לכאבים. רופאו ציין כי זהו שיפור מה במצב, שהוגדר בקשה. ועונה קרים שהכדורגלן יצא מכלל סכנה.

קבוצת מכבי פתחתקוה כבר פתחה בהכנותיה לקראת העונה הקרובה תחת שרביטו של המאמן דרור ברנור, שהצה את הכביש כהפועל פתחתקוה. באימון אתמול השתתף גם הקמר אייל בגלייבסר, שנגן לעת עתה את חלומו לשחק בצרפת. "לא נורא", אמר אתמול בגלייבסר, "אם לא השנה, אז אנשה בשנים הבאות. לא אזנח את חלום אירופה".

ישראל ורומניה יחנכו הערב אולם הספורט החדש בראשל"צ

מאת יצחק פרי

נבחרות הכדורגל של רומניה וישראל, יתבו הערב (שעה 20.00) את האולם החדש בראשון־לציון. ב־1000 מקומות ישבה קהל, המסגר דומה של מסאת שיבשבו לגרסו מאומן המני, עי אשר הרשים הבנים. אז יכיל האולם 3000 מושבים, ויהיה אולם הכדורגל מהגדול בארץ.

בבנית המתקן הבודדני והמשוכלל מותפים הערים התאומות, מינסטר מסערב גרמניה' וראשון־לציון, וכן רשות הספורט. המשחק שיחנוך הערב את האולם, יהיה הראשון במרוץ "מרוכב", שם יטלו חלק בנוסף לנבחרת רומניה ונבחרת ישראל, גם נבחרת העיר מינסטר ונבחרת העיר ראשל"צ. הגבעה תוסה בגביע.

מוגן שהבועמדת העיקרית לזכיה בתואר היא הנבחרת הרומנית, שזוכתה בעבר ארבע פעמים בתואר העולמי. הרומנים הגיעו לארץ עם הרכבם החזק ביותר ומודרכים על ידי המאמן יאן מרופין, שאימן בעבר בארץ.

נבחרת ישראל תופיע הערב בהרכב הבאו: סאמסון, דרקר, קשמיר, גרא, כסמן, ייר, פרי.

טרופין: רומניה בדרך חזרה לצמרת

מאת ניסן פרידמן

יאן טרופין חזר ארצה. מאמן הכדורגל המהולל הגיע שלשום לישראל עם חניכיו הוחדשים, מרודידני נבחרת רומניה. מרופין אימן בעבר הקרוב את נבחרת ישראל, בתקופה שאיגוד הכדורגל ביקש לעדוך מהפכה בהישגים הבינלאומיים.

כדרגי, את נבחרת ישראל מדריך עתה המאמן הצעיר איגור ביאליק, מי שנחשב לסל ברור של הכדורגל שלנו. טרופין שב לארץ הולדתו, רומניה, וזכה במשרת המאמן הלאומי. לאחר ארבע זכיות בבתר העולמי ושהייה קבועה בצמרת הגבהה במשך כל שנות ה־70, חל פיחות זחל אך קבוע בכחו של הכדורגל הרומני.

אתמול נראה טרופין מאושש ואופטימי למרות הכל. בראשית דבריו התייחס כמובן לבדיגת ישראל: "כמובן שישראל הותירה עלי רושם חיובי ביותר. זהו מקום טעים לסוגת מ. מלבד המשחקים בבוודיר תכנו לנו שני סיולים יפים לירושלים ולחיפה ועוד סיורים קצרים יותר. הבחורים שלנו יכולו להכיר את הארץ שלכם".

לגבי נבחרתו הבו"עה אמר טרופין: "המסע הזה לישראל הוא חלק ממסע הכנות ואיזונים של נבחרת רומניה לקראת אליפות העולם דרגה ב', שתיערך באיטליה בשנה הבאה. כידוע, רומניה סיימה את אליפות העולם האחרונה, רק במקום העשירי ודרדה כיתה. אנכל להערכתי, למרות שאנו מדורגים במקום העשירי בעולם, אנו בחחלט הנבחרת השלישית או הרביעית בעולם לפי יכולתנו הנוכחית. כשנחזור לרומניה נצפי לנו מדריך קשה ומעיל בהשתתפות נבחרות בריה"מ, מערב גרמניה וספרד. אנו נתכונן היטב ונחזור לצמרת העולמית, אך לדעתי הנבחרת הטובה ביותר בעולם כיום היא ללא ספק, יוגוסלאוויה".

טרופין מכיר היטב את כדורדני הנבחרת הישראלית, ומעריך את הפוטנציאל הטמון בהם. גם נבחרת ראשל"צ, שחלק משחקניה הם בינלאומיים אינה נעלם עבורו. "יהיה מעניין לראות את המפגש של טרופין ונבחרתו החדשה נגד נבחרת ישראל הכל־כך מוכרת לו", אמר ד"ר אינגו הכדורדי, "בכל אופן, אני מבטיח מאד לכל שחר ספרדי לבוא להיכל הדגש הנפלא בראשל"צ כדי להיות שותף לחוויית כדוריד מעולה ראשונה".

הכנו למבצע

מנוי מביא מנוי

פרטים במוסף „דבר השבוע" ביום ו' הקרוב

ישראל וקובה יהמרו על נצחון במשחק הנעילה בבית המוקדם

יוסי רוזנברג מספרד

בחירת הכדורסל הישראלית תסיים הערב (11 לפי שעון ישראל) את הדסקותיה בשלב המוקדם של אליפות העולם, באשר תתמודד באלסאדיל עם נבחרתה של קובה.

יהיה זה המפגש הראשון בין שתי הנבחרות. לישראל אין כידוע יחסים דיפלומטיים עם קובה, אולם הדבר אינו מפריע לקובנים להאיר פנים לישראלים בשעה שהם נפגשים בבית־המלון או באולם המשחקים. הקובנים מסרבים לשוחח על נושאים פוליטיים, אך על ספורט הם מוכנים להרחיב את הדיבור. מתוך הדיונים הסתבר, כי לקובנים יש כידוע רב על הנבחרת שלנו, אולי אף יותר כמה שבני שרף יודע עליהם.

למחלנו אנו ניפגש עמם לאחר שהם קיימו כבר ארבעה משחקים, אשר חשפו את הנבחרת הקובנית לעיני הצוות המקצועי שלנו. מסתבר, כי זו נבחרת מנוסה מאד, שהתכוננה לאליפות במסך תקופה ארוכה. כל השחקנים הם שחומי־עור. על הניסיון הרב של הקובנים אפשר ללמוד ממאזן ההופעות הבין־לאומיות שלהם. השחקן בעל מספר ההופעות הגמוך ביותר כבר זקף לעצמו 82 משחקים. הקובנים יודעים לספר, כי הם נהניים ביחס מודרף של השלטונות בארצם והם חיים ברמה גבוהה, כמקובל אצל ספורטאי הצוג במדינה קומוניסטית.

קובה ספגה, אמנם, שני הפסדים מול אוסטרליה ובריה"מ, אולם לדעת פרשנים היא מציגה יכולת גבוהה, שטרם באה לידי ביטוי באליפות. קובה חזרה לתבונת העליה לשלב השני לאחר נצחונה בקרב פרוץ על אורוגוואי. הקובנים זקוקים לנצחון עלינו כדי להישאר בסדרנים.

בחירת הנערים של ישראל בסניס זכו אמש בהישגים מכובדים ביותר בתחרויות בין־לאומיות, שנערכו בהמבורג, מערב גרמניה.

במשחק הנמר לגילאי 16, גבר אחד ויינברג על סטוקניש ממערב גרמניה 6:3, 0:6, 4:6.

בגמר הזוגות זכו ירדן אחצי ואילן אוליך שגברו שוב על זוג ביתי, המערב גרמנים ביטר והיימן, 2:6, 2:6.

בגמר לגילאי 14 זכה ניר דקל בנצחון מצרין על דנולה 0:6, 1:6, תוך הפגנת עליונות כמעט מוחלטת לכל אורך המשחק.

והם יהוו יריבים עיקשים לנבחרת שלנו. יש להיזהר בכיוחד מהשחקן הוותיק אלפונסו(32, 2.10 מ')

המצטיין בהגנה. ובהתקפה כאחד. מצטיינים אחרים בנבחרת זו הם הרכז ארמנטרוס, הנעיר קבלרו והקלע המצטיין קאיילו.

בנבחרת הישראלית שוררת דריכות רבה לקראת המפגש הוסטורי עם קובה. ישראל תעשה מאמץ לנצח מאחר, שהתוצאה תיגרר לשלב השני. ישראל שואפת להגיע לבית הגמר עם שתי נקודות כדי להגביר את סיכוייה לתפוס מקום טוב באליפות. בכיל תלוייה התוצאה בכושרם של שחקני הנפתח בקוביץ, מרסו וגמצ'יתכן, כי שרף יעדיף דווקא להעניק אשראי לצעירים וניאל ושפע כדי לחשלם לקראת המאבקים שבדרך.

הישגים לטניסאים הצעירים בהמבורג

בנבחרת הנערים של ישראל בסניס זכו אמש בהישגים מכובדים ביותר בתחרויות בין־לאומיות, שנערכו בהמבורג, מערב גרמניה.

במשחק הגמר לגילאי 16, גבר אחד ויינברג על סטוקניש ממערב גרמניה 6:3, 0:6, 4:6.

בגמר הזוגות זכו ירדן אחצי ואילן אוליך שגברו שוב על זוג ביתי, המערב גרמנים ביטר והיימן, 2:6, 2:6.

בגמר לגילאי 14 זכה ניר דקל בנצחון מצרין על דנולה 0:6, 1:6, תוך הפגנת עליונות כמעט מוחלטת לכל אורך המשחק.

בגמר הזוגות לאחזו שבתון ניצחו ניר דקל ויגאל את מאיר וגרן המערב גרמנים, 3:6, 2:6.

בין הבנות לגילאי 16, דורגה ענת כרמי במקום השני לאחר שנוצחה במשחק הגמר על ידי המערב גרמנית, קלמפר, 6:0, 5:7, 5:7.

בגמר הזוגות ניצחו דנה כרמי וענת ירדן את חגית אנחיין ואסנת רביאן, 4:6, 4:6, במפגש כלי־שראלי.

יותר מ־500 בני נוער השתתפו בתחרויות אלה. בסיכום צברו הנערים הישראלים 4 מדליות זהב, ואילו הנערות שלנו הסתפקו במדליות זהב אחת ו־2 מכסף.

ברקוביץ מחכה לפרוש בקרוב מנבחרת הכדורסל

●●● מיק ברקוביץ, שבנה נבחרת ישראל, אשר נרשמה לעונה לשמה, שהיא מתכוון לפרוש בקרוב מתפקיד הדרכת הנבחרת הלאומית. הוא הודיע לכל המשחקים הנבחרת שלו, אולם לא הבהיר אם הוא יסלק מתפקיד הדרכת הנבחרת לאחר המונדיאל בספרד, אם לא.

●●● ברקוביץ, בהגיעו לארץ, הבטיח לבנות נבחרת ישראלית, אשר תהיה מסוגלת לעמוד בתחרות הנבחרות הלאומיות. הוא

בן כמה בועז דוידזון?

קולנוע

מאת יגאל משיח

„אלכם חולה אהבה",
קולנוע „לב 1" ת"א, „בסיר" יפו

באולם בגבעתיים שבו צפיתי בהקרנה מוקדמת למבקרים היו גם כעשרים צעירים ואלה ברובם נהנו מהסרט ומפעם לפעם גם שאגו מצחוק. הצעירים, כך נדמה לי, נטעו בקרבנו בעיקר כדי להזכיר לנו את דרך התגובה הספונטנית ואת הפער בין טעם הביקורת לטעם הקהל ומן הסתם גם את אופיו המחוד של הצחוק. לא אהבתי את הסרט, אבל אני איני חובב של בריחות וחלגריות, ואגר שיש לו חובבים רבים, לאו דווקא וחלגריים.

ההומור של „אלכם חולה אהבה" גס במכוון ונועד למי שאוהב הגזמות צעקניות ותעלולי סיול שנתי. האנלוגיות העולות בדעתי הן „בית הזיות" שעשה את ג'ון בלושי ובריחות גועל הנפש בשכונה. דוגמא: אלכם (איתן אבשלם), צבר שגודל נחרץ לתנק בידי אם פולניה (חנה רזם), יוצא עם אמו לביקור אצל מחזרת בשוק השחור. הימים ימי הצנע והמחזרת (מעין קריקטורה אנטישמית) מצוידת היטב בכל מה שעשוי להשכיח את חרדת הרעב של האם הפולנית: שימודים, תרנגולות, נקניקים, וביצים. המוכר האורון, ארלה דוידזון מזמין בלבול בין הביצים למאכל לביצים של הבעל ולחיזוק ההומור הזה מגיח נושא הבריחה עצמו מבית השימוש במכנסיים משולשלות, ואגב משיכת החגורה והורדת המים, מגלה לנו כי בין יתר שימושיו היה הוא לעשיית הצרכים גם למזוזה למיצרכים: על הדלת מתנרנרת לה שורת נקניקים למאכל. איזה צחוק. אלכם, אמא והתרנגולת, שבים מהשוק השחור ובסצינה הבאה זוחלת התרנגולת מתחת לסרין אל בין רגליו של פארוק (יוסף שילוח), הדייר החנגרי, ומעבנת אותו דקה או שתיים עד שמתברדת לו הטעות. זו רמת ההומור. אל הבית הפולני מגיעה מהגולה גרציה בבדת דדיים (שרון הבוקן) והנה סיבה להתאהבות ולכמה סצינות מציצות במיטה ובמקלחת. גם היתר סרגיל. אלכם מחזר אחרי אהובתו והנה עילה לכמה ריצות רומנטיות על החוף בין המתרחצים, שקיעות, זריחות ונישוקים במים, ספק פארודיה על הז'אנר, ספק העניין עצמו. אלכם מעיז יותר והנה אנו בחדר המיטות. בכותנת לילה שקופה מאמצת האהובה את הקסין אל חזה והוא מניח את ראשו על הדיפוד ונהנה.

הסיפור כולו הוא מסגרת לבריחות ספי־עשרה חסרות עיצוב וכשרון משוק. המשפחה יושבת לסעודה והנה הגענו לסצינה גועל קיבלית שהכל יש בה חוץ מהקאה אל המצלמה. פארוק הדייר מקרב את צלחת המרק אל חוטמו מרחרח ולוגם כמו שואב אבק ומי שהומור זה מצחיק אותו יהנה גם מהרכה סצינות אחרות: הנפת הקונדום מעל ראש המורה בתמונה הקבוצתית, תצלומי הערום בחומש של אלכם, שני המורים תחת השיח, דדיה של לולה, שיני הההב של פארוק וכו'. יש גם בריחות מילוליות. „השעון לא מפסיק לזנון", אומר המורה בטעות. „תרצא את האצבע מהאף" אומרת האם הפולניה לבנה. „אנחנו לא בבית". הנה רוט, האם, היא המוכשרת היחידה בסרט זה. יוסי סילוח, פארוק, הדייר החנגרי בעל שיני הההב, הרים על העין ונימוסי האכילה החזיריים, הבחיל אותי, אבל אולי זו המטרה. משך חצי הסרט הראשון תמהתי אם אני אמור לצחוק או להיגעל ומשך חציו השני תמהתי מה גילו של בועז דוידזון.

הבינו את המנחטות

לקראת שידור

מאת אמיר רותם

„בוני דירפילד", סרט הקולנוע מחר בטלוויזיה

אם זה יעדיך אתכם לקראת ההשתלשלות הטראגית הבלתי נמנעת שבסרט, נגלה לכם שבין הצילומים נרקם סיפור אהבה אמיתי בין מרתה קלר, השחקנית לאל פאצינו האמריקאי, סיפור שהסתיים בששני גיבוריו בחיים.

אל פאצ'ינו, יציר „אולפן השחקנים" של לי שטראסברג הוא בוני דירפילד, נהג מירוצים הרוחר אל הסכנה ומרתה קלר, בוגרת בית הספר „סטניסלבסקי" במינכן היא ליליאן, הדוהרת אל מותה עקב מחלה חשוכת מרפא. המיקבלה התימתית הזו מופרת עם כניסתה של דמות נוספת, דוגמנית עיקשת בשם לידיה (איי דופרי הצרפתיה), המעוניינת בבוני דירפילד ולא מוכנה לחכות עד שהטבע יעשה את שלו. הסרט בן התשע שולם באלפים השוויצרים, בפירנצה ובפאריס, תחת שרביט הבימוי של זוכה פרס האוסקר השנה, סידני פולק („זכרונות מאפריקה", „הם יודים גם בסוסים", „שלושת ימי הקונדור", „ג'רמיה ג'ונסון" ואחרים, בדרך כלל טובים מסרט זה).

את פאצ'ינו, שכמו שאר המעורבים בסרט זה לא מנופף בו כסרטים ביקור, ראינו לפני כמה חודשים בסלוניקה בסרט הקודם בו השתתף: „אחר צהריים של פרענות". מאחריו היו הופעותיו בשני חלקי „הסנדק", „הרוליל" ו„מרפיקו". השנים שלאחר מכן לא תמיד היו הגיגה חד נפסקה כליל לאחרונה עקב הכשלון הגדול של הסרט בו ביכב ואותו הפיק לאחרונה „מוהפכה". פולאק, שחגג בשבוע שעבר יום הולדת 52, המשיך, כידוע, לגרוף קופות שמנות. קלד וחופרי נמוגו במשך השנים.

אמנים למען חינוך לאמנות

לפני מספר שבועות סיפרנו על התגייסות אמנים מקומיים להפגינג מוסיקלי שהכנסותיו יוקדשו לבית הספר לג'אז ולמוסיקה בת זמננו – „רימון", אשר ברמת השרון. המבצע אכן ייצא אל הפועל, ביום שבת הקרוב, בשינויים קלים. והנה הפרטים כפי שעודכנו:

הארוע יתחיל ב־9 בערב ויימשך עד לשעות הקטנטות, בבית הספר עצמו, בשכונת מורשה. מיקי קם תנחה ויופיעו – **דני סנדרסון** במיטב הרפרטואר שלו, **יהודית רביץ** בתכניתה השלאגרית „דרך המשי", **אפרים שמיר** ישחזר את ימיו היפים ביותר (מוסיקלית, לא מסחרית), תקופת „**חמסין**", **אלון אוליארצ'יק** יובילו הרכב מיוחד (**משה לוי, אהוד איינגר, גיל דור, רוני הולן**), **אריאל זילבר**, יחד עם התמוזאים לשעבר **יהודה עדר ואיתן גידרון** בחיזוק תלמידי בית הספר, **מאיר אריאל** ותלמידים **ויתמן גפן**. עדיין מדברים על הופעת אורח של **דיוויד ברוזה** (על אפשרות להפתעות נוספות. כל הסגעים בדבר: המועצה המקומית, „רידינג הפקות", „טלית הפקות", הגרפיקה "והאבטחה – **עושים את שלהם** בהתנדבות, ממש כמו האמנים.

מוצ"ש הקרוב, הדגמנות נדיר לשלב מאווים פלגנטרופיים (18 שקל לכרטיס) וכיף אמיתי. נדיר עוד יותר: האמנים כולם דוברי עברית.

אמיר רותם

פסטיבל אמנות ומחול בין־לאומי, שמטרתו לעורר תיירות, יתקיים לראשונה בנתניה בין 15 ביולי ל־22 בחודש.

לעיר יגיעו מאות רקדנים ונגנים מהארץ ומחו"ל. במשך שלושת הימים הראשונים של הפסטיבל יתארחו בעיר להקות מחול מצרפת, איטליה, סקוטלנד וספרד.

הפסטיבל ייפתח במצעד מחולות של כל להקות המחול לאורך החוב הרצל, הרחוב הראשי, עד לכיכר העצמאות.

למחרת, בשעות אחר הצהריים תתקיימנה הופעות של הלהקות במדרחוב ובגן המלך. בשעות הערב ותתקיים הרקדה המונית והופעות שונות של הלהקות בכיכר העצמאות.

סיום חלק זה של הפסטיבל יהיה ביום חמישי – הפגינג בחוף סירונית, שיכלול הרקדות, הופעת הלהקות, איקוקי דיטר ואירועים נוספים.

במקביל לאירועי המחול תפעל קרית אמנים במדרחוב.

חנה פאר

נפלאות הכיבוש

מחזהו של יוסף מונדי „מושל ירידור", בהפקה חדשה

מאת מירי פז

לפני היות פרשת השב"כ, לפני פרץ סחרי הנשק הישראליים המשגשגים בחו"ל, היה הכיבוש. פרשיות היו גם לפניו. הכיבוש הביא להשחתה הגדולה, לעידוד כמה אמות מידה חיוניות שפעם רבקנו בהם, או רק האמנו שרבקנו. השחתה היא גם אובדן הבושה. החריגה מאמות מידה חיוניות אינה נעשית עוד בצינעה, לפעמים היא נעשית בהתרסה, בבחינת „דרדור־של־עולם. דרכו של הכח, יש לומר, למי שעוד חרדים להשחתת השפה.

ב־1975 כתב יוסף מונדי את „מושל ירידור", תמונת מצב בושה, חרפה, חר־צדדית להכיעים, על מה שמעולל ויעולל הכיבוש. כיום אומר מונדי: „לצערי כתבתי את המחזה כבר אז. לצערי, משום שדבר לא השתנה". הצפיה בהצגות כאלה השתנתה, בכל זאת. העלאת „מושל ירידור" כיום לא תגרום עוד סערה כזאת כפי שהיתה לפני יותר מעשור, כשהועלתה בפעם הראשונה. תעדגלנו.

דמותו של מושל ירידור היא סטריאוטיפ הגנרל הישראלי: מאצ'ו בהם, גס ואטום־לב, מבצע ונותן פקודות כפייתי, לאומן מתוך טימטום. התכונה בבסיס שהוא מופקד עליו מקורה בידיעה מעורפלת שאיש אינו יודע מניין נתתה, על ביקורו הקרוב של נשיא רומניה בידידו. מפקדנו אך קם ממשגלו ולפתע מאיים עליו נשיא רומניה, וכבר הוא סורד את מחוו בטיב הנאום שישא במעמד הנכבד. הוא מכתיב נוסח מטומטם של הנאום לחיילת שהיא פקידתרפילגשו. בזמן ההכתבה שוטף עובי אנונימי (כל הערבים במחזה הם נטולי־שם) את הרצפה. סמל הבסיס צייתן חדל־מחין בזכות עצמו, עסוק במשא ומתן נואש עם חייל, סרבן שיתוף־פעולה עם מפקדיו המתחזה לסכיזואיד, ומאיים לירות בו. הסכיזואיד מוצא ניחומים במגדל, עולה חדש שבמולדתו הישנה, ברה"מ, דיקלם את פושקין ובמולדת החדשה הוא מוכר קונדומים. הסכיזואיד ומגדל ייפגשו שוב בתא המעצר. הסכיזואיד נתון במעצר יחד עם פלשתינאי המגדיר את עצמו כמארקסיסט. מגדל מקבל צו גיוס פתאומי. משימתו היא לשמור על הסכיזואיד ועל הפלשתינאי.

ההפקה החדשה שהועלתה במסגרת סבוע התיאטרון המקורי ב„הסימטה" ביפו, ותועלה ב„צוותא" ת"א, משתתפים קרול מרקוביץ', ראובן גולדוזר, יצחק אלוני, גלי עזמר, שאול מזרחי האב שמשרני. ניים יצחק (בבי) נאמן. עיצב את התפאורה בני לוטנברג המוסיקה היא של יוסי מרחיב.

תקליטים / קלאסי

מאת ישראל דליות

ויליאם שטיינברג

השנה, במלאות 50 לפילהרמונית הישראלית, אי־אפשר שלא להזכיר, בהקרה מיוחדת, את אחד „המילדים" הראשיים שלה, מי שסייע אישית להביאה לעולם, כ„תזמורת הארצישראלית". כל מי שמכיר את רברי־ימיה של הפילהרמונית יודע שויליאם שטיינברג הוא שהכין והדריך, בקיץ ובסתיו 1936, את הנגנים לקראת קונצרט הבכורה ההיסטורי עם ארטורו טוסקניני בדצמבר אותה השנה.

בהיותו בן 37, נתבקש לארץ־ישראל, על ידי ידידו ברוניסלב הוברמן, שהכירו היטב מהופעותיהם המשותפות באולמות הקונצרטים בגרמניה ולפני עלות הנאצים לשלטון.

שטיינברג היה מדריך בחסר עליון, פשוטו כמשמעו. הוא הצליח, בעבודה „יקית" שיטתית, לגבש מהנגנים היהודיים שנתקבצו בתל־אביב, חברים לשעבר בתזמורות מאסכולות וסגנונות שונים, גוף מוסיקלי בעל אופי וייחוד. על אף (ואולי בגלל) גישתו חסרת הפשרות וחיבבו אותו הנגנים כאדם והעריכו אותו כמוסיקאי מקצועי. בחירתו של הוברמן הוכיחה את עצמה. כאשר בא טוסקניני לחזרה הראשונה הציגו הוברמן לפני הנגנים במלים נלהבות. המאסטרו ד"לג לדוכן, הזה בחיוך ובקידה, שם את ידו השמאלית על לוח לבו, הרים את השרביט ואמר מלה אחת: ברהמס. כעבור כמה דקות של נגינה קרנו פניו בהרגשת סיפוק. בתום החזרה לחץ טוסקניני את ידי הנגנים הראשיים, מחא כפים והודיע בשמחה „בכלל לא רע. אני מרוצה". הוברמן ושטיינברג נשמו לרווחה. לאחר ההצלחה בארץ, הזמין טוסקניני את שטיינברג לניו יורק, כעוזרו בתזמורת ה„אן.בי.סי החדשה. תקופות הזוהר של שטיינברג בארה"ב היו, לאחר מכן, עם התזמורת בפיטסבורג, באפאלו והכהונה הקבועה האחרונה שלו כמנהל מוסיקלי של התזמורת הסימפונית מבוסטון (1969־72). כמה שנים היה גם מנצח אורח קבוע בתזמורת הפילהרמונית הלונדונית.

שטיינברג שילב באישיותו קפדנות מרבית ושאר רוח. הוא היה מנצח בעל סמכות מוסיקלית נדירה. זכור לי, שבקונצרטים עם הפילהרמונית הישראלית בביצוחו, היתה לי תמיד הרגשה שהיצירות התזמורת נמצאות בידיים נאמנות. שטיינברג היה ידוע כמלווה מצויין וניצח נקונצרטים עם גדולי הסולנים, כמו חפץ, מלשטין, רובינשטיין וכמובן הוברמן. קיימת הקלטה היסטורית, מלפני מלחמת העולם השניה, של הקונצ'רטו לכינור מאת צ'ייקובסקי, עם הוברמן כסולן ותזמורת האופרה הממלכתית בברלין בניצוח שטיינברג (באלבום של שלושה תקליטים עם הקלטות היסטוריות של הוברמן, בהפקת החברה הקנדית רוקפ.2006).

כמה מההקלטות שעשה בשנות חייו האחרונות, עם תזמורת בוסטון, הן עדויות נאמנות לגדולתו כמנצח (בטהובן, ברוקנר, ברהמס, דיוקא ואחרים). אם לבחור בהקלטה יחידה כ„צוואה המוסיקלית של שטיינברג", הייתי מצביע על הביצוע הנפלא של הסימפוניה התשיעית „הגדולה" מאת שוברט, המצויה עדיין בקטלוגים ושאפשר להשיגה בחנויות (אר.סי.איי. תקליט וקלטת. 2036. 3789). קשה לתאר פרשנות מושלמת יותר, ביצוע עם מעוף, דייקנות ובהירות, המשתווה ברמתו רק להקלטות המזוהירות של הסימפוניה עם גיאורג סל ובמיוחד האחרונה, שנעשתה לפני מותו של סל, ל„אי.אם.איי/ה.מ.ו.).

שטיינברג ביקר כמה פעמים בישראל וגם לימד בכיתות־אמן בירושלים, זמן קצר לפני מותו ב־1978. שמו נשאר בדפים המפוארים של תולדות הפילהרמונית הישראלית. מן הראוי היה להשמיע השנה ב„קול ישראל" כמה ביצועים של התזמורת בניצוחו (כמו למשל „פידליו" מאת בטהובן) שהוקלטו בארץ בקונצרטים פומביים.

בקרוב

„הקרב על הרעד". במאי: אבי כהן. ישראל 1986. בתי קולנוע ברחבי הארץ.

שייקה הוא חלפון, יו"ר ועד הבית. פולי הוא ר"ר שורש, רופא שיניים הגר בבניין ולוטש עיניים למשרת היו"ר ובברי הוא בן אחיו של חלפון המגיע מארה"ב, מבלבל את היצורות רק כדי להביא את הכל לסוף טוב. אבי (הבעל של סמדר) דיין כתב את התסרים. דתיי בן זאב, אייל גמן, תמי גינגולד, משה איבגי ואחרים, מתארחים.

סכסוך שהוכרז בין תא מבקרי הקולנוע באגודת העתונאים לאיגוד מפיצי הקולנוע, מונע הקרנות מוקדמות של סרטים חדשים. על כן נסתפק במתן המידע הבא: „**הצבע ארגמן**", סרטו של **סטיבן שפילברג** שנודע כ„סרט שלא זכה באוסקרים", יעלה השבוע על המסכים, בתל אביב בקולנוע „גתי" („שמעון של לילה"). ההצלחה המפתיעה, יעבור ל„רב חן" – תאריך העלאת הסרט נקבע מראש בתיאום עם הבמאי), סרט חדש של **קרלוס סאורה** („קריאת העורב", „אנה והזאבים") בשם „**לא מאוחר לאהוב**" יעלה בקולנוע בית ליסין, תיא ו„**רק בין חברים**", סרט בכיכובן של שרוקניות הטלוויזיה **מרי טיילר מור וקריסטין לאטי**, יעלה בקולנוע „פאר", ת"א.

יהודים באמריקה

ליאונרד ברנשטיין ורבים אחרים. בין התמונות הבולטות בתערוכה תמונתו של לואיס היין מ־1905 (בתמונה) בה נראית מהגרת יהודיה מרוסיה שזה עתה הגיעה. מבע פניה מסגיר את התקווה המהולה בחרדה מפני תארץ החדשה.

יקיר צור

קבוצה של 23 יהודים הגיעה בשנת 1654 לניו־אמסטרדם, מושבה הולנדית קטנה, ששכנה על חופה המזרחי של היבשת החדשה – אמריקה. מושל המושבה, פיטר סטאופסט, ניסה למנוע מהם להתיישב במקום אולם החברה ההולנדית למערב הודו התעקשה והיהודים נשארו. ניו־אמסטרדם הפכה לניו־יורק והקהילה היהודית בת 23 הנפשות הלכה והתרחבה ונוספו אליה גלי הגירה רבים. כיום מונה הקהילה היהודית בארה"ב כ־6 מיליון יהודים שהם כ־2.7 אחוזים מכלל האוכלוסיה.

על תולדות מאבקם של היהודים ביבשת החדשה ל„הגשמת החלום האמריקאי" ניתן ללמוד מתערוכה ניידת המוצגת בימים אלו באכסדרה של תיאטרון ירושלים – „מחיי היהודים באמריקה – התגשמות החלום האמריקאי". בתערוכה למעלה מ־250 תמונות, רפרודוקציות, כרזות, ספרים מכתבים ומסמכים המתעדים את ההיסטוריה של יהודי אמריקה ב־330 השנים שחלפו מאז הותיישבה אותה קבוצה בניו־אמסטרדם. תמונות של המוני מהגרים יהודים הממתינים לאשרות כניסה באליס איילנד, בצד פורטרטים של יהודים מפורסמים כמו פורטרט שצוייר ב־1802 של יצחק פרנקס, קולונל בצבאו של גיורג' וואשינגטון בזמן המהפכה או ציור של רבקה גרץ מפילדלפיה אשר שימשה לסופר וולטר סקוט השראה לדמותה של רבקה בספר „איבנהו". התערוכה משקפת את תרומתה של יהדות ארה"ב לתרבות האמריקאית ומופיעות בה תמונותיהם של אמנים יהודיים מפורסמים כמו האתים מרקס, וודי אלן, ברברה סטרייסנד,

שחמט

דב גורמן, אלוף שחקיט נתניה

בעריכת אליהו פשר

במלון הנסיכה בנתניה התקיימה בתחילת החודש התחרות ה־28 של מפעל „שחקים".

200 שחמטאים ושחמטאיות מגיל 10 ועד גיל 80 לקחו חלק בשלוש תחרויות שאורגנו ע"י מרכז „הפועל".

בתחרות הראשית על אליפות הפועל זכה דב גורמן מעין המפרץ שצבר 7½ נק. והבער עמי גל מפתח תקוה 6. מרק קוסליאר, האלוף היוצא והאמן אברהם מלאכי צברו גם הם 6 נק.

בבית ב' השתתפו 56 שחמטאים ובבכורה זכה אלי סיטי מהוד השרון עם 7½ נק. אותו מספר נקודות צבר גם אחד שהם, לפני יעקב יוגתן וארתור קוגן 6½, יצחק לבקוביץ ובנימין שפי 6 ויגאל קריגר עם 5½ נק.

בבית ג' השתתפו 104 שחמטאים. ארי פישמן זכה עם 8 נק. לפני אברהם רווה ויעקב רונקין 7, עמיר אבידור, שלמה ארבל, אלופת הארץ לנשים שלומית ודדי וגרי גליצקי עם 6½.

בתחרות הבזק היתה השתתפות שיא של 102 שחמטאים. אחר מאבק של שש שעות זכה בבכורה מרדכי בנק מראשון לציון, לפני אליהו אלינסון מרחובות, מנדל קולוס מנתניה וחליג צ'סקוב ראשון לציון.

קצת היסטוריה

בתחילת שנות ה־50 חזר ארצה השחמטאי משה צ'דניאק ז"ל במסרה להפיץ את השחמט בארץ והוא התחיל בסידרת הופעות במקומות שונים בארץ כולל בהתישבות העובדת.

קיבוץ אפיקים אירגן תחרות שחמט לזכרו של אלי קונשטסט ז"ל. היתה זו הפעם הראשונה בארץ שאורגנה תחרות ארצית עם 52 משתתפים. צ'דניאק ליווה את התחרות והציע לארגן תחרות כזו כל שנה.

עם הקמת מרור השחמט שבמרכז הפועל בשנת 1957 מומש הרעיון ועמנואל גיל ז"ל נתן לו את השם „שחקים" בנתניה. תחילה בבית רמז, אח"כ במלון הקיבוץ ומשם נדדו התחרויות לבתי מלון שונים. מפעל נאה זה מאורגן ע"י מרכז הפועל בעזרתם של איגוד השחמט, עידית נתניה, מועצת פועלי נתניה וכל פעם גורם נוסף התורם את הפרסים.

בדרך כלל מתקיימות מספר תחרויות – הכל לפי התקציב. שנים רבות התקיימו תחרויות בין לאומיות ובהן השתתפו כ־200 שחמטאים דגולים הן מן המערב והן מן המזרח (מלבד ברה"מ). נזכיר רק שמות מספר: בובי פישר, שמואל רשבסקי, רבי האמנים קבלק, בנקה לומברדי מארה"ב, אברהם יגובסקי מקנדה, מנדל נידורף, אוסקר פאני מיגואל קוינטרוס מארגנטינה, ולטר בראון מאוסטרליה, קרזוו מהפיליפינים, שיראזי מאירן ועשרות רבי אמנים ואמנים מאירופה – כמעט כל צמרת שחמטאי מערב אירופה שיחקו בנתניה וממזרח אירופה גליגורייץ, מטנוביץ מיוגוסלביה, גיאורגיו, צ'וקליסיה מרומניה, פאכמן מגרמניה (פליט צ'כי) ורבים אחרים.

עלינו לציין בסיוחד שאת כל 28 התחרויות של הפועל בנתניה ניהל בכשרון רב נתן יונגריין מקבוץ העוגן.

ידיעות בקצרה

● באר שבע כבשה את אליפות הליגה הלאומית. הפועל הרצליה ואסא ירושלים יורדות לליגה הארצית.

בליגה הארצית זכו הפועל הוד השרון ורובנשטיין ירושלים והן מעפילות לליגה הלאומית. הפועל עירוני ראשון לציון ואליצור מרכז נגלר קריית חיים יורדות לליגה א'.

משחקי הליגה לשנת 1987 יחלו כבר בשבוע הראשון של נובמבר 1986. על הקבוצות להרשם עד 31.8.86.

● החחלט לבטל את שיגור נמחרת הצעירים לפודסו ריקו, כי התברר שהנמחרת שנקבעה אינה עונה על תנאי ההשתתפות. במקום זה ישלחו 5 צעירים לתחרות ברלין באוגוסט הקרוב: עופר בדוק, אילן מנור, רתן לב, המלווה שלמה קנצלשין, קפסן נמחרת הצעירים. הקפסן יגסה לארגן להם מיפגשים נוספים באירופה.

● אליפות ישראל לילדים וילדות תתקיים בגהלל בסוף חודש יולי. הזמנות נשלחו למרכזי החוגים בארץ.

● באר שבע כבשה את אליפות הליגה הלאומית. הפועל הרצליה ואסא ירושלים יורדות לליגה הארצית.

בליגה הארצית זכו הפועל הוד השרון ורובנשטיין ירושלים והן מעפילות לליגה הלאומית. הפועל עירוני ראשון לציון ואליצור מרכז נגלר קריית חיים יורדות לליגה א'.

משחקי הליגה לשנת 1987 יחלו כבר בשבוע הראשון של נובמבר 1986. על הקבוצות להרשם עד 31.8.86.

● החחלט לבטל את שיגור נמחרת הצעירים לפודסו ריקו, כי התברר שהנמחרת שנקבעה אינה עונה על תנאי ההשתתפות. במקום זה ישלחו 5 צעירים לתחרות ברלין באוגוסט הקרוב: עופר בדוק, אילן מנור, רתן לב, המלווה שלמה קנצלשין, קפסן נמחרת הצעירים. הקפסן יגסה לארגן להם מיפגשים נוספים באירופה.

● אליפות ישראל לילדים וילדות תתקיים בגהלל בסוף חודש יולי. הזמנות נשלחו למרכזי החוגים בארץ.

● אליפות צהיל בשחמט תתקיים בבית יד לבנים בנתניה במחצית יולי. הזמנות נשלחו לכל החיילים המחוזרים.

● תחרויות סוף שבוע והלו להיות פופולריות עם שיגוי קצב הזמן למשחק. בתחרות סוף שבוע להתישבות העובדת בנבעת חביבה לזכרו של רבן השחמט בקבוץ הארצי שלום ברמלי ז"ל ניצחו יורם תמרי מגת וסרגיו נסקלר מרמות מנשה.

● בתחרות סוף שבוע באוניברסיטת תל־אביב: השתתפו 34 והנער יעקב מסיסים בן ה־13 זכה במקום שלישי עם 4 נקודות, אחרי רב האמן יאיר קידקה והאמן יוחנן אפק. כיומים 24־26.7.86 תתקיים תחרות סוף שבוע נוספת במעדון זה.

● אליפות עמק ומזר לובר סנאי שרגאי דל המתיימה בנצחונם של התאומים נוגל ויואל אלוני מנתניה בשחראשון מקרים את אחיו בחצי נקודה.

● פעילות רבה מתקיימת בליגת מקומות העבודה, לאחרונה התארגנו בליגת 10 קבוצות ובבכורה זכו שתי הנבחרות של התעשיה האוירית כשבלוח הראשון משחק רב האמן ליבוזון. במקומות השלישי והרביעי זכו שחמטאי בנק לאומי ושחמטאי בתי הזיקוק בחיפה.

בדידג' כפל שלילי או ספוטניק דאבל

מאת ארנונה שמאן

לעיתים קרובות קורה שבן זוגך פותח את ההכרזה, המתנגדים מתערבים ואתה אחוז בידך 10–7 נקודות כשהחלוקה פחות או יותר מאוזנת, וקשה לך להתערב במהלך ההכרזה. במקרים אלו בא לעזורתך הספוטניק דאבל' (השם ספוטניק ניתן משום שהכרזה זו הומצאה באותה שנה בה שוגרה חללית הספוטניק לחלל).

במשחק רעים חולקה היד הבאה, כשלצפון־דרום רישום חלקי של 30 (ועליהם לעשות לכל הפחות 70 נוספים כדי לגמור את המשחק):

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 ספייד	2 הארט	דאבל	פאס
2 ספייד	פאס	3 ספייד	פאס
פאס	פאס		

♠ J 5
♥ 8 6 4 2
♦ K 8 5 3
♣ A 6 4

♠ A 8 4 2
♥ K Q J 10 9
♦ J 7
♣ 9 2

צפון מזרח דרום

♠ 6 3
♥ A 3
♦ Q 10 6 4 2
♣ J 10 5 3

♠ K Q 10 9 7
♥ 7 5
♦ A 9
♣ K Q 8 7

הדאבל מצפון הינו ספוטניק דאבל (כמו כן מראה צפון בהזדמנות זו שאין לו תמיכה מרובה בספייד, אחות היה מכריז 2 ספייד). הכרזת ה־3 ספייד מצד צפון באה כדי לגמור את המשחק (30+90) אחרת היה מסתפק ב־2 ספייד.

מערב הוביל במלך הארט, מזרח זכה באלוף וחזר עם השלישית הארט, מערב זכה המשיך בהארט. הכרזת ותך בידו ועשה את הדישוב הבא: באם הוא ישחק ספייד, יזכה מערב בספייד השני, ימשיך בהארט ואז יוכל הכרזן (אשר בשלב זה הינו קצר יותר ממערב בסידרת הספייד) לזכות בארבעה לקיחות בספייד, שתי לקיחות בדיאמונד ושתי לקיחות בלבד בקלאב ולהיכשל בהשלמת החוזה. לכן נוקט הכרזן בטקטיקה שונה. לאחר היתוך ההארט משך הכרזן את המלך קלאב, המשיך בקלאב קטן לעבר האלוף ברומם ושיחק קלאב קטן מהרומם, כשהוא משליך את השביעית קלאב מידו ומניח למזרח לזכות בלקיחה. החזרה החוקה ביותר מצד מזרח הינה ספייד, מערב זוכה בלקיחה עם האלוף. בשלב זה אם מערב המשיך בספייד, לכרזן תשע לקיחות (הלקיחה התשיעית הינה המלכה קלאב), לעומת זאת אם מערב המשיך בהארט, יתנתך הכרזן בידו; ישחק מלך ואלוף דיאמונד, ולאחר מכן את המלכה קלאב מידו. אם מערב יתנתך יוכל לחתוך מעליו עם הנסיך ספייד ברומם, כך שבכל מקרה הוא זוכה בתשע לקיחות ומבצע את החוזה.

שחקן דרום
מציעים: אף אחר
הכרזה